

Constituties en Verordeningen

van de Broeders
van de Orde der Predikers

2018

Nederlandse vertaling van “Liber Constitutionum et Ordinationum Fratrum Ordinis Praedicatorum”, zoals afgekondigd door magister van de Orde fr. Bruno Cadoré o.p. op 9 april 2018 en bezorgd door fr. Felix Rutten o.p.

Dominicanen
Provincie Nederland
Provinciaal fr. René Dinklo o.p.
Oude Kleefsebaan 2
6571 BG Berg en Dal
Nederland
Tel. 024 – 684 3134
E-mail: secretariaat@dominicanen.nl
www.dominicanen.nl

Dominicanen
Vice-provincie België
Vicaris van de Vlaamse dominicanen
Fr. Marcel Braekers o.p.
Waversebaan 352
3001 Heverlee
België
Tel. 016 - 40 73 40
E-mail: marcel.braekers@telenet.be
www.filosofenfontein.be

Voorwoord bij de vertaling

Voor u ligt de **Nederlandse vertaling** van de Regel van Augustinus en van de constituties van de Orde.

Deze vertaling van "Liber Constitutionum et Ordinationum Fratrum Ordinis Praedicatorum" ('LCO', editie 2018), is gebaseerd op de nieuwste integrale versie van LCO zoals gepromulgeerd door magister van de Orde fr. Bruno Cadore o.p. op 9 april 2018.

Er zijn geen voetnoten en verwijzingen opgenomen naar akten van generale kapittels voor constituties die in bewerking zijn, die als verordening juridisch bindend zijn en andere verordeningen die aangenomen zijn.

De tekst van de vertaling is niet juridisch bindend; bij onzekerheid moet teruggerepen worden op de Latijnse tekst van de constituties. Deze en oudere versies van LCO, vertalingen ervan in moderne talen en (vertaalde) akten van generale kapittels zijn te vinden op de officiële website van de Orde: www.op.org/en/official-documents (Engelse versie). Deze vertaling zelf is ook digitaal te vinden op en te downloaden van: www.dominicanen.nl.

De "verordeningen" (zie bijlage nr. 1) zijn cursief gezet. Van de bijlagen zijn slechts een paar, vaker geraadpleegde gedeelten vertaald.

Met het vertaalwerk is in 1993 begonnen op initiatief van J. Boks, sindsdien werkten onder andere mee:

A. van Adrichem, F. Arnoldussen, A. Boks, W. Bronkhorst, M. De Caluwe, G. Foederer, A. van Groenewoud, H. Kelderman, S. de Kroon, A. Lascaris, J. Kuhlmann, M. Lamers, P. Minke, B. Mulder, F. Rutten, T. Schoof en J. Visker.

De Nederlandse tekst van LCO 2018 is geen compleet herziene uitgave van eerdere versies. Termen en betekenissen die in de periode 1993 – 2010 door eerdere vertalers zijn gekozen, blijven in gebruik. Van de sinds 2010 ongewijzigd gebleven passages in de Latijnse tekst is de bestaande Nederlandse vertaling (grotendeels) gehandhaafd.

Van de **Regel van Augustinus** is pas sinds eind jaren zestig, door het baanbrekende werk van L. Verheijen, een historisch-kritisch verantwoorde Latijnse tekst bekend, die inmiddels als grondtekst wordt aanvaard. Een vertaling van die tekst in het Nederlands door T.J. van Bavel is in 1982 uitgegeven door Altiora-Averbode onder de titel: "Augustinus van Hippo, Regel voor de gemeenschap".

Reeds eeuwen daarvoor heeft de Orde op grond van oude bronnen en manuscripten, bewaard in het archief te Rome, een tekst van de Regel aanvaard en overgeleverd die derhalve aangeduid wordt als de 'Regula Recepta' (vastgelegd in de *Codex Prototypus* of *Archetypus*). Het is deze tekst van de Regel die hoort bij onze wetgeving en daarom als enige, ook na de publicatie van Verheijens grondtekst, bindend is. Hij wordt in elke uitgave van LCO opgenomen. W. Bronkhorst o.p. maakte in de vijftiger jaren van de vorige eeuw een Nederlandse vertaling van de 'Regula recepta', welke om genoemde redenen en met aanpassingen naar het hedendaags taalgebruik hier wordt opgenomen.

De “Constituties en Verordeningen” bevatten technische en juridische taal en handelen ook over detailkwesties. Het is daarom geen boek om van A tot Z door te lezen. Het wordt meestal geraadpleegd om nog eens deze of gene regeling helder voor ogen te hebben en te kunnen opvolgen.

Voor wie een goede algemene indruk wil krijgen van de hoofdlijnen en de democratische structuur van onze regelingen biedt de “**Inleiding op de Constituties van de Broeders van de Orde der Predikers**” een vlot leesbare toegang. Deze tekst van fr. Mark De Caluwe o.p. is bijgewerkt tot op de huidige versie van LCO en vertaald door Felix Rutten o.p. Hij is eveneens in te zien op en te downloaden van www.dominicanen.nl.

Het vertalen van een steeds weer veranderende tekst maakt deze gevoeliger dan gewoonlijk voor **fouten en omissies**. Mocht u dergelijke op het spoor komen, dan stelt het provinciaal het zeer op prijs als u dit wilt melden aan: secretariaat@dominicanen.nl.

Inhoudsopgave

Voorwoord bij de vertaling	3
Inhoudsopgave.	5
Regel van de Heilige bisschop Augustinus	11

CONSTITUTIES EN VERORDENINGEN VAN DE BROEDERS VAN DE ORDE DER PREDIKERS.

Fundamentele constitutie	17

EERSTE DEEL: HET LEVEN VAN DE BROEDERS

EERSTE AFDELING: DE NAVOLGING VAN CHRISTUS.	23

Eerste hoofdstuk: De toewijding aan God. 23

Art. I - Het gemeenschapsleven.	23

Art. II - De gehoorzaamheid.	25

Art. III- De kuisheid	27

Art. IV - De armoede.	28

Art. V - De kloosterlijke levensvorm.	29

Tweede hoofdstuk: Liturgie en gebedsleven. 31

Art. I - De Heilige Liturgie.	31

Art. II - Andere gebedsvormen.	33

Art. III - Gebeden voor de overledenen.	33

Derde hoofdstuk: De studie. 34

Art. I - Het belang en de bronnen van de studie.	34

Art. II - Het bevorderen van de studie.	35

Vierde hoofdstuk: De dienst van het woord. 40

Art. I - Fundamentele vereisten.	40

Art. II - Prioriteiten en planning.	42

Art. III - De prediking tot de gehele wereld.	42

Art. IV - De prediking tot het gelovige volk.	44

Art. V - De sociale draagwijdte van onze bediening.	45

Art. VI - De jurisdictie en de toestemming tot publiceren.	46

Vijfde hoofdstuk: De verhouding van broeders tot andere takken van de orde en tot de broederschappen.	47

TWEEDE AFDELING: DE VORMING VAN DE BROEDERS

Zesde hoofdstuk: Algemene beginselen	49
Zevende hoofdstuk: De bevordering en ontwikkeling van roepingen	50
Achtste hoofdstuk: Het noviciaat	52
Negende hoofdstuk: De professie.	54
Art. I - De twee stadia van de professie.	54
Art. II - De eenvoudige professie.	55
Art. III - De plechtige professie.	56
Tiende hoofdstuk: De opleiding na het noviciaat.	58
Art. I - Algemene beginselen.	58
Art. II - De religieuze opleiding van de broeders-coöperator.	59
Art. III - De religieuze opleiding van de fraters.	59
Art. IV - De intellectuele vorming van de fraters.	60
Art. V - Over wijdelingen en jonge priesters.	63
Art. VI - Over de permanente vorming.	64

TWEEDE DEEL: HET BESTUUR VAN DE ORDE

EERSTE AFDELING: ALGEMENE REGELS

Elfde hoofdstuk: De structuur van de orde.	69
Art. I - Over de provincies.	69
Art. II - Over de kloosters.	70
Art. III - Over de opname van broeders.	71
Twaalfde hoofdstuk: Over het eigen recht van de orde.	72
Art. I - Over het onderscheid in ordeswetten.	72
Art. II - Over de afkondiging, duur, uitleg en dispensatie van onze wetten	74
Art. III - Over het formeel bevel.	75

TWEEDE AFDELING: HET BESTUUR

Dertiende hoofdstuk: Het bestuur van het klooster.	76
Art. I - De prior.	76
Art. II - Het kapittel van het klooster.	77
Art. III - Het consilie van het klooster.	78
Art. IV - De ambtsdragers van het klooster.	79
Art. V - Het bestuur van huizen.	81
Veertiende hoofdstuk: Het bestuur van de provincie.	82
Art. I - De provinciaal.	82
Art. II - De vicaris van de provincie.	83
Art. III - Het provinciaal kapittel.	84
Art. IV - Het consilie van de provincie.	87
Art. V - De ambtsdragers van de provincie.	88
Art. VI - De provinciale vicariaten.	89
Art. VII - De samenwerking tussen de provincies.	90
Vijftiende hoofdstuk: Het bestuur van de gehele Orde.	92
Art. I - De magister van de Orde.	92
Art. II - De vicaris van de Orde.	92
Art. III - Het generaal kapittel.	93
Art. IV - Het buitengewoon generaal kapittel.	98
Art. V - Het generaal consilie.	98
Art. VI - De socii van de magister van de Orde.	98
Art. VII - Andere functionarissen van het generalaat.	100

DERDE AFDELING: DE VERKIEZINGEN

Zestiende hoofdstuk: De keuzen in het algemeen.	103
Art. I - Actief en passief stemrecht.	103
Art. II - Het bijeenroepen van de kiezers en hun kiesplicht.	104
Art. III - Voorzitter, secretaris en stemopnemers.	104
Art. IV - De procedure.	105
Art. V - Ongeldigheid van een keuze.	108
Zeventiende hoofdstuk: Keuze van de prior van een klooster.	108
Art. I - Actief en passief stemrecht.	108
Art. II - Het bijeenroepen van de kiezers.	109
Art. III - Verloop van de keuze.	109
Art. IV - Bekrachtiging of afwijzing van de keuze en de aanvaarding ervan.	110
Art. V - Het recht om de prior van een klooster aan te stellen.	111

Achttiende hoofdstuk: De keuze van een vicaris provinciaal.	112
Negentiende hoofdstuk: De keuzen voor het provinciaal kapittel.	113
Art. I - De keuze van de deskundigen.	113
Art. II - De keuze van de socius van de prior die naar het provinciaal kapittel gaat.	114
Art. III - De keuze van gedelegeerden voor het provinciaal kapittel.	115
Twintigste hoofdstuk: De keuze van de provinciaal.	116
Art. I - Het moment van de keuze.	116
Art. II - Wie gekozen kan worden.	117
Art. III - De eigenlijke keuze.	117
Art. IV - De bevestiging of cassatie van de keuze.	117
Eenentwintigste hoofdstuk: Andere keuzen tijdens het provinciaal kapittel.	118
Art. I - De keuze van de diffinitoren van het provinciaal kapittel.	118
Art. II - De keuzen voor het generaal kapittel.	119
Tweëntwintigste hoofdstuk: De keuze van de magister van de Orde.	120

VIERDE AFDELING:

FINANCIEEL- ECONOMISCHE ADMINISTRATIE

Drieëntwintigste hoofdstuk: De beginselen van de financieel-economische administratie.	123
Art. I - Het doel van het beheer.	123
Art. II - Het subject van het beheer.	123
Art. III - Het object van het beheer of het recht op goederen.	124
Vierentwintigste hoofdstuk: De wijze van beheer.	125
Art. I - Algemene bepalingen.	125
Art. II - De ordening van het beheer.	126
Art. III - De verantwoording over het beheer.	127
Art. IV - De contributies.	128
Vijfentwintigste hoofdstuk: Bijzondere beheerskwesities.	129
Art. I - De onderlinge samenwerking tussen kloosters, provincies en Orde.	129
Art. II - Beleggingen.	130
Art. III - De planning.	130
Art. IV - Begrenzing van de uitgaven.	131
Art. V - Misstipendia.	131
Art. VI - Vrome stichtingen en giften onder bezwarende titel.	131
Art. VII - Enkele bijzondere gevallen.	132
Art. VIII - Het uitgeven van boeken.	132

Art. IX - Overeenkomsten.	133
Art. X - Verzekeringen.	.133
Art. XI - Lekenpersoneel	134
Art. XII - Het beheer van de goederen van derden.	.134
Art. XIII- De vrijgevigheid.	.134
Bijlagen.	135
Beknopt onderwerpregister.	139

Regel van de Heilige bisschop Augustinus

Begin van de regel van de Heilige bisschop Augustinus¹

1. Bovenal, beminde broeders, moet ge God liefhebben en vervolgens de naaste, want dat zijn de eerste en voornaamste geboden die ons gegeven zijn. Dit is het dan wat wij u in het klooster als levensregel voorhouden.

Vooreerst, de reden waarom ge bijeengekomen zijt: dat ge *eensgezind samenwoont* ², *één van geest en één van hart* ³ in God. Beschouw niets als uw persoonlijk bezit, maar laat alles gemeenschappelijk zijn, en laat uw overste zorgen dat ieder van u kost en kleding krijgt; niet allen hetzelfde, want ge zijt niet allen gelijk van gestel, maar ieder naar gelang hij nodig heeft. Zo leest ge immers in de Handelingen der Apostelen: *“Zij hadden alles gemeenschappelijk”* en *“het werd verdeeld naar ieders behoefte”*. ⁴

Zij die in de wereld bezittingen hadden, moeten er na hun intrede in het klooster gaarne mee instemmen, dat deze eigendom van de gemeenschap zijn. Zij die niets hadden, moeten in het klooster niet najagen wat zij daarbuiten evenmin konden genieten. Wel moet men hun geven wat zij nodig hebben, ook al was in de wereld hun armoede zo groot, dat zelfs het meest noodzakelijke hun ontbrak; als zij zich maar niet daarom gelukkig achten, dat zij hier voeding en kleding hebben gevonden zoals zij zich in de wereld niet konden aanschaffen.

Ook moeten zij niet trots zijn op hun omgang met mensen die zij vroeger nauwelijks durfden aanspreken, maar hun hart omhoog richten en de ijdelheden van de aarde niet zoeken; anders zouden de kloosters tenslotte wel voor de rijken, maar niet voor de armen nut hebben, als de rijken er nederig worden en de armen verwaand.

Daartegenover mogen zij die in de wereld iets te betekenen hadden, niet hooghartig neerzien op hun medebroeders die uit een lagere stand in deze Heilige gemeenschap zijn gekomen. Laten zij eerder geneigd zijn niet op de voornaamheid van rijke verwanten, maar op de vriendschap van arme broeders groot te gaan. Zij moeten ook niet met onderscheid behandeld worden - al hebben zij met hun bezittingen iets bijgedragen tot het onderhoud van de gemeenschap - en niet meer ophef maken van hun rijkdom nu zij deze in het klooster met anderen delen, dan wanneer zij er in de wereld alleen van zouden genieten. Elke andere ondeugd uit zich immers in het bedrijven van slechte daden, maar de hoogmoed loert ook op het bederven van goede. Wat baat het trouwens kwistig aalmoezen te geven en zelf arm te worden, als een bekrompen geest trotser wordt op die verachting van rijkdom dan zij was op het bezit ervan? Leef dus allen eendrachtig en eensgezind, en *eer in elkaar God wiens tempel gij zijt* ⁵.

---

¹ Bijgewerkte vertaling van Adelbertus D.W. Bronkhorst o.p. te Zwolle uit de jaren rond 1950.

Ten grondslag ligt de door de Orde aanvaarde versie van de regel, de Prototypus, die berust in het generaal archief van de Orde. De nummering van de hoofdstukken volgt L. Verheyen o. praem, *La règle de Saint-Augustin I. La tradition manuscrite*, Paris 1969, pp. 417-437.

² Psalm 68:7.

³ Hand 4:32.

⁴ Hand 4:32 en 35

⁵ 2 Kor. 6:16

2. *Leg u toe op het gebed* ⁶, op het uur en zolang als voorgeschreven is. In de kerk moet niemand iets anders doen dan datgene waarvoor zij bestemd is en waaraan zij haar naam van bedehuis ontleent, zodat degenen die er willen bidden – ook buiten de vastgestelde uren, als zij daar tijd voor hebben – niet gestoord worden door wie er iets anders meent te moeten doen.

Wanneer ge in psalmen en gezangen bidt tot God, laat dan in uw hart omgaan wat uw mond uitspreekt. Zing alleen wat voorgeschreven is; wat niet als gezang staat aangegeven, moet ge niet zingen.

3. Uw zinnelijkheid moet ge beteugelen door vasten en onthouding van spijs en drank zoveel als uw gezondheid het toelaat. Wanneer iemand niet kan vasten, moet hij althans buiten de maaltijden geen voedsel gebruiken, tenzij in geval van ziekte.

Wanneer ge aan tafel gaat, moet ge tot het einde van de maaltijd zonder rumoer of krakeel luisteren naar wat volgens gebruik wordt voorgelezen. Zo zult ge niet alleen met de mond voedsel tot u nemen, maar ook *met de oren u te goed doen aan het woord van God* ⁷.

Als zij die door hun vroeger leven minder sterk zijn, aan tafel iets bijzonders voorgezet krijgen, dan moet dit de overigen geen doorn in het oog zijn en niet als onrecht beschouwd worden door hen die door een andere manier van leven sterker van gestel zijn. Laten zij niet afgunstig zijn op hen die iets krijgen dat zijzelf niet krijgen, maar liever zichzelf gelukkig achten dat zij iets kunnen wat die anderen niet kunnen.

Ook al wordt aan degenen die een meer verfijnd leven gewend waren voor zij in het klooster kwamen, iets toegestaan op het gebied van voeding, kleding of beddengoed, dat aan anderen die sterker en daarom al bevoorrecht zijn niet wordt gegeven; dan moeten zij aan wie dit niet gegeven wordt, bedenken hoeveel soberder het leven hier voor deze mensen is - vergeleken bij hun leven in de wereld - ook al zijn zij niet in staat de eenvoud van hen die meer gehard zijn te evenaren.

Ge moet niet zelf ook willen hebben wat men aan enkelen geeft, niet als eerbewijs, maar uit toegevendheid, want daardoor zou de averechtse wantoestand ontstaan dat in het klooster waar de rijken zich zo veel mogelijk aanpassen, de armen veeleisend worden.

Zeker, zoals zieken genoodzaakt zijn wat minder te nemen om hun kwaal niet te verergeren, zo is het ook nodig dat zij na hun ziekte op zulke wijze verzorgd worden dat zij spoedig weer op krachten komen, ook al hebben zij in de wereld in de grootste armoede geleefd. Welbeschouwd zijn zij door de pas doorstane ziekte in dezelfde toestand gekomen als de rijken door hun voorafgaand leven.

Maar wanneer zij hun vroegere gezondheid herkregen hebben, moeten zij terugkeren tot hun goede gewoonte, die aan dienaren Gods des te meer past naarmate hun behoeften geringer zijn; anders zouden zij na hun herstel gehecht blijven aan het voedsel dat zij tijdens hun ziekte nodig hadden ter genezing. Men moet diegenen als de rijksten beschouwen die het best de soberheid verdragen, want het is beter weinig behoeften te hebben dan veel bezittingen.

4. Uw kleding moet onopvallend zijn; ge moet niet door uw kleren een goede indruk willen maken, maar door uw gedrag. Wanneer ge uitgaat, gaat dan tezamen en zijt ge op de plaats van bestemming aangekomen, blijft dan tezamen. Zorg dat uw gang en houding, uw kleding en manieren niemand aanstoet geven, maar gedraag u zoals past bij uw heilige levensstaat.

Als ge ergens vrouwen ziet, vestig dan uw blik op niemand in het bijzonder. Want het is niet verboden onderweg vrouwen te zien, *maar haar begeren of door haar begeerd willen worden,*

---

⁶ Kol. 4:2

⁷ Amos 8:11

*dat is zondig*⁸. Niet alleen in liefkozingen en hartstocht, maar ook in een manier van iemand aanzien wordt seksuele begeerte geuit en opgewekt. Zeg niet dat uw ziel rein is als uw ogen het niet zijn, want onreine ogen verraden een onrein hart. Wanneer onzuivere harten zich ook zonder woorden door wederzijdse blikken aan elkaar openbaren en behagen scheppen in elkaars zinnelijke hartstochten, dan gaat toch de kuisheid zelf verloren, ook al blijft het lichaam ongerept. Laat hij die graag naar vrouwen kijkt en graag heeft dat zij naar hem kijken niet denken dat anderen dit niet merken. Het wordt wel degelijk opgemerkt, ook door degenen van wie hij dat niet vermoedt.

Maar al blijft het verborgen en is er geen mens die het ziet, hoe is het dan met die Toeschouwer hierboven *voor wie niets verborgen kan blijven*⁹? Of moeten wij daarom denken *dat hij niets ziet*¹⁰, omdat het geduld waarmee hij toeziet even groot is als zijn wijsheid? Laat dus *de vrees te mishagen*¹¹ de kloosterling ervan weerhouden een vrouw zondig te behagen. Laat de gedachte dat Hij alles ziet, hem beletten zondig naar een vrouw te zien. Want ook in deze dingen wordt ons de vrees voor God op het hart gedrukt, waar geschreven staat: *“Een afschuw voor de Heer, is hij die zijn ogen niet beheerst”*¹²

Zijt ge dus samen in de kerk of ergens anders waar ook vrouwen zijn, waak dan over elkaars eerbaarheid. Want *God die in u woont*¹³, zal u ook op deze wijze vanuit uw medebroeders beschermen.

Als ge deze onbeheerstheid van de ogen bij een van uw medebroeders opmerkt, waarschuw hem dan terstond om het opkomend kwaad niet te laten voortwoekeren maar onmiddellijk te verbeteren.

Ziet ge hem echter kort na die waarschuwing of enkele dagen later weer hetzelfde doen, dan moet ieder die dit merkt, hem aanbrengen als een gewonde die geholpen moet worden. *Eerst moet men echter nog een of twee anderen daarop opmerkzaam maken, opdat zijn fout door twee of drie getuigen bevestigd en met de nodige gestrengheid bestreden kan worden*¹⁴.

Beschouw dit aanbrengen niet als liefdeloos. Ge zijt beslist niet deugdamer als ge uw broeder, die gij door uw spreken weer op het goede pad kunt brengen, verloren laat gaan door te zwijgen. Indien uw broeder immers in zijn lichaam een wond had, die hij uit vrees voor het mes van de dokter verborgen wilde houden, zou dan uw zwijgen geen wreedheid zijn en uw spreken een bewijs van liefde? Hoeveel te meer zijt gij dan verplicht te spreken om een veel erger verzwering te voorkomen in zijn hart!

Maar alvorens anderen erop te wijzen, die getuigen kunnen als hij ontkent, moet men eerst nog de overste op de hoogte stellen als hij zich na uw vermaning niet heeft gebeterd; want misschien kan deze hem onder vier ogen terechtwijzen zonder dat het aan de anderen bekend wordt. Indien hij echter ontkent, *moet men er anderen bij betrekken, eventueel in tegenwoordigheid van allen*¹⁵, opdat hij niet door één getuige aangeklaagd, maar door twee of drie van schuld overtuigd kan worden.

Blijkt hij schuldig, dan moet hem naar het oordeel van de overste of van de geestelijk leidsman onder wiens rechtsmacht hij valt, een straf ter verbetering worden opgelegd. Weigert hij deze te dragen, dan moet hij – zelfs als hij niet uit eigen beweging wil heengaan – uit uw gemeenschap

---

⁸ Mt. 5:28.

⁹ Spreuken 24:12.

¹⁰ Psalm 94:7.

¹¹ Spreuken 24:18.

¹² Spreuken 27:20.

¹³ 2 Kor. 6:16.

¹⁴ Mt. 18:15-17.

¹⁵ 1 Tim. 5:20.

worden gestoten. Dit is niet onbarmhartig maar menslievend, want zo voorkomt ge dat hij door besmetting ook anderen te gronde richt.

Wat ik heb gezegd over het beheersen van de ogen moet men ook zorgvuldig en getrouw opvolgen bij het ontdekken, bestrijden, aanbrengen, bewijzen en beoordelen van andere fouten, met liefde voor de mens en haat jegens de zonde. Is iemand al zover op het verkeerde pad dat hij heimelijk van iemand brieven of geschenken ontvangt, dan moet men hem, als hij dit uit eigen beweging bekent, genadig behandelen en voor hem bidden. Maar wordt hij betrapt en schuldig bevonden, dan moet hij naar het inzicht van de geestelijk leidsman of van de overste streng gestraft worden.

5. Uw kleren moet ge op één plaats bewaren onder de hoede van een of twee broeders of zoveel als er nodig zijn om ze geregeld uit te schudden ter beveiliging tegen de mot. Zoals ge voedsel krijgt uit één keuken, zo moet ge uw kleding ontvangen uit één linnenkamer. Het moet u zo veel mogelijk onverschillig zijn welke kledingstukken men in verband met het jaargetijde voor u tevoorschijn haalt, of ieder hetzelfde terugkrijgt wat hij heeft afgegeven of iets wat een ander gedragen heeft, *zolang althans aan niemand wordt geweigerd wat hij nodig heeft*¹⁶.

Indien dit echter bij u twist en ontevredenheid veroorzaakt, wanneer bijvoorbeeld iemand zich beklagt, dat hij slechtere kleren heeft gekregen dan hij eerst had, en dat het onbillijk is hem niet even goede kleren te geven als aan een ander, dan kunt ge daaruit opmaken hoeveel er nog ontbreekt aan het heilig kleed van uw ziel, gij die over de kleding van uw lichaam ruzie maakt. Is men echter toegeeflijk tegenover uw teergevoeligheid, zodat ge hetzelfde terugkrijgt wat ge hebt afgegeven, dan moet ge toch de kledingstukken die ge niet draagt in dezelfde bergplaats bewaren onder de hoede van hen die daartoe zijn aangesteld.

In elk geval moet het zo gaan dat niemand voor zichzelf werkt, maar alles wat gij doet ten dienste van de gemeenschap gebeurt, met meer ijver en toewijding dan wanneer elk zijn eigen belangen zou behartigen. Want de liefde, waarvan geschreven staat dat zij "*haar eigen voordeel niet zoekt*"¹⁷, moet zo worden opgevat dat zij het algemeen belang stelt boven het eigen belang en niet het eigen belang boven dat van de gemeenschap. Hoe meer ge dus zorgdraagt voor de zaken van de gemeenschap in plaats van voor uw eigen zaken, des te meer kunt ge overtuigd zijn dat het u goed gaat. Zo moge boven alle tijdelijke benodigdheden in dit leven, *de liefde staan die blijvend is*¹⁸.

Hieruit volgt dat wanneer iemand in het klooster van zijn ouders, verwanten of vrienden een kledingstuk of een gebruiksvoorwerp krijgt, hij dit niet heimelijk mag aannemen, maar het ter beschikking van de overste moet stellen, zodat deze het *als eigendom van de gemeenschap kan toewijzen aan wie het nodig heeft*.¹⁹ Wie iets wat hem is geschonken verborgen houdt, wordt beschouwd als dief.

Uw kleren moeten gewassen worden naar goeddunken van de overste, hetzij door uzelf, hetzij door de wassers, opdat een al te grote zorg voor schone kleren geen vlekken zou maken op uw ziel. Ook het baden moet u zeker niet worden geweigerd wanneer een ziekte het nodig maakt. Het moet op aanraden van de dokter zonder morren gedaan worden. Ook als iemand niet wil moet hij, op bevel van de overste, toch doen wat nodig is voor de gezondheid. Maar in geval iemand het wil, terwijl het geen nut heeft, moet men aan zijn verlangen niet toegeven. Want soms ziet men voor heilzaam aan wat men prettig vindt, ook al is het in werkelijkheid nadelig.

---

¹⁶ Hand. 4:35.

¹⁷ 1 Kor. 13:5.

¹⁸ 1 Kor. 12:31 en 13:8. en 13; Ef. 3:19.

¹⁹ Hand 4: 35.

Tenslotte, als het gaat om een inwendige pijn, moet men een dienaar Gods op zijn woord geloven als hij zegt wat hem pijn doet. Maar of wat hij graag heeft, dienstig is om die pijn te genezen, moet men, als het niet zeker is, aan de dokter vragen

Naar het badhuis of waar men ook heen gaat, mag men slechts met twee of drie tezamen gaan, en hij die reden heeft om ergens heen te gaan, moet diegenen meenemen die de overste aanwijst.

De zorg voor zieken en herstellenden en voor degenen die ook zonder koorts aan een of andere kwaal lijden, moet aan een van u worden opgedragen; deze dient aan de keukenbroeder te vragen wat hij denkt dat ieder nodig heeft. Wie belast zijn met de zorg voor de eetwaren, de kleding of de boeken moeten hun broeders bereidwillig van dienst zijn. Boeken kunnen elke dag op een bepaalde tijd gehaald worden; aan wie er buiten die tijd om vraagt, moeten ze niet worden verstrekt. Kleding en schoeisel echter moeten, wanneer ze dringend nodig zijn, zonder uitstel geleverd worden door hen die het gevraagde bewaren.

6. Twist onder elkaar moet in het geheel niet voorkomen of anders zo spoedig mogelijk worden bijgelegd; anders groeit uw drift tot haat, maakt *van de splinter een balk*²⁰ en van uzelf een moordenaar in de geest; zo leest ge immers: "*Wie zijn broeder haat, is een moordenaar*"²¹. Ieder die een ander kwetst door een hatelijkheid, een scheldwoord of een beschuldiging, moet erop bedacht zijn zo spoedig mogelijk weer goed te maken wat hij misdaan heeft, en degene die beledigd werd, moet zonder verder redetwisten vergiffenis schenken. Wie elkaar wederzijds beledigd hebben, *moeten hun wederzijdse grieven terzijde schuiven*²² omwille van uw gebed, dat immers des te onberispelijker moet zijn, naarmate het veelvuldiger is.

Toch is degene die vaak driftig wordt, maar zich haast vergeving te vragen zodra hij beseft dat hij verkeerd heeft gedaan, beter dan iemand die niet zo spoedig kwaad wordt, maar ook niet zo spoedig geneigd is vergiffenis te vragen. *Wie echter nooit vergiffenis wil vragen of dit niet van harte doet*²³, hoort niet thuis in een klooster, ook al wordt hij er niet uit gezet. Vermijd dus alle kwetsende woorden en, als ze u toch ontvallen, schaam u dan niet om met dezelfde mond die de wonde sloeg, ook het geneesmiddel toe te dienen.

Maar wanneer handhaving van de vereiste orde u ertoe brengt om harde woorden te gebruiken bij het bestrijden van fouten, dan is het - ook al hebt ge zelf het gevoel te ver gegaan te zijn - niet noodzakelijk dat ge de onder uw gezag gestelden vergeving vraagt, om niet door een teveel aan nederigheid afbreuk te doen aan uw autoriteit tegenover hen die u gehoorzaam behoren te zijn.

Wel moet ge dan vergiffenis vragen aan de Meester van allen, die weet hoe groot uw liefde is voor hen die ge in zo'n geval te streng hebt aangepakt. Uw liefde voor elkaar moet immers geen aardse, maar een geestelijke liefde zijn.

7. *Aan de overste moet men gehoorzamen*²⁴ als aan een vader, en nog veel meer aan de religieuze leider die zorgdraagt voor u allen. Om dus te bereiken dat dit alles onderhouden wordt en dat tekorten hierin niet veronachtzaamd maar hersteld en verbeterd worden, is in het bijzonder de overste verplicht om alles wat zijn krachten of zijn bevoegdheid te boven gaat aan de religieuze leider voor te leggen, die meer gezag over u heeft.

---

²⁰ Mt. 7:3-5.

²¹ 1 Joh. 3:15.

²² Mt. 6:12.

²³ Mt. 18:35.

²⁴ Hebr. 13:17.

Hij die bij u het ambt van overste bekleedt, moet *niet de macht om te heersen* ²⁵ *maar het dienen in liefde als zijn voorrecht beschouwen* ²⁶. In de achting van de broeders moet hij bij u de eerste plaats innemen, maar in ontzag voor God uw nederige dienaar zijn. Hij moet *aan ieder zelf het goede voorbeeld geven* ²⁷, *de ongedurigen in toom houden, de kleinmoedigen moed inspreken, de zwakken steunen en met allen geduld hebben* ²⁸.

De orde in het klooster moet hij liefhebben en met kracht handhaven. Maar hij moet toch - ofschoon het een zowel als het ander nodig is - trachten meer bemind dan gevreesd te zijn, steeds indachtig, *dat hij aan God rekenschap zal moeten geven over u* ²⁹. Voor u is dat een reden te meer om te gehoorzamen en *niet alleen aan uzelf te denken* ³⁰, maar ook aan hem die door zijn hogere positie een grotere verantwoordelijkheid draagt.

8. Moge God het geven dat gij dit alles naleeft als *minnaars van de geestelijke schoonheid* ³¹, die door een hoogstaand leven de *weldadige geur van Christus* ³² verspreiden, *niet als slaven onder druk van de wet, maar als kinderen onder de zegen van de genade* ³³. Opdat ge u dus *in dit geschrift kunt spiegelen en er niets vergeten of in onbruik raakt* ³⁴, moet het eens per week worden voorgelezen. En, wanneer ge vindt dat ge doet wat erin voorgeschreven is, dank dan de Heer die de gever is van alle goeds. Maar merkt iemand van u dat hij tekort schiet, laat hij dan spijt hebben over het verleden, zich in acht nemen voor de toekomst en bidden *dat zijn schuld hem vergeven wordt en hij niet in beproeving wordt gebracht* ³⁵.

Einde van de regel van de Heilige bisschop Augustinus

---

²⁵ Lk. 22:25-26.

²⁶ Gal. 5:13.

²⁷ Tit. 2:7.

²⁸ 1 Tess. 5:14.

²⁹ Hebr. 13:17.

³⁰ Jezus Sirach 30:23.

³¹ Jezus Sirach 44:6.

³² 2 Kor. 2:15.

³³ Rom. 6:14-22.

³⁴ Jak. 1:23-25.

³⁵ Mt. 6:12-13.

CONSTITUTIES EN VERORDENINGEN VAN DE BROEDERS VAN DE ORDE DER PREDIKERS

FUNDAMENTELE CONSTITUTIE

1. § I. De doelstelling van de Orde werd door paus Honorius III in zijn brief aan de H. Dominicus en zijn broeders als volgt verwoord: "Omdat Hij, die Zijn Kerk altijd met nieuwe aanwas verrijkt, deze moderne tijden wilde conformeren aan vroegere tijden en het katholieke geloof verder wilde verspreiden, heeft Hij u vervuld van een heilig verlangen om te kiezen voor armoede, te leven in een klooster, vrij te zijn voor de prediking van het woord Gods en de naam van onze Heer Jezus Christus te verkondigen over heel de wereld."

§ II. Want zoals bekend is, is de Orde van de Predikers, door de Heilige Dominicus gesticht, "vanaf het begin juist ingesteld met het oog op de prediking en het heil van de zielen". Daarom moeten onze broeders, volgens het voorschrift van hun stichter, "overall als mensen die zorg willen dragen voor hun eigen heil en voor dat van anderen op deugdzaam en religieuze wijze leven, als evangelische mensen, die de voetstappen van hun Heiland volgen, met God en over God sprekend in zichzelf en met hun medemensen".

§ III. Om nu door deze navolging van Christus in de liefde tot God en tot de medemens vervolmaakt te worden, wijden wij, door de professie in onze Orde opgenomen, ons geheel en al aan God en stellen wij ons op een nieuwe wijze in dienst van de gehele Kerk, aan de algehele "verkondiging van het woord Gods volledig toegewijd".

§ IV. Deelgenoten aan de zending van de Apostelen, kiezen wij ook voor het leven van de Apostelen, zoals de Heilige Dominicus zich dit heeft gedacht: eensgezind wij een gemeenschappelijk leven leidend, trouw in de beleving van de evangelische raden, vurig in de gemeenschappelijke viering van de liturgie, vooral van de Eucharistie, en van het gemeenschappelijke en persoonlijke gebed, onvermoeid bezig met de studie en volhardend in de kloosterlijke levensvorm. Al deze elementen dragen niet alleen bij tot de verheerlijking van God en onze eigen heiliging, maar zijn ook direct dienstbaar aan het heil van de mensen, doordat zij gezamenlijk op de prediking voorbereiden en daartoe aanzetten, haar gestalte geven en op hun beurt door haar worden gevormd. Uit deze elementen wordt, als zij stevig met elkaar verbonden zijn, op harmonische wijze met elkaar verweven zijn en elkaar wederzijds bevuchten, het eigen leven van de Orde in zijn samenhang opgebouwd. Dit is een leven dat in ware zin apostolisch is, waarin de prediking en het onderricht moeten voortvloeien uit de overvloed van de contemplatie.

§ V. Door de priesterwijding medewerkers van de bisschoppen geworden, hebben wij als eigen opgave een profetische taak, waardoor, gelet op de omstandigheden van mensen, tijden en plaatsen, het evangelie van Jezus Christus door woord en voorbeeld overal wordt verkondigd,

opdat het geloof wordt opgewekt of op grondiger wijze vorm geeft aan het leven tot opbouw van het Lichaam van Christus, die in de sacramenten voltooid wordt.

§ VI. De gestalte van de Orde als religieuze gemeenschap vindt haar oorsprong in haar zending en in de gemeenschap van broeders. Want omdat de bediening van het woord en van de sacramenten een priesterlijke taak is, is onze Orde een gemeenschap van priesters; aan de zending van deze gemeenschap hebben ook de broeders-coöperator, omdat zij het algemene priesterschap op bijzondere wijze uitoefenen, in verschillende opzichten deel. Ook de algehele toewijding van de predikers aan de verkondiging van het Evangelie door woord en werk wordt hierin duidelijk gemaakt, dat zij door hun plechtige professie ten nauwste en voor altijd verbonden zijn met het leven en de zending van Christus.

Aangezien de Orde tot alle volkeren is gezonden, heeft zij in eenheid met de gehele Kerk een universeel karakter. Om deze zending beter te kunnen volvoeren is zij exempt en bezit zij een sterke eenheid in haar hoofd, de magister van de Orde, aan wie alle broeders door hun professie onmiddellijk worden gebonden; want de studie en de verkondiging vragen om beschikbaarheid van allen.

Vanuit dezelfde zending van de Orde worden eigen verantwoordelijkheid en persoonlijke gaven van de broeders op bijzondere wijze positief benaderd en gestimuleerd. Want iedere broeder wordt na het beëindigen van zijn opleiding als volwassen beschouwd, daar hij andere mensen onderricht en allerlei taken in de Orde op zich neemt. Om die reden wil de Orde, dat haar eigen wetten niet onder zonde verplichten, opdat de broeders daarmee verstandig omgaan: "niet als slaven onder de wet, maar als kinderen onder de genade".

Tenslotte bezit vanuit het doel van de Orde een overste het recht om te dispensereren "wanneer hij somtijds van mening zal zijn, dat zulks dienstig is, vooral in die dingen die een belemmering schijnen te zullen zijn voor de studie of de prediking of het zieleheil".

§ VII. Het gemeenschapskarakter en de universaliteit van onze Orde zijn ook bepalend voor haar bestuur. Daarbij staat voorop, dat er een organische en verantwoorde deelname daaraan bestaat van alle deelgroepen om het eigen doel van de Orde te bereiken. Want de Orde is niet beperkt tot de kloostergemeenschap, ofschoon deze de basiscel is, maar verwijdt zich tot een gemeenschap van kloosters die een provincie vormt en tot een gemeenschap van provincies waaruit zij zelf wordt gevormd. Daarom wordt haar gezag, dat weliswaar universeel is in haar hoofd, namelijk in het kapittel en de magister van de Orde, naar evenredigheid gedeeld door de provincies en de kloosters met een verantwoorde mate van autonomie. Daarom is ons bestuur op haar manier democratisch; want de oversten krijgen in normale omstandigheden hun opdracht door de keuze die hun medebroeders hebben gehouden en die door een hogere overste is bekrachtigd. En bovendien hebben de gemeenschappen bij het regelen van belangrijke zaken veelal deel aan hun eigen bestuur door kapittel of huisconsilie.

Deze democratische bestuursvorm is ongetwijfeld gunstig voor de verdere ontwikkeling van de Orde en een veelvuldige evaluatie. Want via hun afgevaardigden zorgen de oversten en de broeders op de generale kapittels van provinciaals en diffinitoren er met gelijk recht en vrijheid voor, dat de zending van de Orde wordt bevorderd en de Orde zelf op passende wijze wordt vernieuwd. Deze voortdurende evaluatie is niet alleen noodzakelijk omwille van de geest van een duurzame christelijke levenswandel, maar ook omwille van de eigen roeping van de Orde, die haar dwingt tot een aanwezigheid in de wereld die aangepast is aan iedere generatie.

§ VIII. De fundamentele doelstelling van de Orde en de daaruit voortvloeiende levensvorm behouden hun waarde op ieder moment van de geschiedenis van de Kerk. Het juiste begrip en de juiste inschatting hiervan zijn evenwel, zoals uit de traditie van de Orde blijkt, van het grootst mogelijke belang, wanneer zich omstandigheden voordoen die vragen om grotere verandering en ontwikkeling. In zulke omstandigheden moet de Orde de moed opbrengen zichzelf te vernieuwen en zich daaraan aan te passen, te onderscheiden en af te wegen wat in de verlangens van mensen goed en bruikbaar is en dat op te nemen in de onveranderlijke harmonie van de fundamentele elementen van haar leven. Deze fundamentele elementen kunnen bij ons niet wezenlijk worden gewijzigd en moeten een bron van inspiratie vormen voor vormen van leven en verkondiging die zijn aangepast aan de noden van de Kerk en van de mensen.

§ IX. De dominicaanse familie bestaat uit broeders (priesters en broeders-coöperator), monialen, zusters, leden van seculiere instituten en van broederschappen van priesters en leken. Constituties en bepalingen, die hier volgen, hebben alleen betrekking op de broeders, tenzij uitdrukkelijk anders wordt bepaald; door de voorschriften hiervan wordt evenwel op zulk een wijze de noodzakelijke eenheid van de Orde nagestreefd, dat de noodzakelijke verscheidenheid overeenkomstig de bepalingen zelf niet wordt uitgesloten.

EERSTE DEEL

HET LEVEN VAN DE BROEDERS

EERSTE AFDELING

DE NAVOLGING VAN CHRISTUS

De toewijding aan God, de liturgie en het gebed, de studie, de dienst van het woord, de verhouding van de broeders tot andere takken van de Orde en tot de broedersschappen.

TWEEDE AFDELING

DE VORMING VAN DE BROEDERS

Algemene beginselen, de bevordering en ontwikkeling van roepingen, het noviciaat, de opleiding na het noviciaat.

EERSTE AFDELING DE NAVOLGING VAN CHRISTUS

Eerste hoofdstuk: de toewijding aan God

Art. I – Het gemeenschapsleven

2. § I. Zoals de Regel van de Heilige Augustinus ons leert, is de eerste bedoeling van ons samenzijn, dat wij eensgezind samenwonen en een van geest en een van hart zijn in God. Deze eenheid bereikt over de grenzen van de kloostergemeenschap heen haar volheid in de gemeenschap met de provincie en met heel de Orde.

§ II. De eensgezindheid van ons leven, geworteld in de liefde tot God, moet een daadwerkelijk voorbeeld zijn van de universele verzoening in Christus, die wij met de mond belijden.

3. § I. Zoals in de Kerk van de Apostelen wordt onze eenheid met elkaar gegrondvest, opgebouwd en in stand gehouden in dezelfde Geest, in wie wij het Woord van God de Vader met een en hetzelfde geloof ontvangen, één van hart overwegen en met één mond prijzen; in Hem worden wij die deel hebben aan het ene brood ook één lichaam; in Hem bezitten wij tenslotte alles gemeenschappelijk en zijn wij bestemd voor hetzelfde werk van de verkondiging.

§ II. De broeders moeten de Kerk Gods, die door hun toedoen in de wereld moet worden verbreid, eerst in hun eigen kloostergemeenschap gestalte geven, eensgezind door de gehoorzaamheid, met elkaar door een diepere liefde verbonden door de beleving van de kuisheid, sterker van elkaar afhankelijk door de armoede.

4. § I. Wil ieder klooster een gemeenschap van broeders zijn, dan moeten allen elkaar aanvaarden en tegemoet treden als ledematen van eenzelfde lichaam, die wel verschillend zijn wat aard en functie betreft, maar toch gelijk in de band van de liefde en van de professie.

§ II. Bewust van hun verantwoordelijkheid voor het algemeen welzijn moeten de broeders binnen de kloostergemeenschap bereidwillig taken op zich nemen en bij alle werkzaamheden moet het hun een vreugde zijn met anderen mee te werken en allen te helpen van wie zij zien, dat zij te zwaar belast zijn.

5. *De broeders moeten bereid zijn deel te nemen aan de gemeenschappelijke recreatie, waardoor de bekendheid met elkaar en de broederlijke gemeenschap worden bevorderd.*

6. Opdat de samenwerking in het apostolaat en de broederlijke gemeenschap overvloediger vruchten zal dragen, is de eensgezinde deelname van alle broeders van zeer groot belang: "want het goede, dat gemeenschappelijk als zodanig wordt erkend, wordt snel en gemakkelijk bevorderd". Daarom moeten in alle kloostergemeenschappen gesprekken worden gehouden met als onderwerp de bevordering van het apostolische leven en het kloosterleven.

7. § I. *Om het kloosterleven te bevorderen moet minstens een keer in de maand een gesprek worden gehouden, waarbij alle broeders onder leiding van de prior of een andere door hem aangewezen broeder op eerlijke en liefdevolle wijze hun mening kunnen geven over een*

onderwerp dat tevoren is vastgesteld en tijdig is aangekondigd aangaande datgene wat betrekking heeft op de plichten en taken van de communiteit.

§ II. Enkele keren per jaar moet eveneens een kapittel worden gehouden waarin de broeders op een door het huiskapittel bepaalde wijze hun trouw ten aanzien van de apostolische zending van de communiteit en het kloosterleven onderzoeken en een of andere penitentie vervullen. Bij die gelegenheid kan de prior een opwekkend woord spreken met betrekking tot het geestelijke en religieuze leven en passende vermaningen en correcties geven.

§ III. De broeders die nog in opleiding zijn zullen de gesprekken en kapittels houden onder leiding van hun eigen magisters, maar kunnen ook volgens n. 309 § II geheel of gedeeltelijk deelnemen aan de bijeenkomsten van de gehele communiteit.

8. *De oversten moeten er ijverig zorg voor dragen, dat de broeders, die vanwege hun werk buiten het klooster waar zij geassigneerd zijn verblijven, dikwijls daarnaar kunnen terugkeren en door anderen bezocht kunnen worden. De communiteit moet hen met vreugde ontvangen, zich inspannen om hen te helpen en in de geest en metterdaad aan hun werkzaamheden deel nemen. Zijzelf moeten hun taak uitoefenen als leden van de communiteit en bereid zijn deel te nemen aan de bijeenkomsten van de kloostergemeenschap om door de anderen in apostolische geestdrift gevoed te kunnen worden en zelf op hun beurt hen te kunnen bemoedigen.*

9. *Naar het voorbeeld van de Heilige Dominicus, die "de vader en trooster van de zieke broeders en van hen die in moeilijkheden verkeerden" is geweest, moet de overste nauwgezet zorg dragen voor de zieken en hun de nodige dispensaties verlenen, ook als ze er niet om vragen. Zowel hijzelf als alle andere broeders moeten hen vol medeleven bezoeken.*

10. *Oudere broeders en broeders die een zwakke gezondheid hebben moeten in het klooster zo gehuisvest worden, dat zij aan het gemeenschapsleven kunnen deelnemen. Ook moet de juiste zorg aan hen besteed worden en zij moeten door verwanten en vrienden bezocht kunnen worden.*

11. *Als de ziekte verergert, moet de overste, hetzij zelf, hetzij door tussenkomst van een ander, na het oordeel van de dokter te hebben ingewonnen, de broeder voorzichtig op de hoogte stellen, opdat hij tijdig de sacramenten zal kunnen ontvangen.*

12. *Onze onderlinge verbondenheid moet met bijzondere zorg broeders omringen die in moeilijkheden verkeren.*

13. *Tegenover degenen die zijn uitgetreden moeten wij door welwillendheid en door de benodigde hulp te bieden, blijk geven van onze liefde, die vertrouwt op Gods barmhartigheid.*

14. *Gasten moeten vriendelijk worden ontvangen en welwillend en liefderijk worden behandeld.*

15. § I. *Ouders en familieleden van de broeders moeten met de verschuldigde achting en eerbied bejegend worden.*

§ II. *De broeders moeten dankbaar in hun gebeden en de verdiensten van hun apostolische arbeid de weldoeners laten delen, die hen doen delen hetzij in geestelijke hetzij in aardse goederen, opdat zij beter toegerust zijn bij hun werk voor het Evangelie.*

16. De broeders moeten trouw de herinnering levend houden aan hen, die hen in de familie van de Heilige Dominicus zijn voorafgegaan en die hun "door hun leven een voorbeeld, door hun verbondenheid medeleven en door hun voorspraak hulp bieden". Zij moeten aandacht schenken aan hun daden en leer en deze verspreiden. Bovendien moet voor de overleden broeders worden gebeden.

Art. II - De gehoorzaamheid

17. § I. Bij het begin van de Orde verlangde de Heilige Dominicus van zijn medebroeders, dat zij hem deelname aan het gemeenschapsleven en gehoorzaamheid beloofden. Zelf onderwierp hij zich nederig aan de regelingen, in het bijzonder aan de wetten, die het generale kapittel van de broeders na een plenaire beraadslaging vaststelde. Buiten het generale kapittel echter eiste hij heel vriendelijk maar zonder aarzelen van allen vrijwillige gehoorzaamheid aan hetgeen hij als leider van de Orde na goed overleg voorschreef. Een gemeenschap heeft, om trouw te blijven aan haar geest en zending, immers behoefte aan een beginsel van eenheid dat zij door de gehoorzaamheid verwerft.

§ II. Daarom wordt in onze professie één gelofte uitgesproken, n.l. die van gehoorzaamheid aan de magister van de Orde en zijn opvolgers volgens de wetten van de predikers en zo wordt de eenheid van de Orde en van de professie bewaard, die berust op de eenheid van de hoogste gezagdrager, aan wie allen gehouden zijn te gehoorzamen.

18. § I. Door deze professie volgen wij op bijzondere wijze Christus na, die altijd aan de wil van de Vader onderdanig is geweest voor het leven van de wereld, en zo worden wij nauwer verbonden met de Kerk, aan de opbouw waarvan wij ons wijden tot algemeen welzijn van de Kerk en de Orde samen met onze medebroeders onder leiding van de oversten, die in hun menselijke taak in de plaats treden van God.

§ II. Dit algemeen welzijn wordt ons ook kenbaar gemaakt door de religieuze en apostolische opties van de gemeenschap en door de innerlijke verlichting van de Heilige Geest, die de zending van de Orde ondersteunt.

§ III. Onze broeders zijn gehouden hun oversten te gehoorzamen in alles wat behoort tot de Regel (vgl. n. 275 § I) en onze wetten. Wij zijn niet gehouden, wij kunnen zelfs niet gehoorzamen in alles wat tegen de geboden van God en de Kerk en tegen de wetten van de Orde ingaat of de dispensatiemacht van de overste te buiten gaat; in twijfelgevallen zijn wij echter allen gehouden te gehoorzamen.

19. § I. Onder de geloften van de evangelische raden neemt de gehoorzaamheid de belangrijkste plaats in: door haar wijdt iemand zich zelf geheel en al aan God toe; haar daden staan het dichtste bij het doel van de professie, de volmaaktheid van de liefde; door haar wordt tenslotte al het andere dat behoort tot het apostolische leven tegelijkertijd aanvaard.

§ II. Omdat wij door de gehoorzaamheid verbonden worden met Christus en de Kerk, is al wat wij aan arbeid en versterving bij de beleving van de gehoorzaamheid op ons nemen als het ware een verlenging van het offer van Christus en krijgt het karakter van een offer zowel ten bate van onszelf als ten bate van de Kerk, in de voltooiing waarvan het hele werk van de schepping wordt voleind.

§ III. De gehoorzaamheid, waardoor "wij onszelf innerlijk overwinnen" is van het grootste belang om die innerlijke vrijheid te verwerven die eigen is aan de kinderen Gods en ons in staat stelt ons in liefde te geven.

20. § I. Omwille van het algemeen welzijn, omwille waarvan de broeders gehouden zijn te gehoorzamen, moeten de oversten bereidwillig naar hen luisteren en vooral in belangrijke zaken met hen op het juiste ogenblik overleg plegen met behoud evenwel van hun gezag om te bevelen wat gedaan moet worden. Zo kan heel de gemeenschap zich als één lichaam richten op het gemeenschappelijke doel, de liefde.

§ II. Aangezien echter de Heilige Geest de Kerk ook met speciale talenten en genadegaven leidt, moeten oversten bij de uitoefening van hun gezag nauwkeurig letten op de bijzondere gaven van de broeders en beoordelen en in goede banen leiden wat door de Heilige Geest in de Orde naar gelang van de omstandigheden tot welzijn van de Kerk wordt gewekt. Daarom moet zowel bij het aanvaarden van taken als bij het ondernemen van activiteiten binnen de grenzen van het algemeen welzijn en overeenkomstig ieders aanleg een passende mate van verantwoordelijkheid aan de broeders worden toegekend en vrijheid worden gegund.

§ III. De overste moet, bedacht op de wil van God en het algemeen welzijn, "zich niet gelukkig achten om de macht waarmee hij beveelt, maar om de liefde waarmee hij dient" en hij moet vrijwillige plichtsvervulling en geen slaafse onderwerping bevorderen.

§ IV. De broeders echter moeten in de geest van geloof en liefde voor de wil van God en in een geest van broederlijke samenwerking hun oversten ter wille zijn, proberen eerlijk met hen mee te voelen en actief en bedachtzaam te vervullen wat hun wordt opgedragen. Bij het nakomen van hun verplichtingen moeten zij er naar streven een gehoorzaamheid aan de dag te leggen die bereidwillig en stipt is zonder uitstel en eenvoudig, zonder nutteloze discussie.

21. Onze gehele Orde is zoals alle religieuzen onderworpen aan de paus van Rome als hoogste overste, aan wie zij gehouden zijn te gehoorzamen zelfs krachtens de gelofte van gehoorzaamheid. (CIC 590).

22. § I. *Onze broeders moeten niet licht van een lager gezag hun toevlucht nemen tot een hoger gezag om te ontkomen aan welke opgelegde gehoorzaamheid dan ook. Als zij dit toch doen, moet hun beroep niet worden aanvaard.*

§ II. *Als echter op redelijke grond beroep wordt aangetekend, moet de broeder eerst gehoorzamen, tenzij na overleg met gezaghebbende personen, die volgens eenstemmig oordeel van genoemde broeder en de overste zijn gekozen, komt vast te staan dat in geval van gehoorzaamheid zwaar nadeel zou ontstaan.*

23. *Als tot welzijn van de Orde of de Kerk noodzakelijk is, dat aan een broeder zelfs met ernstig levensgevaar door oversten een bepaalde zending wordt toevertrouwd, kan dit toch nooit gebeuren zonder dat hij zelf geraadpleegd is. Dan is de overste gehouden met grote voorzichtigheid te werk te gaan na informaties te hebben ingewonnen en advies te hebben gevraagd van verstandige medebroeders.*

24. *Noch de provinciaal noch het provinciaal kapittel kan een broeder geheel en al vrijstellen van onderwerping aan een plaatselijke overste.*

Art. III – De kuisheid

25. De broeders moeten, kuisheid "omwille van het Rijk der hemelen" beloven en zo de voetsporen volgen van de Heilige Dominicus, die uit liefde tot God de maagdelijkheid ongeschonden bewaarde en zo brandde van liefde en ijver voor de zielen, dat hij "alle mensen met grote liefde tegemoet trad en, omdat hij allen beminde, door allen werd bemind en zich geheel en al gaf aan de zorg voor de medemensen en het medeleven met de ongelukkigen".

26. § I. Daarom moeten wij de gelofte van kuisheid beschouwen als een bijzondere genadegave, waardoor wij ons gemakkelijker met onverdeeld hart aan God hechten en ons inniger aan Hem wijden: door het maagdelijk leven van Christus na te volgen, die uit liefde voor de Kerk zichzelf voor haar heeft overgeleverd, wijden wij ons, gedreven door onze apostolische roeping, geheel en al aan de Kerk toe; wij streven naar een meer omvattende liefde voor de mensen, en wij, die het vaderschap in Christus ruimer mogen aanvaarden, worden in dienstbaarheid aan het werk van de wedergeboorte tot eeuwig leven daardoor meer geschikt.

§ II. Door de beoefening van de kuisheid verwerven wij vrijheid van geest en vurigheid van liefde en daarom een grotere beheersing van ziel en lichaam en een rijkere ontwikkeling van de gehele persoon. Daardoor kunnen wij een serene en heilzame omgang met alle mensen opbouwen.

§ III. Bovendien is het kuise leven, dat de broeders beloven, een waardevolle dienst aan en een duidelijke getuigenis van het Rijk Gods dat nu reeds aanwezig is en tegelijkertijd een bijzonder teken van het komende Rijk der hemelen, waarin Christus zijn roemrijke Kerk als een bruid die zich voor Hem getooid heeft zal tonen.

27. § I. Degenen die de gelofte van kuisheid in de Orde willen afleggen moeten op verschuldigde wijze de plichten en de waardigheid van het huwelijk erkennen, omdat dit de liefde tussen Christus en de Kerk verbeeldt en zij moeten leren inzien, dat zijzelf door Gods genade geroepen zijn tot een uitbeelding van dezelfde liefde.

§ II. Omdat echter de beleving van volkomen onthouding ten nauwste raakt aan de diepere neigingen van de menselijke natuur en omdat zij in onze Orde voorwaarde is voor het op vruchtbare wijze beoefenen van de apostolische dienstbaarheid, is het noodzakelijk, dat de broeders gaandeweg een fysieke, psychische en morele rijpheid verwerven.

§ III. In de loop van de noodzakelijke ontwikkeling om de kuisheid dieper en hechter wortel te doen schieten moeten aan de broeders een positieve voorlichting en geschikte hulpmiddelen, zowel menselijke als goddelijke, worden verschaft, opdat zij moeilijkheden en gevaren met succes te boven kunnen komen en een natuurlijke en bovennatuurlijke integratie van het gehele affectieve leven kunnen bereiken.

28. § I. Onze broeders moeten niettegenstaande de gevaren die zich in de loop van het leven zullen voordoen ernaar streven trouw te volharden en onvermoeid voortgang te maken in de onthouding en daarom zorg dragen voor een innige omgang met God door een liefderijke eenheid met Christus in alle levensomstandigheden en deze voeden door de Heilige Schrift en het mysterie van de Eucharistie. Ook moeten zij kracht zoeken in een kinderlijke liefde en devotie voor de Moeder van God, de Heilige Maagd Maria.

§ II. Van dag tot dag meer gedreven door de liefde van Christus, de universele goddelijke vriendschap, moeten ook zij in hun apostolische taak alles voor allen trachten te worden en in het gemeenschappelijke leven van de religieuze en apostolische familie, waarmee zij door de

kuisheid met een nauwere band zijn verbonden, moeten zij de broederlijke liefde beoefenen en zuivere vriendschap.

§ III. Zich bewust van hun eigen broosheid moeten de broeders niet vertrouwen op eigen krachten, maar de versterving beoefenen en waken over hun zintuigen en gevoelens, zonder vrees evenwel of kleingeestigheid, en terwijl zij op menselijke wijze met allen omgang hebben, moeten zij alles wat de kuisheid in gevaar brengt met een soort geestelijk aanvoelingsvermogen verwerpen.

§ IV. Ook moeten zij, wanneer nodig, gebruik maken van natuurlijke middelen die voor de gezondheid van geest en lichaam noodzakelijk of nuttig zijn.

29. Alle broeders, maar vooral de oversten, moeten, bewogen door broederlijke gemeenschapszin, onze medebroeders, die moeilijkheden hebben met de kuisheid, bijstaan met tekenen van grote liefde, zoals oprechte welwillendheid, gebeden, terechtwijzingen en alle andere verstandige en doeltreffende hulpmiddelen.

Art. IV - De armoede

30. In navolging van de Apostelen, die zonder goud, zilver of geld het rijk Gods verkondigden, hebben de Heilige Dominicus en zijn medebroeders volgens de eisen van het apostolaat van hun tijd zich voorgenomen geen bezittingen, geen inkomsten en geen geld te bezitten en terwijl zij het woord van het evangelie predikten dagelijks het brood voor de gemeenschap te bedelen. Dit was de apostolische armoede aan het begin van de Orde, door de geest waarvan ook wij bezielde moeten worden op een wijze die aangepast is aan de verschillende tijden en plaatsen.

31. § I. Gehoor gevend aan het woord van de Heer: "Ga heen, verkoop wat je bezit en geef het aan de armen en kom dan terug en volg mij", hebben wij besloten in werkelijkheid en naar de geest arm te zijn, om terwijl wij mensen proberen te ontrukken aan de macht van de rijkdom en te richten op de hemelse goederen, zelf overwinnaars te zijn over de hebzucht in gelijkvormigheid met Christus, "die om ons arm geworden is, opdat wij door zijn armoede rijk zouden zijn".

§ II. Die geest van armoede dringt ons er toe de gerechtigheid van het rijk Gods als onze schat te beschouwen, gepaard met een levendig vertrouwen op de Heer. Het betekent bevrijding van de slavernij, ja zelfs van de bezorgdheid om wereldse zaken, opdat wij ons vollediger hechten aan God, beter vrij zijn voor God en stoutmoediger spreken over God. Het betekent daarom soberheid met betrekking tot onszelf, die ons verbindt met de armen aan wie wij het evangelie moeten prediken; maar het betekent ook vrijgevigheid met betrekking tot onze broeders en naasten, wanneer wij voor het rijk Gods, vooral voor de behoeften van de studie en de dienst van het heil, gaarne geldmiddelen ter beschikking stellen "opdat in alles, waarvan de voorbijgaande behoefte gebruik maakt, de liefde zichtbaar is die blijft".

32. § I. Daarom beloven wij door onze professie aan God niets als persoonlijk eigendom te bezitten, maar alles gemeenschappelijk te hebben en te gebruiken voor het gemeenschappelijk welzijn van de Orde en de Kerk onder leiding van de oversten.

§ II. Daarom kan niemand van de broeders goederen, geld of inkomsten die op welke wijze dan ook hem ten deel vallen als eigendom behouden, maar hij moet alles overdragen aan de gemeenschap.

§ III. Maar evenmin kan in de gemeenschap een opeenstapeling van gemeenschappelijke goederen worden toegelaten die niet dienstbaar zijn aan het doel van de Orde of aan haar taak, omdat ze in tegenspraak zijn met de armoede die allen voor zich en als leden van de gemeenschap hebben beloofd.

33. Omdat armoede zoveel mensen noodzaakt om hard te zwoegen voor een armzalig bestaan, moeten onze broeders ten aanschouwen van het volk een daadwerkelijk collectief getuigenis afleggen, door ijverig te werken bij de uitoefening van hun apostolische taak, door sober te leven van vaak onzekere inkomsten en bereidwillig van hun bezittingen mee te delen aan mensen die armer zijn.

34. § I. *De broeders moeten zich wachten voor het verwerven van nieuwicheden of comfort, maar in alles en overal een sober leven leiden.*

§ II. *De provincies kunnen, rekening houdend met de omstandigheden van tijd, plaats, personen of werkzaamheden, overeenkomstig de algemene regels en de geest van de Orde, bepalen op welke wijze de armoede moet worden beleefd.*

35. De oversten en syndici moeten op zulk een wijze vanuit het gemeenschappelijke bezit zorgzaam tegemoet komen aan de echte en gerechtvaardigde behoeften van de broeders, dat een privé leven volledig blijft uitgesloten.

36. Omdat "iedereen wel eens te maken moet krijgen met de zorgen voor het dagelijks bestaan" vereist de religieuze armoede, dat alle broeders zich bewust zijn van hun verantwoordelijkheid voor het economische leven van het klooster (vgl. nrs. 576-577).

37. Onze kloosters moeten, met vermindering van alle overdaad en schijn van pronkzucht, eenvoudig zijn, aan hun doel aangepast en zo volgens de gewoonten van plaats en tijd worden ingericht, dat zij niemand ergernis geven.

38. § I. *De broeders kunnen over enige boeken en verschillende gebruiksvoorwerpen beschikken, volgens de bepalingen van het provinciaal kapittel.*

§ II. *Wanneer de broeders in een ander klooster worden geassigneerd, kunnen zij slechts dat meenemen, wat voorzien wordt in de bepalingen van het provinciaal kapittel en in het provinciaal statuut.*

Art. V - De kloosterlijke levensvorm

39. De kloosterlijke levensvorm die de Heilige Dominicus uit de traditie overnam of zelf invoerde, ordent onze levenswijze om ons te helpen in onze opzet Christus meer van nabij te volgen en ons apostolisch leven meer efficiënt te leiden. Om aan onze roeping trouw te blijven zullen wij de hoogste achting hebben voor de kloosterlijke levensvorm, deze van harte lief hebben en metterdaad pogen te onderhouden.

40. Tot de kloosterlijke levensvorm behoren alle elementen die het dominicaanse leven uitmaken en het in een gemeenschappelijke ordening vorm geven. De voornaamste plaats bekleden hierbij het gemeenschapsleven, het vieren van de liturgie, het persoonlijk gebed, het

beleven van de geloften, de volgehouden studie van de waarheid en de apostolische inzet. Om ze getrouw te vervullen helpen ons de clausuur, de stilte, de kledij en de vormen van boetvaardigheid.

41. Om de broeders te helpen zich beter op de contemplatie en de studie toe te leggen, om de intimiteit ook van de gemeenschap te bevorderen en om blij te geven van de trouw en het eigen karakter van ons religieuze leven, moet in onze kloosters de clausuur worden onderhouden.

42. *Om buiten het klooster te gaan hebben alle broeders het verlof van de overste nodig. Deze toelating mag voor bepaalde doeleinden in het algemeen gegeven worden.*

43. *Voor een lange reis of een langdurige afwezigheid is de toestemming van de bevoegde overste nodig volgens de bepalingen van het provinciaal statuut.*

44. ontbreekt.

45. § I. *Wanneer een broeder gedurende enige tijd op het grondgebied van een andere provincie zal verblijven, moet hij tijdig de provinciaal van die provincie verwittigen, altijd met in acht nemen van nr. 137.*

§ II. *Waar wij een klooster hebben zal een broeder die op reis is zo mogelijk naar dit klooster gaan.*

45-bis. *Als een broeder onwettig meer dan een jaar buiten zijn klooster verblijft, beslist de provinciaal met zijn consilie over hoe er verder gegaan moet worden volgens CIC 696,697 en 699.*

46. § I. De stilte zal door de broeders zorgvuldig bewaard worden, vooral op de plaatsen en de tijd die voor het gebed en de studie bestemd zijn. De stilte is immers de waarborg voor de hele levensstijl. Zij draagt bijzonder bij tot het innerlijke religieuze leven, tot rust en gebed, tot de studie van de waarheid en de oprechtheid van de prediking.

§ II. De verplichting tot stilte moet in een geest van liefde zo geregeld worden, dat zij geen beletsel vormt voor vruchtbare contacten met elkaar.

47. ontbreekt.

48. *Het provinciaal kapittel en het kapittel van het klooster zullen volgens de traditie van de Orde regelingen treffen voor de tijden en de plaatsen van stilte.*

49. § I. *De maaltijden van de broeders zullen sober zijn, maar toereikend voor hun behoeften.*

§ II. *Alle broeders, die niet wettig verhinderd zijn, zullen hun maaltijd met de gemeenschap gebruiken.*

§ III. *Naast de voorschriften van de bevoegde kerkelijke overheid, zal het provinciaal kapittel, rekening houdend met de traditie van de Orde, de vormen en de dagen van de vasten bepalen. Het kapittel van het klooster zal beperkingen voor de eigen communiteit vastleggen, vooral voor de veertigdagedag.*

50. Het habijt van de Orde bestaat uit een wit kleed met wit scapulier en kap, een zwarte mantel en kap en een lederen gordel met rozenkrans (vgl. bijlage nr. 3).

51. *De broeders zullen in onze kloosters het habijt van de Orde dragen als een teken van ons Godgewijd leven, tenzij de provinciaal om een gegronde reden dit anders bepaalt. Buiten het klooster zal men, met behoud van de kerkelijke wetten, de schikkingen van de provinciaal volgen.*

52. § I. De religieuze toewijding en apostolische roeping dwingen de broeders meer dan de andere gelovigen tot zelfverloochening, tot het dragen van het eigen kruis en tot het opnemen van de versterving van Jezus naar ziel en lichaam. Zo zullen zij voor zichzelf en voor de andere mensen de glorie van de verrijzenis verdienen.

§ II. Naar het voorbeeld van de Heilige Dominicus "die levend in het vlees, handelde naar de geest en de verlangens van het vlees niet inwilligde maar tot zwijgen bracht", zullen de broeders de deugd van de boetvaardigheid beoefenen door getrouw alles te volbrengen wat tot ons leven behoort.

53. § I. *Het komt aan het provinciaal kapittel en de kapittel van het klooster toe eigentijdse vormen van boetvaardigheid voor te schrijven, vooral voor de adventstijd en de veertigdagen-tijd, rekening houdend met de verschillen van plaats en personen.*

§ II. *Elke broeder zal daar nog andere verstervingen aan toevoegen om beter zijn plicht tot boetvaardigheid na te leven.*

54. Om de kloosterlijke levensvorm en de gezonde zelfvorming te bevorderen kunnen vermaningen gegeven worden door oversten, de verantwoordelijken van de studiecentra en de magisters van de fraters.

55. § I. *De zwaarte van een overtreding zal vooral beoordeeld worden volgens de schending van het gemeenschappelijk goed en niet volgens de zonde die daarmee kan verbonden zijn.*

§ II. *De voornaamste penitenties zijn: enkele geestelijke oefeningen vervullen, enkele verstervingen ondergaan, zich van iets onthouden, enkele diensten voor het algemeen nut verrichten.*

Tweede hoofdstuk: Liturgie en gebedsleven

56. De broeders zullen het voorbeeld navolgen van de Heilige Dominicus die zowel thuis als onderweg, bij dag als bij nacht volhardde in het goddelijk officie en in het persoonlijk gebed en die met grote overgave de eucharistie vierde.

Art. I - De Heilige Liturgie

57. Zoals de Heilige Dominicus zelf wilde, moeten wij de plechtige en gemeenschappelijke viering van de liturgie tot de voornaamste opdrachten van onze roeping rekenen. In de liturgie, en vooral in de eucharistie, wordt het heilsmysterie tegenwoordig gesteld, waaraan de broeders deelhebben, dat zij overwegen en dat zij in de prediking aan de mensen verkondigen opdat zij

door de sacramenten van het geloof zouden worden ingelijfd in Christus. In haar loven de broeders, samen met Christus, God om zijn eeuwige heilswil en zijn wonderbare genadeverlening. Zij bidden de barmhartige Vader voor de hele Kerk en voor de noden en het heil van de gehele wereld. De viering van de liturgie is dan ook het centrum en het hart van ons hele leven, dat zijn eenheid vooral hierin gegrond weet.

58. De broeders zullen de conventsmis en het koorgebed publiek vieren. Aangezien de liturgie een handeling is van het hele Godsvolk zal men de deelname van de gelovigen aan onze vieringen bevorderen.

59. § I. De viering van de conventsmis dient het centrum te zijn van de liturgie van de gemeenschap. Als gedachtenis van de dood en de verrijzenis van de Heer vormt zij de band van de broederlijke liefde en de eerste krachtbron van onze apostolische inzet.

§ II. Daarom verdient het de voorkeur dat de conventsmis geconcelebreerd wordt, want daarin wordt de eenheid zowel van het priesterambt als van de gemeenschap het best zichtbaar.

§ III. Aan alle priesters wordt het dagelijks celebreren van het eucharistisch offer aanbevolen. Zelfs, bij ontstentenis van het gelovige volk, is dat een handeling van Christus en de kerk.

§ IV. De broeders, die geen priester zijn, zullen dagelijks aan de eucharistie deelnemen.

60. Om door de deugd van boetvaardigheid de inkeer van heel hun leven te bevorderen zullen de broeders dikwijls tot het boetesacrament naderen.

61. § I. In onze gemeenschappen moeten de conventsmis en het goddelijk officie dagelijks in het koor worden gevierd.

§ II. Waar men op een wettige wijze, die door de provinciaal met zijn consilie moet worden erkend, verhinderd is de conventsmis en het hele officie te vieren, zal men minstens de lauden en de vespers moeten bidden.

§ III. Kan het getijdengebed om een gegronde reden niet in het koor gebeden worden, dan zal het op een andere plaats verricht worden, vooral om zo de gelovigen actief aan het liturgisch gebed van de broeders te laten deelnemen.

62. § I. Het getijdengebed zal in elke gemeenschap zo verdeeld worden dat de verschillende momenten van de dag daardoor werkelijk geheiligd worden. Men zal hierbij rekening houden met de eisen van het apostolische leven.

§ II. De lauden als morgengebed en de vespers als avondgebed vormen de twee draaipunten van het dagelijks officie. Zij dienen dan ook als de belangrijkste getijden gezien en als zodanig gevierd te worden.

63. Alle broeders zijn verplicht tot het vieren van de conventsmis en het officie in het koor. Ieder afzonderlijk zal zich bewust zijn van deze gezamenlijke verplichting. Wie bij de gemeenschappelijke viering niet aanwezig kunnen zijn, zullen afzonderlijk het hele officie bidden als zij plechtig geprotest zijn. Zij zullen altijd lauden en vespers bidden, als zij eenvoudig geprotest zijn.

64. ontbreekt.

65. Het past dat tenminste een deel van het koorgebed gezongen wordt, vooral dan die delen, welke uit hun aard erom vragen gezongen te worden. Eenvoud en soberheid zullen echter onze vieringen kenmerken.

Art. II - Andere gebedsvormen

66. § I. De contemplatie van het goddelijke, het intieme gesprek en de vertrouwelijke omgang met God worden niet alleen gevonden in de liturgische vieringen en de lezing van de Schrift maar ook in een volhardend persoonlijk privé gebed. De broeders zullen dit gebed ten zeerste ter harte nemen.

§ II. Alle broeders zullen minstens een half uur aan de meditatie wijden op een tijdstip dat door het kapittel van het klooster werd bepaald. Voor zover dit mogelijk is, zal dit in gemeenschap gebeuren.

67. § I. De broeders zullen Christus in het mysterie van de eucharistie vereren om uit deze wonderbaarlijke ruil de groeikracht te putten voor hun geloof, hoop en liefde.

§ II. De traditionele devotie van de Orde tot de Heilige Maagd en Moeder Gods moet alle broeders ter harte gaan. Zij is de koningin van de apostelen en het toonbeeld in het overwegen van Christus' woorden en het opvolgen ervan in eigen zending. De broeders zullen dagelijks een rozenhoedje bidden, in gemeenschap of privé volgens de beslissing van het provinciaal kapittel. Hierbij zal men de gepaste verhouding tot de liturgie bewaren. Deze gebedsvorm leidt ons binnen in het overwegen van het heilsmysterie waarin de maagd Maria innig verbonden is met het werk van haar Zoon.

§ III. De broeders zullen een ware devotie en verering koesteren tot de Heilige Dominicus, de spiegel van ons leven, en tot de Heiligen van de Orde. Zo worden zij aangespoord om dezen na te volgen en worden zij gesterkt in de geest van hun roeping.

68. Elk jaar zullen alle broeders gedurende zes volle dagen een retraite doen. Zij zullen dan het woord Gods in hun hart overwegen en met meer inzet bidden.

69. *Het provinciaal kapittel of de provinciaal met de instemming van zijn consilie zullen bepalen welke gebeden men aan tafel bidt.*

Art. III - Gebeden voor de overledenen

70. § I. Tussen Allerzielen en de Advent zal iedere priester een mis celebreren en iedere niet-priester een mis bijwonen voor de overleden medebroeders, zusters, huisgenoten en weldoeners.

§ II. In elk klooster worden de volgende eucharistievieringen voor de overledenen gecelebreerd: op 7 februari als jaargetijde voor de overleden ouders; op 5 september als jaargetijde voor de overleden weldoeners en huisgenoten van de Orde; op 8 november als jaargetijde voor de overleden confraters en medezusters.

71. § I. *Eenmaal per week zal in elk echt klooster de conventsmis gecelebreerd worden voor de voornoemde overledenen. Hierin worden de overledenen vermeld in de voorbeden. Waar geen*

conventsmis gevierd kan worden (vgl. nr. 61, § II) wordt een andere mis tot die intentie opgedragen.

§ II. Uitgezonderd zijn nochtans de Goede Week, de Paasweek en de week waarin Kerstmis valt en ook de weken waarin wegens een jaargetijde (nr. 70, § II), of het overlijden van een confrater (nr. 73) of van de paus (nr. 74) reeds een mis voor de overledenen gecelebreerd wordt.

§ III. Eenmaal per week zal door alle broeders voor dezelfde overledenen een rozenhoedje worden gebeden.

72. *Tenminste eenmaal per dag zullen de broeders gezamenlijk psalm 130 bidden voor de overleden confraters en weldoeners.*

73. *Bij de dood van iedere broeder:*

§ I. dienen het klooster waar hij sterft en het klooster waarin hij geassigneerd is voor hem het officie en de mis van de overledenen te celebreren;

§ II. dient in de provincie waarin hij geassigneerd was:

1e. iedere priester en ieder klooster een mis te celebreren;

2e. iedere niet-priester een mis bij te wonen.

Hetzelfde geldt ook in het klooster van zijn assignatie, wanneer de broeder buiten de provincie was geassigneerd.

§ III. In de hele Orde:

1e. celebreert iedere priester een mis en neemt iedere niet-priester deel aan een mis bij de dood van de magister van de Orde.

2e. celebreert ieder klooster een mis voor de overledenen bij de dood van de magister van de Orde en de ex-magisters van de Orde.

74. *Bij de dood van de paus zal elk klooster de mis van de overledenen opdragen.*

75. *Het provinciaal kapittel kan naast bovengenoemde verplichtingen er nog andere voorschrijven.*

Derde hoofdstuk: De studie

Art. I - Het belang en de bronnen van de studie

76. De Heilige Dominicus voerde geen kleine vernieuwing door toen hij de studie als gericht op het heilswerk nauw verbond met de doelstelling van zijn Orde. Zelf droeg hij het evangelie van Mattheüs en de brieven van Paulus steeds bij zich, stuurde de broeders naar scholen en zond ze naar de grote steden "om er te studeren, te preken en een klooster te stichten".

77. § I. Daarom "moet onze studie vooral en met grote ijver er volledig op gericht zijn dat wij onze naaste en zijn heil tot nut kunnen zijn".

§ II. Door de studie overdenken de broeders in eigen geest de veelvormige wijsheid van God en bereiden zij zich voor op de dienst van het onderricht aan de Kerk en aan alle mensen. Zij

moeten zich met des te meer ijver hierop toeleggen, omdat zij in het bijzonder geroepen zijn om het zoeken van mensen naar waarheid vorm te geven.

§ III. Deze studiearbeid moet verricht worden volgens de vereisten die elk vak stelt en vergt een degelijke methode en de inzet van alle krachten.

78. Het licht en de bron van onze studie is God, die zich herhaalde malen en op verschillende wijzen kenbaar maakte en uiteindelijk in Christus uitsprak. Door Hem werd met de zending van de Geest het heilsbesluit van de Vader ten volle geopenbaard in de Kerk en wordt de geest van alle mensen verlicht.

79. De broeders zullen de goddelijke openbaring, waarvan de overlevering en de Heilige Schrift het ene Heilige erfgoed vormen, overwegen en bestuderen. Uit de eeuwige pedagogische waarde van deze openbaring zullen zij de veelheid van de wegen van het evangelie leren onderscheiden, ook in de geschapen werkelijkheid, de werken en instellingen van de mensen en ook in de verschillende godsdiensten.

80. In alles zullen de broeders zich één weten met de Kerk en volgzzaamheid betonen aan de menigvoudige uitoefening van het leergezag waaraan de authentieke uitleg van het woord van God is toevertrouwd. Trouw aan de zending van de Orde zullen zij steeds bereid zijn om het leergezag bij de uitoefening van zijn theologische taken met bijzondere toelief bij te staan.

81. Met aandacht zullen de broeders de geschriften bestuderen van de Heilige vaders en van de grote getuigen van het christelijke denken, die zich met hulp van de verschillende culturen en van de wijsheid van de filosofen hebben ingespannen om het woord Gods in grotere volheid te verstaan. In het spoor van hun denken zullen de broeders in eerbied aandacht hebben voor de levende traditie van de kerk, de dialoog aangaan met de denkers en hun geest openstellen voor de eigentijdse ontdekkingen of problemen.

82. Bij het uitoefenen van deze opdracht is de Heilige Thomas een uitmuntende leermeester en voorbeeld. De Kerk beveelt zijn leer op een speciale manier aan. De Orde beschouwt haar als een erfgoed, dat vruchtbaar inwerkt op het intellectuele leven van de broeders en er een eigen karakter aan verleent. Daarom zullen de broeders in geschriften en geest actief met hem in voeling treden en zijn leer naar de eisen van de tijd en met een gewettigde vrijheid vernieuwen en verrijken met de altijd nieuwe rijkdom van de Heilige en de menselijke wijsheid.

83. De volgehouden studie voedt de contemplatie en helpt door haar heldere betrouwbaarheid de evangelische raden na te komen. Daar zij niet aflat strenge eisen te stellen is zij een vorm van ascese en een uitmuntende observantie; zij is immers een essentieel element van ons leven.

Art. II - Het bevorderen van de studie

84. De broeders zullen zich met volharding toeleggen op de studie. Om deze te bevorderen zullen zij zich als collega's gedragen en erkennen dat zij van elkaar kunnen leren. Zo'n samenwerking zal meer efficiënt worden indien ze door geschikte instituten wordt geregeld.

85. § I. *De broeders zullen vooral de gewijde wetenschappen beoefenen. Daarbij moeten zij niet alleen bedacht zijn op de onmiddellijke voorbereiding van hun taak, maar ook op de vervolmaking van hun eigen vorming.*

§ II. Om dit doel te bereiken moet men op vastgestelde tijden enige perioden bestemmen voor een intensere studie.

86. § I. *Omwille van de continue vooruitgang van de cultuur en de complexiteit van de problemen is het nodig dat enkele broeders, en vooral dan de professoren, zich speciaal toeleggen op verder wetenschappelijk onderzoek, hetzij in centra van de Orde, hetzij elders.*

§ II. Deze broeders dienen over passende mogelijkheden te beschikken om met deskundigen van een zelfde of een aanverwant vak te kunnen samenwerken. Zij moeten in trouw aan de Orde en de Kerk van een gewettigde vrijheid genieten voor onderzoek, onderlinge discussie en voor het bekend maken van hun werk.

§ III. Indien er moeilijkheden in verband met de geloofsleer ontstaan en het meningsverschil niet kan worden overstegen, zullen de broeders gehoord worden door de oversten. Hierbij zullen experts behulpzaam zijn die door beide partijen aangeduid worden en door beiden ook aanvaard worden. Men zal steeds de liefde bewaren maar altijd het recht vrijwaren om beroep te doen op hogere oversten.

87. *De oversten zullen de studie zeer hoog waarderen en sterk bevorderen. Zij zullen ervoor zorgen dat alle broeders over de middelen en de mogelijkheid beschikken om te studeren.*

88. § I. *Het behoort voornamelijk tot de prior van een klooster:*

1°. ervoor te zorgen dat met een gepaste regelmaat met professoren of andere deskundigen van de Orde of daarbuiten conferenties en gedachtewisselingen worden belegd over theologische vragen, die bijzonder op het apostolaat van de broeders betrekking hebben;

2°. ervoor te zorgen, samen met de lector conventualis en de bibliothecaris, dat de bibliotheek van de nodige boeken voorzien is en er jaarlijks een voldoende som ter beschikking is om ze aan te vullen.

§ II. Er moet een lector conventualis zijn, die de overste bijstaat in het behartigen van het intellectuele leven van de communiteit, tenzij de overste zelf deze taak op zich neemt.

89. § I. *Het is vooral de taak van de provinciaal:*

1°. ervoor te zorgen dat in de planning, waarover verder in nr. 107, voldoende aandacht besteed wordt aan de eisen van het intellectuele leven en het theologisch apostolaat, met aandacht voor wat in nr. 226 gezegd wordt over de opleiding van de fraters;

2°. mee te werken met de magister van de Orde om de theologische zending van de Orde te bevorderen;

3e. de samenwerking te stimuleren onder de kloosters en de broeders van zijn provincie en met andere, vooral aangrenzende, provincies;

4°. de deelneming van de broeders aan studiesessies die aansluiten bij hun ambt of apostolaat aan te moedigen;

5°. tijdens het canonic bezoek na te gaan of alles wat voor de studie is voorgeschreven, vooral over de bibliotheek, goed wordt nageleefd;

6°. elk jaar met zijn consilie de som te bepalen die moet worden uitgetrokken voor het bevorderen van de studie.

§ II. In deze opdracht wordt hij bijgestaan door de commissie voor het intellectuele leven van de provincie. De leden van deze commissie zijn de regens van de studie, de moderator van het studiecentrum voor de opleiding, de promotor van de permanente vorming en anderen, gekozen op de wijze die in het statuut van de provincie zijn bepaald.

Het komt, onder het gezag van de provinciaal, aan deze commissie toe:

- 1°. een advies te geven over alle grote belangrijke vragen die de studie betreffen;
- 2°. het eigen studieplan van de provincie voor te stellen en toe te passen;
- 3°. de activiteiten van de studiecentra te coördineren;
- 4°. elk jaar aan het consilie van de provincie verslag uit te brengen over de toestand van het intellectuele leven in de provincie.

§ III. Hij wordt verder bijgestaan door de provinciale promotor van de permanente vorming. Het kapittel benoemt hem en bepaalt ook zijn taken en opdracht.

§ IV. Voor de vicariaten van de provincie wordt een analoge wijze voor het bevorderen van de studie in hun statuut bepaald.

90. § I. *Het is vooral de taak van de magister van de Orde:*

- 1°. *erin te voorzien dat de gehele Orde door een volgehouden studie naar de eisen van de tijd haar zending volbrengt;*
- 2°. *centra van hogere studie op te richten en die centra te steunen, die omwille van de vereisten van hun taak of functie onder zijn onmiddellijk gezag moeten staan;*
- 3°. *de samenwerking tussen de provincies te stimuleren en zo nodig de oprichting in de hand te werken van studiekloosters of -centra die gemeenschappelijk zijn voor verschillende provincies.*

§ II. *Voor al deze taken wordt de magister van de Orde bijgestaan door de socius voor het intellectuele leven en door een permanente commissie voor de bevordering van de studie in de Orde.*

91. § I. Al moet in elk klooster het intellectuele leven tot bloei komen, toch zullen er centra zijn waarin de broeders zich op een bijzondere wijze op de studie toeleggen.

§ II. Een studiecentrum in de Orde wordt gevormd door een groep broeders die zich voltijds en permanent op de studie toeleggen. Deze groep wordt gevormd door minstens drie broeders, die hiervoor gekwalificeerd zijn. Dit centrum dient over een gepaste bibliotheek en andere werkmiddelen, zoals financiële mogelijkheden, te beschikken.

§ III. Zo'n centrum kan behoren tot een andere gemeenschap, zoals een klooster. Het kan onder zijn leden ook broeders tellen uit andere kloosters.

§ IV. De rechten en verplichtingen van ieder studiecentrum van de provincie zullen samen met de manier waarop het bestuurd wordt opgenomen worden in het eigen studieplan en samen hiermee goedgekeurd worden.

§ V. De studiecentra van de Orde moeten uitmunten door een echt wetenschappelijk gehalte en relaties onderhouden met gelijkwaardige instituten en met de universitaire wereld van hun regio.

92. Onder de studiecentra die een provincie kan hebben zijn deze de voornaamste:

- 1°. een studiecentrum voor de opleiding. Dit is een gemeenschap van studenten en professoren waar de gewone cyclus van de studies, vooral dan van filosofie en theologie volgens de traditie van de Orde wordt uitgebouwd;
- 2°. een centrum voor hogere studies. Dit is een gemeenschap van broeders, die een instelling leiden waarin academische graden, minstens van licentiaat worden verleend; hiertoe horen

kerkelijke faculteiten en universiteiten die tot de Orde horen of onder haar zorg zijn geplaatst, of waarvan de broeders de constituerende groep zijn;

3°. een centrum voor speciale studies. Dit is een gemeenschap van broeders die zich wijden aan onderzoek, publicaties en programma's in een welbepaalde materie, zelfs zonder hierover onderwijs te geven;

4°. een centrum voor permanente vorming. Dit is een gemeenschap van broeders, die alles bestuderen wat samenhangt met de permanente vorming vooral van wie een functie vervullen in de kerk. Deze confraters kunnen dan ook geschikte programma's voorbereiden of aanbieden.

92-bis. § I. De moderator van elk studiecentrum wordt benoemd op de wijze die in het statuut van de provincie bepaald wordt.

§ II. Het moderatorium of de groep verantwoordelijken van elk centrum wordt samengesteld volgens de normen van het centrum zelf, waarbij § I in acht wordt genomen.

§ III. De verhouding tussen het moderatorium van elk centrum en de regens van de studie, als voorzitter van de commissie van het intellectuele leven van de provincie, wordt bepaald in het eigen studieprogramma van de provincie.

93. § I. In elke provincie dient er een regens van de studie te zijn, die onder het gezag van de provinciaal en met het advies van de commissie van het intellectuele leven van de provincie, overeenkomstig het statuut van de provincie:

1°. als voorzitter van de commissie voor het intellectuele leven van de provincie het gehele intellectuele leven van de provincie bevordert en coördineert;

2°. een speciale zorg besteedt aan het studiecentrum voor de opleiding van de provincie. Hij zorgt ervoor dat de regeling van de studie van de provincie en de andere wetgeving van de Orde gevolgd wordt;

3°. samenwerkt om het programma voor permanente vorming te realiseren, die door de commissie voor het intellectuele leven werd uitgewerkt;

4°. samenwerkt met de lectores conventuales om de studie in de kloosters van de provincie te bevorderen;

5°. de andere studiecentra in de provincie, binnen het raam van hun eigen statuut, helpt en ook de samenwerking met hen en het studiecentrum voor de opleiding van de provincie ter harte neemt;

6°. de provinciaal bijstaat om theologische discussies tot een goed einde te brengen;

7°. verantwoordelijk is voor de planning van het intellectuele leven van de provincie en voor de voorbereiding van experts die hiervoor en voor de studiecentra van de Orde nodig zijn;

8°. ieder jaar verslag uitbrengt bij de magister van de Orde.

§ II. Om iemand tot het ambt van regens te kunnen benoemen wordt vereist dat deze:

1°. een academische titel heeft, nodig voor een professor in een centrum voor hogere studies;

2°. enige ervaring heeft in het onderwijs, vooral dan van theologie of filosofie;

3°. bekend is om zijn toewijding aan de studie en de theologie.

§ III. De regens wordt door het provinciaal kapittel voorgesteld en door de magister van de Orde tot aan het volgende kapittel aangesteld. Hij kan onmiddellijk voor een tweede termijn, maar niet voor een derde worden voorgesteld. Tijdens zijn ambtsperiode:

1°. is hij van rechtswege lid van het consilie van de provincie;

2°. is hij van rechtswege voorzitter van de commissie voor het intellectuele leven;

3°. beschikt hij over een financiële tegemoetkoming in de begroting van de provincie;

4°. kan hij tot geen andere ambten benoemd worden die hem hinderen in de uitoefening van zijn ambt.

93-bis. § I. *Om een centrum voor hogere studies of een universiteit op te richten of aan te nemen, dient er, met in acht nemen van de voorschriften van de wet en de academische eisen, gezorgd te worden voor:*

1°. *een petitie van het provinciaal kapittel waarin de redenen worden uiteengezet;*

2°. *een decreet met de goedkeuring door de magister van de Orde.*

§ II. *De centra voor hogere studies en de universiteiten, die op welke wijze ook aan de Orde toebehoren dienen de magister van de Orde jaarlijks een verslag over hun situatie uit te brengen.*

§ III. *Om een centrum voor speciale studies of een centrum voor permanente vorming op te richten is de goedkeuring vereist van de provinciaal met zijn consilie, na de commissie voor het intellectuele leven van de provincie gehoord te hebben.*

94. § I. *De wetenschappelijke graden die in de Orde verleend worden zijn:*

1°. *het lectoraat;*

2°. *het magisteriaat in de Heilige theologie.*

§ II. *Indien een provincie dit opportuun acht kan zij ervan afzien de graad van lector te verlenen.*

95. *Het examen van het lectoraat wordt gehouden volgens de wijze en de voorwaarden die in de algemene studieplan en die van de provincie bepaald worden*

96. *Het magisteriaat in de Heilige theologie wordt verleend aan broeders die men bijzonder bekwaam acht in het bevorderen van de gewijde wetenschappen. Deze bijzondere bekwaamheid wordt bevestigd door de geschiktheid om wetenschappelijke reflectie en onderzoek te verrichten en te leiden, door publicaties van hoge waarde en door het verwerven van wetenschappelijk gezag ook buiten de Orde.*

97. § I. *Om iemand tot magister in de Heilige theologie te kunnen promoveren dient deze:*

1° *door zijn levenswijze en wijsheid een goede naam te hebben;*

2° *zich na het voltooien van aanvullende studies, gedurende minstens tien jaar volledig aan intellectuele arbeid gewijd te hebben;*

3° *door de commissie voor het intellectuele leven van de provincie voorgedragen te worden aan het provinciaal kapittel en voorgesteld te worden door tweederde meerderheid van de kiesgerechtigden op datzelfde kapittel, dan wel het kapittel van de provincie waarin hij geaffilieerd is of door de magister van de Orde, indien het een broeder betreft die verblijft in een klooster of instelling onder diens onmiddellijk bestuur;*

4° *wat betreft de waarde van zijn werk en zijn capaciteiten dit voort te zetten gunstig beoordeeld te worden door een commissie van ten minste drie deskundigen in de wetenschappelijke richting (specialisatie) van de promovendus, die door de magister van de Orde worden aangewezen;*

5° *door het generaal kapittel of door de magister van de Orde met zijn consilie bevorderd te worden.*

6° *door als pas gepromoveerde magister een publieke (openbare) les te geven.*

§ II. *Niemand kan tot magister in de theologie benoemd worden dan op de hierboven beschreven wijze.*

Vierde hoofdstuk: De dienst van het woord

Art. I - Fundamentele vereisten

98. Naar het voorbeeld van het Heilige Dominicus, die van harte het heil verlangde van alle mensen en volken, moeten de broeders zich gezonden weten tot alle mensen, groepen en volken, gelovigen en niet-gelovigen en vooral de armen en zich dus inzetten voor de verkondiging van het evangelie en de vestiging van de Kerk onder de niet-christenen en voor de verduidelijking en bevestiging van het geloof bij het christenvolk.

99. § I. De dienst van het woord is een deelname aan de profetische taak van het bisschoppencollege; daarom is vooral vereist dat de predikers het Evangelie volledig in zich opnemen en een levend begrip trachten te verwerven van het heilsmysterie zoals dat door de Kerk wordt overgeleverd en uitgelegd. Door deze evangelische geest en betrouwbare leer moet de dominicaanse prediking altijd gekenmerkt zijn.

§ II. Om met deze heilswerking allen te bereiken is het nodig, dat wij niet alleen acht slaan op de situaties en de behoeften van de mensen die we aanspreken, maar ook een levendig contact met hen hebben, zo dat een aangepaste prediking van de openbaring de norm blijft voor elke vorm van evangelisatie, vooral bij hen die ver af staan van het geloof. Zo moet onze geest openstaan zowel voor de geest van God als voor de gesteldheid van hen tot wie wij ons richten, om iets mee te delen van het licht en de liefde en de kracht van de Parakleet. Daarom moeten de broeders de Geest erkennen die werkt in het volk van God, en letten op de schatten die in de verschillende vormen van menselijke cultuur verborgen zijn en waarin de menselijke natuur ten volle tot uiting komt, waardoor ook nieuwe wegen open gelegd worden tot de waarheid.

§ III. De broeders moeten streven naar een geestelijk leven en naar een fijnzinnig menselijk gedrag, om niet door hun manier van doen te ontkrachten wat ze met de mond belijden.

100. § I. De dienst van de prediking is een gemeenschappelijke taak en dus primair een zaak van de hele gemeenschap; daarom wordt in de traditie van de orde een klooster vaak "Heilige prediking" genoemd.

§ II. De broeders-coöperator hebben deel aan het apostolaat van de hele gemeenschap, niet alleen door het werk waarmee zij in de noden van het klooster voorzien, maar ook door als een dienst van het woord in formele zin met de priesters mee te werken of volgens hun eigen situatie apostolaatswerk te doen.

§ III. De overste zal deze gemeenschappelijke taak van de prediking samen met de broeders bezien en aannemen, zodat de hele gemeenschap verantwoordelijk ervoor wordt; de overste heeft echter het recht om te beslissen en om een bepaalde taak aan te nemen.

§ IV. In onderlinge gesprekken moeten de broeders hun ervaringen en problemen betreffende het apostolaat uitwisselen en samen onderzoeken om zo met vereende krachten in speciale groepen onze taak krachtadiger te kunnen uitoefenen.

101. § I. *Overall waar de broeders aan apostolaat doen, moeten zij met de bisschoppen samenwerken in de diocesane of nationale planning.*

§ II. *Samenwerking met andere priesters en religieuzen wordt ten zeerste aanbevolen vooral in de gevallen die bijzonder tot ons charisma behoren. Zo kunnen ons apostolaat en dat van anderen elkaar aanvullen in gezamenlijke dienstbaarheid aan de Kerk.*

§ III. *Omdat leken krachtens hun doopsel en vormsel tot apostolaat geroepen zijn, moeten wij samen met hen er naar streven dat de Kerk op alle terreinen van de maatschappij als sacrament van heil aanwezig is en blijft.*

§ IV. *Tenslotte moeten de broeders in alle mensen van goede wil het beeld zien van de goddelijke schepper en de verwachting van het heil; zij moeten dus niet aarzelen met hen samen te werken, ook al kunnen ze hun nog niet de boodschap van het Evangelie brengen. Ze moeten dus aandacht geven aan de omgangsvormen en de discussie- en gesprekstechnieken die bijzonder vereist zijn bij de samenwerking met mensen van een andere overtuiging.*

102. Tot de dominicaanse roeping behoort wezenlijk het onderricht in woord en geschrift van de theologie en van andere vakken die dienstbaar zijn aan de verbreiding en het begrip van het geloof.

103. I. *De broeders moeten aanwezig zijn op universiteiten, wetenschappelijke instituten en centra, en scholen van verscheidene soort en graad, zowel die van ons zelf als die van anderen, met name als docenten en pastores.*

§ II. *De broeders moeten zich met een degelijke voorbereiding inzetten om samen te werken met deskundigen in de verschillende wetenschappen, zowel door deel te nemen aan hun wetenschappelijk onderzoek als ook door na te gaan hoe zij met hen kunnen spreken over de waarheid van het Evangelie, zodat de culturele vooruitgang zal leiden tot een helderder inzicht in de roeping van de mens en zal aanzetten tot een beter geloofsinzicht.*

104. *Om de waarheid te verbreiden en de publieke opinie op de juiste wijze te vormen moeten de broeders die hiertoe geschikt en bekwaam zijn ijverig gebruik maken van de verschillende sociale communicatiemiddelen.*

105. § I. De dienst van het woord, op welke wijze ook uitgeoefend, hangt ten nauwste samen met de sacramenten en vindt daarin zijn voltooiing. Het christelijk leven wordt immers door het woord en de sacramenten geboren, gevoed en gesterkt. Daarom moeten de gelovigen daarover onderricht worden om de betekenis ervan te kunnen begrijpen en voorbereid te zijn om ze te ontvangen.

§ II. Omdat de Eucharistie het middelpunt is van het leven van de Kerk en de bron en het hoogtepunt van heel de evangelisatie, moeten de broeders de genade van dit verheven mysterie aandachtig overwegen, zich bewust zijn van het belang ervan voor hun eigen heil en dat van anderen en de uitwerking en vruchtbaarheid zo aan de gelovigen duidelijk maken, dat dezen devoot, actief en veelvuldig aan het breken van het brood deelnemen.

§ III. Het sacrament van de biecht en de bediening ervan hangt nauw samen met de dienst van het woord, omdat de bekering van het hart, waartoe de prediking opwekt, voltooid wordt door de vergeving en de verzoening met God en met de Kerk; en bovendien omdat de biecht meewerkt aan de voorlichting en vorming van het geweten en aan de groei van een evangelische mentaliteit. De broeders moeten zich dus steeds bereid en genegen tonen tot de bediening van het sacrament van de biecht en bij de uitoefening van deze dienst rekening houden met de voortgang van de menswetenschappen, de bijzondere situaties en de gevoeligheid van de afzonderlijke gelovigen. Om dezelfde reden moeten de broeders bijzondere aandacht schenken aan de opvoeding in het christelijk leven.

Art. II - Prioriteiten en planning

106. § I. De broeders moeten de prediking beoefenen onder elke vorm. Maar om hierin de prioriteiten te bepalen moeten zij letten op de noden van de Kerk zoals zij die zelf aangeeft of zoals blijkt uit de tekenen van de tijd, en daaraan krachtens hun specifieke roeping tegemoet komen.

§ II. Daarom moeten zij voor alles die vormen van prediking kiezen, die het meest het geloof bevorderen hetzij bij niet-gelovigen, of op terreinen die zich buiten het geloof om ontwikkelen, hetzij bij gelovigen om hun geloof te versterken en te vervolmaken.

§ III. Met deze normen voor ogen dient de provincie overeenkomstig de regionale noden en de beschikbare krachten te bepalen, welke projecten bij het werk van de broeders voorrang moeten hebben en moet zij periodiek de problemen die het apostolaat bemoeilijken evalueren.

§ IV. Bij het bepalen van prioriteiten is het de taak van de magister van de Orde en zijn consilie om de samenwerking tussen de provincies te bevorderen, vooral wanneer de te behandelen vraagstukken internationaal van belang zijn op religieus of sociaal vlak.

107. *De provincie of het vicariaat moet een plan opstellen voor heel het apostolaat, de broeders daarop voorbereiden en de krachten coördineren met het oog op de eenheid, de kracht en de continuïteit van het apostolaat. Deze planning moet rekening houden met de actuele noden van de Kerk en van de provincie of het vicariaat zelf en ook met de te verwachten ontwikkeling van de problematiek.*

Art. III - De prediking tot de gehele wereld

108. § I. De zending van de Predikbroeders in dienst van de Kerk om de naam van Jezus Christus aan de niet-christenen te boodschappen, is een taak van de hele Orde. Deze wordt echter op verschillende manieren uitgeoefend overeenkomstig verschillende situaties van de Kerk, van de volken, groepen en mensen tot wie ze gericht wordt. Maar steeds moet het gebeuren volgens de fundamentele beginselen van de dienst van het woord en op een wijze die overeenkomt met het charisma van de Orde.

§ II. De missieactiviteit moet hierop gericht zijn, dat de missionaris door het getuigenis van zijn leven en van de evangelieprediking de aantrekkingskracht van het Evangelie van Christus voelbaar maakt als een waarachtig aanbod van heil en zo het volk van God verenigt in de gezamenlijke bevrijding en verzoening van de mensen. De missionaris moet zijn werkzaamheid richten op de opbouw van de Kerk onder de volken en groepen waar ze nog niet gevestigd is en ook op het bewaren van het geloof en het christelijk leven in streken waar de Kerk een achteruitgang onderging, waarbij hij zichzelf steeds moet zien als in dienst staande van de plaatselijke Kerk.

109. § I. *De broeders moeten grote aandacht schenken aan de religieuze en menselijke problemen van de armen en van de arbeiders en met name van hen die ver van het geloof af staan.*

§ II. *De provincies moeten die vormen van leven en van prediking nastreven en vaststellen waardoor het apostolaat onder hen beter beantwoordt aan de gegeven noden.*

110. *Bij de veranderingen die het christelijk leven beïnvloeden, vooral door de voortgang van wetenschap, kunst of cultuur, moeten de broeders bijzonder hun best doen die waarden te*

ontdekken die leiden tot een levendiger zin voor het goddelijke en zich inzetten om de vraagstukken op te lossen die deze voortgang in de geesten van de mensen oproept, op zo'n manier dat de prediking van het Evangelie aanzet tot een zuiverder en meer volwassen geloof.

111. *De broeders moeten zich altijd bereid tonen tot gesprekken en alle gelegenheden te baat nemen tot het aangaan of voortzetten van een echte dialoog met de aanhangers van andere godsdiensten en met niet-gelovigen. Laten zij zich echter ervan bewust zijn, dat een speciale voorbereiding inzake de daaruit voortvloeiende vraagstukken beslist noodzakelijk is.*

112. *De oversten moeten zorg dragen voor de oprichting van kloosters in de missies, liever dan voor het behoud van gebieden, opdat de broeders zich met de grootst mogelijke vrijheid kunnen toeleppen op de dienst van het woord overeenkomstig het eigen charisma van de Orde.*

113. § I. *De zorg voor de missies is een zaak van de hele Orde; daarom moet elke broeder de missies helpen op de wijze die voor hem mogelijk is. De magister van de Orde heeft de taak om in samenwerking met de betrokken provincies hulp te verlenen, zodat broeders van een of meer provincies ten dienste van de plaatselijke kerken uitgezonden kunnen worden.*

§ II. *Onze missie-activiteit wordt geregeld:*

1e door het algemene recht en bijzondere decreten van de Heilige Stoel;

2e door de constituties en door bijzondere statuten door de provincies vastgesteld.

114. § I. *Om het missiewerk beter en vollediger te verrichten moet de broederlijke samenwerking bevorderd worden tussen de provincies die in dezelfde streken werkzaam zijn.*

§ II. *Er moet ook een samenwerking zijn van alle provincies inzake de hele missie-activiteit van de Orde; daarom moeten de provinciaals graag geschikte broeders beschikbaar stellen voor het gemeenschappelijke werk.*

§ III. *In de behartiging van de zaken van de missies wordt de magister van de Orde bijgestaan door de socius voor het apostolaat in de Orde.*

115. *Voor het missiewerk moeten diegenen bestemd worden die reeds tekenen vertonen van een missie-roeping en goed voorbereid zijn om die te volgen. Aan de missionarissen, zowel clerici als broeders-coöperator, moet een speciale vorming gegeven worden in een missie-klooster of een gespecialiseerd instituut, waar zij de volkstaal, gebruiken, geschiedenis, cultuur en missiepastoraal van het volk leren.*

116. *ontbreekt.*

117. *Onze missionarissen moeten er aan denken dat het doel van de missie is, gemeenschappen van gelovigen te vormen die zo spoedig mogelijk zelf in hun eigen behoeften kunnen voorzien. Zij moeten derhalve zorgen dat de plaatselijke kerk, voorzien van de nodige eigen priesters, religieuzen en leken, die diensten en instituten verwerft die noodzakelijk zijn om onder een eigen bisschop een christelijk leven te leiden en te ontwikkelen.*

118. *Omdat het religieuze leven een helder teken is van het rijk van God en door de bijzondere toewijding aan God, binnen de Kerk uitgesproken, de diepste aard van de christelijke roeping laat zien en aanduidt, moeten onze missionarissen reeds vanaf de vestiging van de Kerk aldaar het religieuze leven onder inheemse vormen krachtig bevorderen.*

119. § I. *Onze missionarissen moeten zoveel mogelijk een kloosterlijk leven leiden en trachten in een echte gemeenschap te leven.*

§ II. *Om dit te bereiken moet zo spoedig mogelijk een klooster worden opgericht waarin het dominicaans leven tot uiting komt overeenkomstig de eigen eisen, het karakter en de aard van het volk, zodat het een inheems voorkomen heeft en niet een buitenlands. Ascetische en contemplatieve tradities, waarvan God niet zelden reeds voor de prediking van het Evangelie het zaad legde in oude culturen, moeten worden overgenomen voor zover ze met het dominicaanse leven kunnen samengaan.*

§ III. *Zodra dat mogelijk is moeten dominicaanse roepingen bevorderd worden, opdat de Orde er vaste grond krijgt en een autochtone provincie kan worden opgericht en bestaan.*

120. *Een in missiegebieden opgerichte provincie moet blijk geven van een missionaire geest en dus niet alleen eigen medeburgers laten delen in de boodschap van het Evangelie maar die ook prediken aan andere volken.*

121. *Men moet onderzoekscentra oprichten waarin het religieuze en sociaal-culturele erfgoed van de volken degelijk bestudeerd wordt en onderzocht wordt wat verenigbaar is met de katholieke eenheid. Deze centra, die bijzonder overeen komen met het eigen apostolaat van de Orde, moeten krachtig worden bevorderd met steun van de verschillende provincies.*

122. *Speciale zorg moeten de broeders geven aan de opvoeding van kinderen en jongeren, omdat dit in ontwikkelingslanden ten zeerste bijdraagt tot de verheffing van de menselijke waardigheid en de verbetering van de levensvoorwaarden.*

123. *Om de eenheid tussen alle christenen te bevorderen moeten de broeders er naar streven de oecumenische geest onder de katholieken te begunstigen en een echte en oprechte dialoog aan te gaan met niet-katholieken, zodat de aanstootgevende verdeeldheid wordt vermeden en er samenwerking ontstaat zowel op sociaal en technisch gebied als op cultureel en religieus terrein.*

Art. IV - De prediking tot het gelovige volk

124. § I. *De broeders moeten door de prediking de christenen geleidelijk brengen tot een volwassen en verantwoordelijk geloof, zodat de Kerk in haar evangelische getuigenis vernieuwd en versterkt wordt.*

§ II. *De broeders moeten een bijzondere zorg besteden aan de homilie en aan de andere vormen van prediking, die door hun samenhang met de liturgie en de sacramenten dieper in het leven van de gelovigen doordringen.*

125. *De broeders moeten bijzondere bijstand verlenen op spiritueel en theologisch gebied aan priesters, religieuzen en anderen aan wie de zorg is toevertrouwd voor de geloofsopvoeding van het volk.*

126. *Onze kerken moeten centra zijn van prediking, liturgisch leven, christelijke gemeenschap en apostolische uitstraling.*

127. *Daar het apostolaat van de Orde in vele streken in parochies wordt uitgeoefend, moeten de broeders aan wie deze zorg wordt toevertrouwd, hun taak ijverig behartigen vooral door de dienst van het woord.*

128. § I. *De oversten moeten ervoor zorgen dat een klooster waaraan een parochie is toevertrouwd of dat met een parochie verbonden is, aan de nodige voorwaarden voldoet en een voldoende aantal broeders heeft om het parochiewerk met het kloosterleven te verenigen.*

§ II. *In elke provincie dient het aantal parochies zo beperkt te worden, dat een voldoende aantal broeders overblijft, die zich in vrijheid en ten volle aan andere vormen van de bediening van het woord Gods kunnen wijden.*

§ III. *De overste, bevoegd om een parochie aan te nemen is de provinciaal met toestemming van zijn consilie, tenzij het provinciaal kapittel bepaalt dat deze bevoegdheid aan het provinciaal kapittel voorbehouden is of aan het consilie van een vicariaat met goedkeuring van de consilie van de provincie.*

129. *Omdat de rozenkrans een toegang vormt tot het overwegen van de mysteries van Christus en een leerschool is voor de vorming van een evangelisch leven, moet hij beschouwd worden als een vorm van prediking die bij onze Orde past, waarbij de geloofsleer uiteengezet wordt in het licht van de deelname van Maria aan het mysterie van Christus en de Kerk. Daarom moeten de broeders het rozenkransgebed, dat als iets eigens van de Orde gezien mag worden, met ijver bekend maken, zodat het steeds meer gaat leven, en moeten zij de rozenkransbroederschappen bevorderen.*

130. § I. *Als herauten van het Evangelie van Christus moeten de broeders zich bewust zijn van hun verantwoordelijkheid voor de eenheid van het volk van God en dus de oecumenische geest onder de katholieken bevorderen, zodat het werk van de hereniging steeds meer zal groeien.*

§ II. *Theologisch onderzoek inzake oecumenische vraagstukken moet een voorname plaats innemen en de broeders moeten na de vereiste wetenschappelijke voorbereiding in samenwerking met andere gespecialiseerde theologen en instituten het oecumenische werk bevorderen.*

Art. V - De sociale draagwijdte van onze bediening

131. *De prediking van het rijk van God, die al begon bij de menswording van Gods Woord en die leidt tot herstel van alles in Christus, dringt ons tot bevordering van de juiste ordening van de maatschappij.*

132. § I. *Het is van belang dat wij op de eerste plaats het geweten van het volk van God voorlichten omtrent alle verplichtingen die zijn behoren tot de menselijke maatschappij meebrengt, en dit volk aansporen om met alle mensen van goede wil te trachten het rijk van gerechtigheid, broederliefde en vrede op aarde te versterken.*

§ II. *Om dit te bereiken moet vooral gewerkt worden aan de vorming van de leken en moet hun zending en eigen werkzaamheid bij de opbouw van de hedendaagse maatschappij erkend en begunstigd worden.*

133. *De menselijke en morele problemen die uit de steeds nieuwe omstandigheden voortkomen, moeten door de broeders met zorg worden nagegaan samen met de deskundigen in de verschillende sociale kwesties, daarbij gelet op de theologische aspecten van deze problemen.*

134. *Ons apostolaat op het maatschappelijke vlak moet een ware dienst aan de mensen zijn en zich ook zo aandienen; dit moet blijken uit de inspanning en de middelen die men er aan besteedt en vooral gekenmerkt worden door een volledige evangelische vrijheid, met name onafhankelijk van enige partijpolitiek.*

135. ontbreekt.

Art. VI - De jurisdictie en de toestemming tot publiceren

136. *Om te prediken en biecht te horen moeten de broeders de vereiste bevoegdheid bezitten (CIC 764-5, 966 en volgende).*

137. *De broeders mogen niet preken binnen het gebied van een andere provincie zonder de van te voren gegeven toestemming van de provinciaal van die provincie, die ook voorgoed gegeven kan worden.*

138. *De broeders die voor het biechtexamen van de Orde zijn geslaagd, bezitten, door deze door de examinatoren ondertekende goedkeuring de gedelegeerde bevoegdheid voor aan de Orde onderworpen personen, -met uitzondering van de monialen- en tot andere personen die dag en nacht in onze kloosters verblijven (CIC 967-969).*

139. *De broeders zullen zich altijd bewust zijn, dat hun publieke interventies (in boeken, tijdschriften, op radio en op televisie en andere sociale media) niet alleen henzelf aangaan maar ook hun broeders en de Orde en de Kerk. Zij moeten daarom bij zichzelf een mentaliteit ontwikkelen van overleg en wederzijdse verantwoordelijkheid en vragen naar de mening van de broeders en van hun oversten. Bijzondere aandacht moeten ze geven aan dit kritisch overleg met de hogere oversten als hun woorden of geschriften gaan over omstreden onderwerpen van enig gewicht.*

139-bis. § I. Voor het publiceren van boeken hebben de broeders schriftelijk verlof nodig van de hogere overste.

§ II. Als de hogere overste twijfelt over het geven van verlof wegens kwesties van geloof en zeden, moet hij een commissie instellen van drie deskundigen om het werk na te zien.

§ III. Als hij geen verlof geeft, moet hij de redenen van die weigering aan de auteur meedelen.

§ IV. Een auteur aan wie het verlof door de hogere overste geweigerd is, kan in beroep gaan bij de magister van de Orde. In dat geval moet de magister van de Orde een commissie instellen om de tekst na te zien. Het oordeel van de magister van de Orde moet als definitief beschouwd worden.

140. *Na de publicatie moet een exemplaar van het boek aan het archief van de Orde gezonden worden en een aan het archief van de provincie.*

**Vijfde hoofdstuk:
De verhouding van de broeders tot andere takken van de orde
en tot de broedersschappen**

141. Alle groepen die samen de dominicaanse familie vormen (vgl. nr. 1, § IX) hebben deel aan de gemeenschappelijke roeping en zijn elk op hun manier dienstbaar aan de zending van de Orde in de wereld.

142. De monialen van de Orde wijden zich naar de opzet van de Heilige Dominicus door hun contemplatief religieus leven geheel aan de omgang met God, waaruit het apostolisch leven van de broeders en van de andere takken van de dominicaanse familie gevoed wordt, en zij geven een getuigenis van gebed, stilzwijgen en boetvaardigheid.

143. *De hechte geestelijke band van de monialen met de broeders wordt nog versterkt door de juridische band waardoor zij met de Orde verenigd zijn op de in hun constitutie vastgestelde wijze.*

144. Doordrongen van de mentaliteit en de geestdrift van de Heilige Dominicus getuigen de zusters door woord en daad van het Evangelie in hechte verbondenheid met de broeders tot opbouw van het volk van God.

145. *Daarom moeten de broeders en de zusters gezamenlijk de apostolische samenwerking en planning ter hand nemen.*

146. *Onze oversten moeten de monialen en zusters met broederlijke zorg op alle mogelijke manieren bijstaan en de broeders moeten hen volgens de richtlijnen van de oversten gaarne van dienst zijn op theologisch, sacramenteel en pastoraal gebied.*

147. De leden van de seculiere instituten die bij de Orde zijn aangesloten willen de evangelische raden in de wereld beleven in de geest van de Heilige Dominicus.

148. *De broeders moeten de vervolmaking van de leden en de groei van de instituten bevorderen en broederlijk met hen samenwerken opdat zij een vruchtbaar apostolaat in de wereld kunnen uitoefenen.*

149. § I. De lekenbroedersschappen van de Orde zijn verenigingen van leken die zich door een bijzondere gave van God verenigd hebben in de apostolische geest van de Heilige Dominicus, om door het leiden van een evangelisch leven "hun eigen heil en dat van anderen na te streven", volgens een levenswijze die door de Orde voor hun staat in de wereld aangepast en goedgekeurd is.

§ II. Er moeten ook broedersschappen van priesters zijn, die hun leven en bediening trachten te doordringen met de geest van de Heilige Dominicus.

150. *De broeders moeten deze broedersschappen krachtig bevorderen en een wederzijdse samenwerking met hen aangaan, opdat de taak van de Orde op de verscheidene terreinen van de Kerk en van de wereld beter zal worden vervuld.*

151. *De structuur en het bestuur van de broederschappen moet in hun statuut worden vastgesteld.*

152. De genootschappen die met de Orde verbonden zijn begunstigen de vernieuwing van het christelijk leven in het volk van God, zijn dienstbaar aan het geestelijk welzijn van de gelovigen en werken tevens met de Orde samen op het gebied van een of ander apostolaat (vgl. bijlage nr. 4).

153. *Daarom moeten de broeders er zorg voor dragen de broederschappen van de Orde, vooral die van de Heilige Naam Jezus en van de Rozenkrans, en ook onze genootschappen, gelet op de omstandigheden van plaats en tijd te bevorderen. Wat hun structuur en bestuur betreft houde men zich aan hun statuten.*

TWEEDE AFDELING DE VORMING VAN DE BROEDERS

Zesde hoofdstuk: Algemene beginselen

154. De vorming moet er op gericht zijn, dat de aankomende medebroeders geleidelijk ingevoerd worden in het volle leven en apostolaat van de Orde overeenkomstig datgene wat in onze wetgeving en in het Algemeene Statuut van de Vorming hierover gezegd wordt.

155. Om aan de vorming vruchtbaar deel te kunnen nemen moet de kandidaat een goede fysieke gezondheid bezitten, een geestelijke volwassenheid overeenkomstig zijn leeftijd, aanleg voor het gemeenschapsleven, een voldoende sterk christelijk leven, en verder de geschiktheid, juiste bedoeling en vrije wil om zich aan God en aan de Kerk toe te wijden in het dominicaanse leven.

156. De kandidaat zelf heeft, onder de leiding van de magisters en anderen die bij de vorming betrokken zijn, de eerste verantwoordelijkheid voor zijn vorming, dit in vrije samenwerking met de genade van de roeping van God.

157. Met de vorming worden broeders belast die met zorg uitgekozen en degelijk voorbereid zijn. Meerdere broeders kunnen bij de vorming meewerken, maar één moet zorg dragen voor de integratie van de hele vorming.

158. *Als het provinciaal kapittel dit gewent acht, kan men een raad voor de vorming instellen, onderscheiden van het huisconsilie, die alles wat de integrale vorming aangaat, behandelt en zo de magister bijstaat in zijn taak. De samenstelling van een dergelijke raad en de hem gegeven opdracht zullen bepaald worden door het provinciaal kapittel of door de provinciaal met zijn consilie.*

159. De magister heeft de zorg voor het geestelijk leven en voor de levensstijl voor zover dit voor de algemene vorming nodig is, maar aan de broeders in opleiding wordt de vrijheid gelaten zich ook tot andere broeders te wenden voor een meer persoonlijke geestelijke begeleiding.

160. Het opleidingshuis moet zo georganiseerd zijn dat de te vormen broeders behalve met wat voor hun opleiding nodig is, ook in toenemende mate in contact komen met de situaties van het werkelijke leven dat zij later moeten leiden.

161. *In de vormingshuizen moet een waarlijk broederlijk gemeenschapsleven heersen op zulk een manier dat de te vormen broeders, met behoud van een aangepast onderscheid tussen de groepen, actief en geleidelijk kunnen deelnemen aan het leven van de communiteit, en zij een degelijke en volledige opleiding ontvangen. Alle religieuzen moeten zich dus bewust zijn van hun verantwoordelijkheid voor de vorming van de jongeren.*

162. Om de menselijke en religieuze volwassenheid te bevorderen en ook als voorbereiding op het apostolaat moeten in elke provincie stages worden georganiseerd overeenkomstig de leeftijd en de situatie van de studenten.

163. *Voor heel de Orde moet er een Statuut van de Vorming zijn, door het generaal kapittel of de magister van de Orde goedgekeurd en op geschikte tijden herzien, waarin de algemene geestelijke beginselen en de pedagogische grondregels zijn opgenomen voor de vorming van de broeders. Aan de provincies wordt de zorg overgelaten om eigen regels op te stellen naargelang de omstandigheden van plaats en tijd.*

164. Ofschoon de vorming van de broeders, mede door de onderbreking van de studie ter wille van de stages, meerdere jaren in beslag neemt en in verschillende perioden is ingedeeld, moet ze toch als een aaneengesloten en progressief proces worden opgevat en in de praktijk verwezenlijkt, waarbij de samenhang volgt uit de eenheid van het doel. In het licht van deze eenheid moeten dus de hierna onderscheiden perioden van opleiding worden opgevat.

Zevende hoofdstuk: De bevordering en ontwikkeling van roepingen

165. § I. *Alle broeders, vooral zij die apostolaat uitoefenen onder de jeugd of de jongeren moeten het als een uit hun dominicaanse roeping voortvloeiende taak zien, metterdaad en voorzichtig werk te maken van de bevordering van roepingen tot de Orde.*

§ II. *Allen moeten echter bedenken, dat het leven en het apostolaat van elke broeder en elke gemeenschap een eerste uitnodiging vormen om het dominicaanse leven te omhelzen.*

166. § I. *Waar het zinvol is, kan men met toestemming van het provinciaal kapittel of het consilie van de provincie, na goedkeuring van de magister van de Orde, een klein-seminarie oprichten voor de opleiding van jonge aspiranten.*

§ II. *De statuten van deze school en de leefregels moeten door terzakekundige broeders worden opgemaakt in opdracht en met goedkeuring van de provinciaal met zijn consilie.*

167. § I. *Aspiranten voor de Orde moeten voor zij tot het noviciaat worden toegelaten, gedurende enige tijd daarop worden voorbereid.*

§ II. *Het provinciaal kapittel of de provinciaal met zijn consilie moet dan bepalen hoelang, op welke wijze en waar deze voorbereiding moet geschieden.*

§ III. *Om dit doel te bereiken kan een provincie een periode van prenoviciaat instellen als eerste stap op de weg naar het religieuze leven. Doel van deze periode is de aspirant zo goed mogelijk op het noviciaat voor te bereiden voornamelijk door catechese en door een of ander georganiseerd verband dat op gezonde wijze tot het gemeenschapsleven leidt, alsook om de Orde de gelegenheid te bieden zich een mening te vormen over de geschiktheid van de kandidaat voor het dominicaanse leven.*

168. § I. Tot het noviciaat kan niemand geldig worden toegelaten die zijn zeventiende jaar nog niet voleindigd heeft.

§ II. Voor hen die uit onze Orde of een ander religieus instituut zijn uitgetreden wordt vereist om in de Orde te worden opgenomen, na voorafgaande toestemming van het consilie van de provincie:

1e. toelating door de provinciaal als zij gedurende het noviciaat uitgetreden zijn;

2e. toelating door de magister van de Orde met toestemming van zijn consilie, als zij na het noviciaat of na de professie uitgetreden zijn, met inachtneming van de voorschriften van CIC 690, § 1.

169. § I. *Aspirant-clerici mogen niet tot het noviciaat worden toegelaten als zij niet die studie beëindigd hebben die in de eigen streek voor de toelating tot het hoger onderwijs of de universiteit wordt vereist.*

§ II. *Zij moeten een voldoende kennis hebben van het Latijn of die zo spoedig mogelijk trachten te verwerven.*

§ III. *Voor de broeders-coöperator wordt een vorming na het basisonderwijs of iets dergelijks vereist zoals door het provinciaal kapittel wordt bepaald.*

170. *Voordat iemand tot het noviciaat wordt toegelaten moeten de oversten alle documenten opvragen die door het recht vereist worden en andere inlichtingen die zij zelf hiervoor nodig of wenselijk achten.*

171. *Het recht om kandidaten voor het noviciaat te ondervragen en toe te laten komt toe aan de provincie. Voor de genoemde ondervraging wordt een speciale commissie ingesteld van broeders met een voorzitter.*

172. *Elke provincie moet in een eigen statuut bepalen hoe en door welke broeders de genoemde ondervraging gedaan dient te worden.*

173. § I. *Na de ondervraging van de kandidaten moet de commissie bijeenkomen en bij geheime stemming een oordeel geven over het toelaten of weigeren van elke kandidaat afzonderlijk.*

§ II. *De voorzitter van deze commissie moet vervolgens over alles verslag uitbrengen aan de provinciaal, aan wie het uiteindelijk toekomt te beslissen over de toelating van de kandidaat, met dien verstande dat hij niet iemand kan toelaten die door de speciale commissie is afgewezen.*

174. § I. *Aan de toegelaten kandidaten worden in het bijzijn van getuigen de verklaringen voorgelegd waarover in de bijlage wordt gesproken, en dit wordt vastgelegd in het boek van de toelatingen, door de kandidaten zelf ondertekend (vgl. bijlage nr. 5).*

§ II. *Tevens moet hen officieel meegedeeld worden, dat zij geen loon kunnen opeisen voor enige werkzaamheid die zij voor de Orde verrichten en van deze mededeling wordt een door de aspirant ondertekend document opgemaakt (vgl. bijlage nr. 5).*

§ III. *Voor het begin van het noviciaat moet de aspirant zich vrij maken van alle zakelijke verplichtingen en geldswaarden of andere dingen die hij meebracht moeten in de gemeenschappelijke bewaarplaats worden bewaard en hem teruggegeven worden als hij de Orde verlaat zonder professie al te leggen.*

§ IV. *Over de uitgaven ten behoeve van de opleiding moet iedere provincie bepalingen maken.*

175. Het habijt kan op wettige wijze gegeven worden door de magister van de Orde, de provinciaal in zijn eigen provincie, de prior of supprior in capite van het klooster waar de aspirant voor de inkleding ontvangen wordt en hun gemachtigden.

176. *De inkleding kan echter geschieden voor het begin van het noviciaat of tijdens het noviciaat volgens de bepaling van het provinciaal kapittel.*

Achtste hoofdstuk: Het noviciaat

177. Het noviciaat is een proeftijd die er op gericht is de novicen hun geestelijke, en wel hun dominicaanse roeping beter te leren kennen, de levenswijze van de Orde te ervaren en naar verstand en hart in dominicaanse geest gevormd te worden. Daardoor moet hun voornemen en hun geschiktheid voor de broeders komen vast te staan.

178. § I. Voor het begin van het noviciaat moeten de aspiranten vijf volle dagen retraite houden.
 § II. Het noviciaat gaat in met de verklaring die de wettige overste doet volgens nr. 174. Zowel deze verklaring als de affiliatie (nrs. 267, 268) moeten schriftelijk worden vastgelegd in het boek van de toelatingen en door de novice en twee getuigen ondertekend worden (vgl. bijlage nr. 6).
 § III. Het noviciaat duurt minstens een jaar. Volgens de bepaling van het provinciaal kapittel kan dit jaar onderbroken ofwel in stukken verdeeld worden, maar wel zó, dat het hele noviciaat binnen twee jaar wordt afgemaakt. Een of meer perioden van vormende activiteit kunnen als stages buiten de gemeenschap van het noviciaat worden doorgebracht om het onderricht van de novicen aan te vullen. Bij dit alles moeten de voorschriften van can. 648-649 in acht genomen worden.

§ IV. Als er na afloop van het noviciaatsjaar, wel of niet onderbroken, nog twijfel bestaat over de geschiktheid van de novice, dan kan door de provinciaal de proeftijd met hoogstens zes maanden worden verlengd.

179. *Het noviciaat dient gemeenschappelijk te zijn voor clerici en lekebroeders. Het noviciaat voor de staat van lekebroeder volbracht geldt ook voor de klerikale staat en omgekeerd. Maar voor de overgang van de staat van coöperator naar die van clericus, of omgekeerd, is altijd het verlov van de provinciaal in overleg met zijn consilie nodig.*

180. § I. Het noviciaat moet gemaakt worden in een klooster dat door een schriftelijk decreet van de magister van de Orde, met instemming van zijn consilie, hiertoe is aangewezen en waarin de reguliere en apostolische dominicaanse levenswijze inderdaad beleefd wordt.

§ II. Eveneens kan de magister van de Orde met instemming van zijn consilie, in particuliere gevallen en bij wijze van uitzondering toestaan, dat de kandidaat het noviciaat kan maken in een ander klooster van de Orde, onder leiding van een ervaren religieus, die de plaats van de novicenmeester waarneemt (vgl. CIC 647, § 2).

§ III. De hogere overste kan verlov geven, dat de groep novicen gedurende zekere tijd in een ander, door hem aan te wijzen klooster verblijft (vgl. CIC 647, § 3).

181. De leiding van het noviciaat komt aan de novicenmeester toe, maar wat de discipline van het hele klooster betreft zijn de magister en evenzeer de novicen aan het gezag van de prior onderworpen.

182. § I. Novicenmeesters worden door het provinciaal kapittel aangesteld, of indien buiten het kapittel in dezen een voorziening moet worden getroffen, door de provinciaal in overleg met zijn consilie (vgl. bijlage nr. 7), maar de magister van de Orde moet ervan in kennis worden gesteld.

§ II. Zij blijven in functie tot de dag die door het volgend kapittel wordt vastgesteld voor het aantreden van de nieuwe magister.

§ III. Daar de vorming van jongeren niet weinig gebaat is met een duurzame continuïteit in deze functie, zal men buiten het kapittel een magister alleen om een zwaarwichtige reden van zijn ambt ontheffen.

183. § I. Een novice mag vrijuit de Orde verlaten of om iedere gegronde reden door de bevoegde overste worden weggestuurd.

§ II. De bevoegde overste om een novice weg te sturen is de eigen provinciaal of, als uitstel risico oplevert, de prior met instemming van zijn consilie. In dit geval moet een passend verslag aan de provinciaal gezonden worden.

184. *Het vrijwillig vertrek of de wegzending moet in het boek van de toelatingen ingeschreven worden.*

185. *Tijdens de noviciaatstijd moet de magister minstens tweemaal overleg voeren met het huisconsilie en het kapittel van het klooster en schriftelijk moet hij daarvan verslag uitbrengen aan de provinciaal.*

186. De eigen taak van de magister bestaat hierin de roeping van de novicen te onderkennen en hen op te leiden voor de levenswijze van de Orde volgens de bepalingen van onze wetgeving en het statuut van de vorming om hun roeping met de juiste intentie en vastbesloten wil tot rijpheid te brengen.

187. § I. *De novicen moeten door de magister en zijn medewerkers goed onderricht worden in de heilsgeschiedenis, de Heilige Schrift, de liturgie en in de beginselen van het christelijk leven alsmede in de betekenis en waarde van het priesterschap.*

§ II. *Bovendien moeten zij goed onderricht worden in de eigen aard van het religieuze leven, vooral echter in de geschiedenis, de spiritualiteit en de wetten van de Orde; zij zullen in onze observantie ingewijd worden, en wel zo, dat de geestelijke en apostolische waarde daarvan naar voren komt.*

§ III. *Zij moeten aangezet worden tot de beoefening van menselijke en christelijke deugden, zodat zij door nederigheid van hart, vurigheid van geest en zelfverloochening tot een rijker geestelijk leven geraken. Hun worde geleerd hoe zij met meer vrucht tot het sacrament der biecht en tot de eucharistie kunnen naderen en zich op meditatie moeten toeleggen.*

188. *Het is nodig dat novicen van een missionaire geest worden doordrongen, de levensomstandigheden en noden van de mensen in de wereld leren kennen en weten "hoe zij op het juiste moment vurig in de prediking moeten zijn". Dit onderricht moet daarom niet alleen*

theoretisch, maar ook praktisch zijn door op enige wijze ook deel te nemen aan de apostolische activiteiten van de Orde.

Negende hoofdstuk: De professie

189. § I. Door onze professie wijden wij onszelf aan God toe om Christus volgend een evangelisch leven in de Orde te leiden zodat onze toewijding in de doop voller tot uitdrukking komt.

§ II. Door deze professie van gehoorzaamheid bedoelen we de verplichting op ons te nemen de evangelische raden te volgen, waarbij we afstand doen van goederen die zonder twijfel zeer achtenswaardig zijn, zonder echter de ontplooiing van de menselijke persoon te benadelen. Want door de ontleding van Christus tot de onze te maken hebben wij tegelijk deel aan zijn leven in de Geest. Aldus zullen we, indien we getrouw zijn, op lichtende wijze getuigen zijn van de goederen van het hemelse rijk in de Kerk.

§ III. Bij onze professie beloven we ook, door kinderlijke liefde geleid, te gehoorzamen aan de moeder Gods en maagd Maria die de allergenegenste moeder van onze Orde is.

§ IV. Wanneer wij echter in dezelfde professie ook aan de Heilige Dominicus gehoorzaamheid beloven, bedoelen we trouw te blijven aan zijn geest en aan zijn opzet.

Art. I - De twee stadia van de professie

190. In de Orde legt men tweemaal professie af: eerst een eenvoudige en tijdelijke na het noviciaat; dan een plechtige en daarom voor het leven.

191. § I. *Binnen twee maanden voor zijn eenvoudige professie en binnen het halfjaar voor zijn plechtige professie moet de broeder worden ondervraagd en worden hem verklaringen gedaan zoals beschreven is in de bijlage (vgl. bijlage nr. 5).*

§ II. *Wat het onderwerp van de ondervraging betreft, wordt de broeder ondervraagd over de verplichtingen van onze professie en over de menselijke en geestelijke aanleg die hem er toe brengt zijn leven door professie in de Orde aan God toe te wijden.*

§ III. *Behoudens nr. 207 komt aan het klooster waar de broeder het noviciaat heeft gemaakt of waar hij feitelijk is geassigneerd het recht toe hem te ondervragen. De ondervraging geschiedt door de broeders, die volgens de bepaling in het statuut van de provincie, door de provinciaal of door de prior met zijn consilie zijn aangewezen. De ondervraging kan echter ook buiten het noviciaatshuis of het klooster van assignatie plaats vinden.*

192. § I. Wanneer na afloop van de ondervraging de uitslag ervan aan de prior ter kennis is gebracht, wordt eerst in het kapittel van het klooster en vervolgens in het huisconsilie over de toelating van de broeder tot de professie gestemd. Vóór de stemming stelt de voorzitter op discrete wijze de stemgerechtigden op de hoogte van de uitslag van de ondervraging en vraagt hen of zij over de kandidaat nog speciale inlichtingen hebben.

§ II. De prior brengt van dit alles verslag uit aan de provinciaal.

193. Geldig kan elke professie afgenomen worden door de magister van de Orde, de provinciaal in zijn eigen provincie, de prior of superior in capite van het klooster waar de professie wordt afgelegd, en door hun gedelegeerden.

194. De professie moet plaats hebben in het klooster dat door de provinciaal daartoe is aangewezen en in de regel in aanwezigheid van de communiteit. In uitzonderingsgevallen kan ze, met toestemming van de provinciaal, plaats vinden buiten een klooster van de Orde. De afgelegde professie wordt ingeschreven in het professieregister en door de geprofeste en twee getuigen ondertekend (vgl. bijlage nr. 8).

Art. II - De eenvoudige professie

195. § I. De novice moet als regel na afloop van het noviciaat de eenvoudige professie afleggen en wel voor de tijd van drie jaar.

§ II. Deze professie wordt afgelegd voor drie jaar; volgens de statuten van de provincie kan dat ook gebeuren voor één of twee jaar, zodat ze hernieuwd moet worden om de periode van drie jaar volledig te maken (vgl. CIC 655).

196. Voor de geldigheid van de eerste professie wordt vereist:

1°. dat degene die ze gaat afleggen achttien jaar oud is;

2°. dat ze wordt afgelegd na afloop van een geldig volbracht noviciaatsjaar, tenzij ze met dispensatie van de provinciaal, met ten hoogste veertien dagen, vervroegd wordt;

3°. de goedkeuring van de meerderheid van het kapittel en van het consilie van het noviciaatsklooster;

4°. de goedkeuring ook van de provinciaal of zelfs van beide provinciaals, als het geval zich voordoet dat de novice in een andere provincie wordt opgeleid.

197. *In kloosters en huizen, waar volgens de nrs. 315 - bis en 333 het consilie samenvalt met het kapittel, vindt de tweede stemming plaats in het consilie van de provincie, in de vicariaten echter in het consilie van het vicariaat.*

198. *De provinciaal kan een novice die door het kapittel en consilie is toegelaten, afwijzen, maar wie ook maar door een van beide is afgewezen, niet aannemen. Als de provinciaal van de provincie waarin de novice geaffilieerd is, zijn toestemming niet heeft gegeven, dan kan de provinciaal van de provincie waartoe het klooster behoort waarin het noviciaat werd gemaakt, de novice, die er vrij en met een uitdrukkelijke schriftelijke verklaring mee instemt, met toestemming van zijn consilie als lid van zijn provincie aannemen.*

199. § I. De eenvoudige professie moet gedaan worden met deze formule: "Ik, frater (broeder) N.N. doe professie en beloof gehoorzaamheid aan God, en aan de Heilige Maria en aan de Heilige Dominicus en aan U, pater N.N. magister van de Orde van de Predikers, en aan uw opvolgers (ofwel: en aan U, pater N.N., provinciaal van de .... provincie; ofwel; gedelegeerde van ...., die de plaats inneemt van pater N.N., magister van de dominicanenorde en zijn opvolgers) volgens de regel van de Heilige Augustinus en de wetgeving van de Orde van de Predikers, dat ik gehoorzaam zal zijn aan U en uw opvolgers voor drie jaar (of voor één jaar)."

§ II. Is er op het ogenblik van de professie geen magister van de Orde, dan belooft men gehoorzaamheid aan degene die de professie afneemt "in plaats van de magister van de Orde" zonder verdere toevoeging.

200. § I. Tijdens de duur van zijn eenvoudige geloften behoudt de broeder de eigendom van zijn goederen en blijft hij bekwaam andere goederen te verwerven. Al wat hij echter door zijn eigen arbeid of met het oog op de kloostergemeenschap verwerft, verwerft hij voor de Orde.

§ II. Voor de eenvoudige professie moet hij voor de hele tijd dat hij door eenvoudige geloften is gebonden, het beheer van zijn goederen afstaan aan wie hij verkiest - eventueel aan de Orde - en vrijuit zijn beschikking treffen over het gebruik en vruchtgebruik daarvan. Het staat hem ook vrij een testament te maken over de goederen die hij bezit of hem misschien zullen toevallen.

§ III. Indien de afstand of beschikking, waarvan in § II. sprake, niet heeft plaatsgehad omdat er geen goederen waren, maar deze later wel verkregen worden, dan geschiede ze niettegenstaande de gedane eenvoudige professie alsnog of ze wordt opnieuw gedaan volgens de bepalingen van § II.

§ IV. Eerder dan zestig dagen voor de plechtige professie kan een broeder niet geldig beschikkingen treffen, maar binnen deze periode moet hij alle goederen die hij metterdaad bezit of met zekerheid verwacht afstaan aan wie hij maar wil op voorwaarde dat de professie zal volgen.

§ V. Om deze beschikkingen om een gegronde reden te wijzigen, heeft de broeder verloop van de provinciaal nodig (CIC 668 § 2)

201 § I. *Na de eerste drie jaar van eenvoudige geloften kunnen de broeders, hetzij zij het uit eigen beweging vragen, hetzij de overste het voorstelt, de eenvoudige professie voor ten hoogste drie jaar hernieuwen. In dit geval moet de professie elk jaar hernieuwd worden. Het provinciaal kapittel kan echter bepalen dat de eenvoudige professie na de eerste drie jaren in de regel verlengd wordt.*

§ II. *Wie gebonden door religieuze, zelfs eeuwige geloften met inwilliging van de magister van de Orde en van zijn eigen algemene overste en met toestemming van hun beider consilie van een ander religieus instituut naar onze Orde overgaat kan pas na drie jaar de plechtige professie doen en altijd moet het noviciaat doorlopen zijn (vgl. CIC 684, § 1 - 2).*

202. *Alleen de eigen provinciaal kan de hernieuwing van de eenvoudige professie geldig toelaten, en wel na een consultatieve stemming van het kapittel van het klooster waarin de broeder is geassigneerd (vgl. CIC 656 - 657).*

203. § I. *De professie moet vernieuwd worden op de dag dat ze vervalst (vgl. bijlage nr. 9).*

§ II. *De provinciaal heeft de mogelijkheid omwille van een gegronde reden, dat de hernieuwing van de tijdelijke geloften enige tijd, maar niet meer dan een maand vervroegd wordt.*

204. *De eenvoudige (tijdelijke) geloften vervallen:*

1°. wanneer de tijd verstreken is waarvoor ze zijn afgelegd of vernieuwd;

2°. door een indult om uit de Orde te treden, dat door de magister van de Orde met toestemming van zijn consilie is verleend (vgl. CIC 688);

3°. door wegzending uit de Orde volgens de regels van het algemene recht (vgl. CIC 694 - 704).

Art. III - De plechtige professie

205. Wanneer de tijd van de eenvoudige professie verstreken is, doet de broeder zijn plechtige professie of hij keert terug in de wereld.

206. Voor de geldigheid van de plechtige professie wordt vereist:

- 1°. dat de toelating geschiedt door de eigen provinciaal nadat deze de provinciaal gehoord heeft van de provincie waarin de broeder verblijft, indien dit een ander is;
- 2°. de stemming van het kapittel en het consilie van het klooster der assignatie waarin de broeder gedurende het onmiddellijk voorafgaande jaar verbleef.

207. § I. *Wanneer de broeder gedurende dit jaar, waarvoor voor een clericus het schooljaar gerekend kan worden, in een klooster van zijn eigen provincie verbleef, kan de provinciaal hem tot de professie toelaten, als de stemming van het kapittel en van het consilie gunstig uitviel, of minstens de stemming van een van beiden, niet echter wanneer beide afwijzend zijn. In kloosters en huizen waar volgens nrs. 315 - bis en 333 het consilie met het kapittel samenvalt, wordt de tweede stemming gehouden door het consilie van de provincie, in de vicariaten echter door het consilie van het vicariaat.*

§ II. *Wanneer de broeder gedurende het genoemde jaar buiten zijn provincie verbleef, hebben de stemmings van het kapittel en van het consilie slechts adviserende waarde. In dit geval echter is altijd de stemming van het consilie van de provincie der assignatie vereist. Indien zij gunstig luidt, kan de provinciaal de broeder tot de professie toelaten, maar niet als zij afwijzend is.*

§ III. *Indien de broeder nog geen jaar woont in een klooster waar hij geassigneerd is en zijn plechtige professie moet doen, brengen het kapittel en het consilie van het klooster, waarin hij gedurende het onmiddellijk voorafgaande jaar verbleef, hun stem uit volgens nr. 206, 2e, maar het klooster waarin hij hoort, moet in elk geval eerst stemmen ter informatie.*

208. *Plechtig geprofeste broeders die omwille van hun studie, in een klooster buiten de provincie geassigneerd zijn hebben geen stem in het kapittel wanneer het gaat over de toelating tot de professie van broeders van andere provincies. Zij kunnen echter voor de stemming van kapittel en consilie geconsulteerd worden wanneer het fraters studenten uit andere provincies betreft die in het klooster verblijven.*

209. *Behalve het verslag over het stemmen van het kapittel en het consilie, dat door de prior moet worden opgestuurd, dienen andere inlichtingen over de persoonlijkheid en studieresultaten door de magister en - als het studenten betreft -, door de moderator van het studiecentrum voor de opleiding aan de provinciaal te worden verstrekt.*

210. *Zonder enig uitstel moet de plechtige professie gedaan worden op dezelfde dag waarop de tijd van de tijdelijke professie afloopt, tenzij ze met dispensatie van de hogere overste om een goede reden wordt vervroegd, wat hoogstens voor drie maanden mogelijk is (vgl. CIC 657, § 3). Werd de tijd van de tijdelijke professie verlengd, dan kan hij servatis servandis toegelaten worden tot het wettig afleggen van zijn plechtige professie, zelfs voor de tijd verstreken is waarvoor de verlenging werd aangegaan.*

211. Men gebruikt dezelfde formule als bij de eerste professie, maar op het eind zegt men "tot aan de dood".

212. Na de plechtige professie komen alle tijdelijke goederen die de broeders op welke grond ook verwerven aan de Orde, de provincie of het klooster volgens onze wetgeving.

Tiende hoofdstuk: De opleiding na het noviciaat

Art. I - Algemene beginselen

213. § I. De vorming na het noviciaat is er op gericht de gehele opleiding van het noviciaat te verstevigen en verder te ontwikkelen en om de ervaring te vervolledigen zowel van de kant van de Orde als van de kant van de broeders.

§ II. Daarom moeten de broeders gedurende een tijd die door onze wetgeving bepaald wordt in een vormingsklooster verblijven waar zij onder leiding van een magister zich er ijverig op toeleggen de waarden en eisen van hun roeping dieper te begrijpen door een getrouwe en verantwoorde beleving van hun professie en dit in praktijk om te zetten.

§ III. Voor aanstelling, duur en beëindiging van functie van magistrers gelden de regels die in nr. 182 voor de novicenmeester zijn vastgelegd.

214. § I. *De magister moet de broeders, ieder naar eigen capaciteiten, geleidelijk aan tot een religieuze en apostolische vervolmaking brengen, volgens de geest van de Orde. Hij moet hen leren dat de navolging van Christus in ons leven de hoogste wet is, hen leren mee te voelen met de kerk, de geest van de Heilige Dominicus en de gezonde tradities van de Orde te leren kennen en te bewaren, de tekenen des tijd tijdig te herkennen en in het licht van het geloof te leren onderscheiden.*

§ II. *Geleid door hun liefde tot de dominicaanse familie die hen opneemt en met zijn veelzijdige traditie verrijkt, moeten de broeders in overweging nemen dat het religieuze leven hun een meer stabiele levenswijze bezorgt, dat het een broederlijke gemeenschap in verbondenheid met Christus schenkt en een vrijheid die door gehoorzaamheid versterkt wordt.*

§ III. *In de periode van het studentaat moet de magister minstens één keer in het jaar met het kapittel van het klooster een bespreking voeren en hiervan een schriftelijk verslag aan de provinciaal aanbieden. Als een broeder in een andere provincie studeert, moet de provinciaal van de provincie van de affiliatie eens per jaar over hem ingelicht worden.*

215. Om de religieuze opleiding doordrenkt te laten zijn van een apostolische geest, moet het vormingsklooster zo zijn samengesteld, dat men er apostolaat kan uitoefenen en de broeders, ieder volgens zijn eigen geschiktheid, geleidelijk en op een verantwoorde wijze daarin kunnen worden ingewijd door een echte, actieve deelname.

215 - bis. Om de broeders behoedzaam en geleidelijk tot het apostolaat te vormen, kunnen zij na de eerste professie in de bedieningen van lectoraat en acolietaat in de liturgie aangesteld worden.

216. § I. *Om de religieuze vorming te bevorderen moet men de natuurlijke kwaliteiten integreren en aanmoedigen, die het meest tot menselijke rijpheid bijdragen zoals standvastigheid en de vaardigheid om weloverwogen beslissingen te nemen en eigen verantwoordelijkheden op zich te nemen.*

§ II. *Om de aanpassing van het religieuze leven aan de eisen van de wereld echt doeltreffend te laten zijn, moet men de broeders naar ieders aard en situatie, niet alleen op aangepaste manier informeren over de heersende maatschappelijke zeden en over de wijze van voelen en denken, maar zij moeten deze gegevens ook in het licht van hun dominicaanse roeping leren verwerken en beoordelen.*

Art. II - De religieuze opleiding van de broeders-coöperator

217 § I. Na het noviciaat moeten de broeders-coöperator drie volle jaren in een klooster, dat voor hun vorming is aangewezen, verblijven; en wel - wat hun spirituele en menselijke vorming betreft onder de zorg van een eigen magister, *die ook een broeder-coöperator met plechtige professie kan zijn*. Voor de intellectuele vorming en vakopleiding staan zij onder de zorg van de regens of een andere geschikte broeder die door de provinciaal in overleg met zijn consilie is aangewezen.

§ II. De magister van de broeders-coöperator kan door een plechtig geprofeste broeder (coöperator) bij zijn taak geholpen worden.

218. Na drie jaren van eenvoudige professie moet de vorming van de broeders-coöperator, of ze nu plechtig geprofest zijn of niet, nog minstens twee jaar worden voortgezet onder leiding van de plaatselijke overste in een geschikt klooster volgens de normen die het provinciaal kapittel vastlegde.

219. § I. *De vorming van de broeders-coöperator moet erop gericht zijn hun menselijke kwaliteiten en christelijke deugden zo te ontwikkelen dat zij een echt dominicaans leven kunnen leiden en geschikt worden om op een hun aangepaste wijze deel te nemen aan het leven en functioneren van de gemeenschap.*

§ II. *Door de professie nemen de broeders-coöperator deel aan het apostolaat van de Orde. Zij moeten er dan ook op voorbereid worden een passend apostolaat uit te oefenen, zodat zij echte medewerkers worden in de zending van de Orde.*

§ III. *Aangezien de aanleg van de broeders-coöperator meestal verscheiden is en zij op velerlei wijze in de Orde werkzaam kunnen zijn, is het noodzakelijk hun een opleiding te geven die overeenstemt met hun capaciteiten, waarbij men rekening houdt met de plaatselijke noden van de Kerk en de Orde.*

220. § I. *Gesteund door een gedegen onderricht in kennis van het geloof, vooral van de Heilige Schrift en de liturgie moeten de broeders leren, hoe zij met deze elementen hun leven kunnen opbouwen en rijker ontwikkelen.*

§ II. *Eveneens moeten zij, zonder hun algemene ontwikkeling te verwaarlozen in die vaardigheden, ook technische, opgeleid worden die het meeste passen bij het leven en de werkzaamheden van de provincie. Zo mogelijk bekronen ze de opleiding met een diploma.*

Art. III - De religieuze opleiding van de fraters.

221. Na hun eerste professie gaan de fraters gewoonlijk over naar het studentaat waar ze normaal blijven tot aan het priesterschap of tot het einde van hun basisopleiding om hun volledige vorming te kunnen voortzetten en voltooiën.

222. *Om tijdelijk geprofeste priesters in de dominicaanse geest en de kloosterlijke levensvorm te bevestigen moeten dezen minstens drie jaar op het studentaat onder leiding van een magister*

verblijven, of elders onder leiding van een pater volgens hetgeen de provinciaal in overleg met zijn consilie heeft voorgesteld.

223. *Daar de fraters hun dominicaans leven zullen beleven in de uitoefening van het priesterlijk apostolaat moeten zij zo opgeleid worden, dat zij, in navolging van Christus, hun religieus leven leren te verbinden met de eisen van hun toekomstig priesterschap om zo meer geïntegreerd te raken in hun dominicaanse roeping.*

224. *De geleidelijke opleiding van de fraters studenten moet zo verlopen dat het religieuze leven en de studie elkaar vruchtbaar beïnvloeden.*

225. § I. *Reeds vanaf de eerste studiejaren moeten zij door deskundigen methodisch geoefend worden in de verschillende vormen van het apostolaat volgens de normen die elke provincie zelf opstelt, zo mogelijk in de loop van het studiejaar maar vooral in de vakantietijd.*

§ II. *Een onderbreken van de studies omwille van stages is, als men die voor de vorming nodig acht, toegestaan, volgens de behoefte van de verschillende provincies en volgens de bepalingen van hun onderscheiden kapittels of consilies.*

Art. IV - De intellectuele vorming van de fraters

226. *De fraters studenten moeten wat in de nrs. 76 - 83 over het belang en de bronnen van de studie is gezegd, goed ter harte nemen en in praktijk brengen. Zij dienen er zich bewust van te zijn dat de studie waarop zij zich toelagen, tot de levensstijl zelf behoort, waartoe zij zich door de professie verplicht hebben.*

227. *Tot het volgen van onze basisopleiding mogen alleen broeders worden toegelaten die voor zulke studies geschikt blijken te zijn.*

228. § I. *De studies moeten uitmunten door een strenge wetenschappelijke methode.*

§ II. *Daar een intellectuele vorming vooral bestaat in oordeelsvorming, moeten daarom de kritische kennis van de bronnen, het inzicht in de beginselen en een juist redeneervermogen met zorg bijgebracht worden. Op die manier zullen de fraters bekwaam worden om door eigen inspanning en een accurate dialoog hun studie voort te zetten.*

229. *De studie wordt geregeld:*

- 1°. *volgens het Algemeen statuut van de studie waarin datgene vermeld staat wat voor de gemeenschappelijke studie en de theologische eenheid van de Orde noodzakelijk is;*
- 2°. *volgens de particuliere studieplannen die aan de behoeften van streek en tijd zijn aangepast.*

230. *Het is vooral de taak van de magister van de Orde:*

- 1°. *studiehuizen op te richten;*
- 2°. *de regenten aan te stellen;*
- 3°. *het Algemeen statuut van de studie vast te stellen en af te kondigen en het bij gewijzigde tijdsomstandigheden naar behoefte aan te passen;*
- 4°. *de eigen statuten van de studie goed te keuren.*

231. Aan de provinciaal komt het vooral toe:

- 1°. rekening houdend met wat in nr. 234 gezegd wordt, in overleg met zijn consilie de geschikte manier te bepalen voor de opleiding van de fraters;
- 2°. na raadpleging van de commissie van het intellectuele leven, in overleg met zijn consilie aan de magister van de Orde een regens voor te dragen, als buiten een kapittel hierin voorzien moet worden;
- 3°. geschikte professoren voor de intellectuele vorming van de broeders op te leiden;
- 4°. in de studiehuisen aan broeders een leeropdracht te geven volgens de statuten van die studiehuisen;
- 5°. een eigen statuut van de studie aan de magister van de Orde ter goedkeuring voor te leggen.

232. De basisopleiding moet, zo mogelijk, worden gemaakt binnen de Orde volgens onze eigen opzet van de studie (nrs. 76 - 83). Indien het echter opportuun wordt geacht, dat ze niet binnen de Orde wordt volbracht, dan regelt de provincie met toestemming van de magister van de Orde de meest geschikte wijze om de fraters intellectueel te vormen, waarbij de trouw aan de theologische traditie van de Orde altijd veilig blijft gesteld.

233. § I. Iedere provincie dient zijn eigen studiecentrum te hebben om aan de studenten van de provincie de intellectuele vorming te geven volgens de traditie van de Orde en ook van de provincie zelf. Het professorenkorps van dit centrum, dat volgens het eigen statuut van de studie van de provincie samengesteld is, draagt onder voorzitterschap van de moderator de verantwoordelijkheid voor de basisopleiding van de fraters, ook als zij buiten dat eigen centrum of zelfs buiten de provincie studeren.

§ II. Een studiecentrum voor de opleiding waarin de volledige cursus van het Algemene statuut van de studie van de Orde wordt gegeven, behartigt het beste de intellectuele vorming volgens de traditie van de Orde. De provincies dienen naar vermogen zulke centra op te richten en te versterken.

§ III. Waar wegens het kleine aantal studenten, gebrek aan geschikte professoren, of wegens het nut van samenwerking met andere instituten voor het welzijn van de Kerk, het provinciaal studiecentrum geen volledige leergang biedt en de studenten met toestemming van de magister van de Orde instituten of faculteiten bezoeken die niet tot de Orde behoren, moet het centrum zelf toch enkele cursussen of praktische colleges aan de studenten geven. Zo kunnen zij een echte ervaring opdoen over studie binnen de gemeenschap van de Orde, vooral in de materies die betrekking hebben op de theologische traditie van de Orde.

§ IV. Wanneer studenten voor hun basisopleiding naar centra van een andere provincie worden gestuurd, blijven zij verbonden met het studiecentrum van hun eigen provincie. Zij komen daar minstens terug voor enkele studiestages binnen de eigen provincie en wat de planning en coördinatie van hun studie betreft, staan zij onder het gezag van het korps van professoren van dat centrum.

§ V. Wanneer studenten naar centra van hogere studies van de Orde of andere dergelijke instituten worden gestuurd, staan zij wat de planning en coördinatie van hun studies betreft, onder gezag van de regens.

234. Samenwerking bij basisopleidingen binnen de Orde kan plaats vinden:

- 1°. door in een natie of regio, behoudens nr. 233, een interprovinciaal studiecentrum voor de opleiding op te richten, dat zijn eigen statuut heeft en waarin het hele studiepakket volgens het

Algemeen statuut van de studie van de Orde aan de studenten van meer provincies tegelijk wordt gegeven;

2°. door in het centrum van de ene provincie een deel van het studiepakket (bv. de filosofenopleiding voor studenten van twee of meer provincies) te geven en een ander deel in het centrum van een andere provincie. Dit soort samenwerking wordt geregeld door een statuut dat door de betreffende provincies gezamenlijk is vastgesteld;

3°. door aan de provincies die studenten naar het centrum van een of andere provincie sturen, enige inspraak in het bestuur van het centrum te geven, minstens in consulterende zin;

4°. door studenten naar de hogere studiecentra, vooral de internationale van de Orde te sturen, maar altijd behoudens nr. 233.

235. Bij het besturen van een studiehuis dient de prior gunstige condities voor de intellectuele vorming van de studenten te scheppen en aan de broeders die met deze vorming belast zijn, binnen de grenzen van ieders taak de nodige vrijheid te laten.

236. Het bestuur van een studiecentrum voor de opleiding wordt aangesteld volgens het eigen statuut van het centrum zelf, behoudens nr. 92-bis § I.

237. § I. Het studiecentrum voor de opleiding wordt geleid door het professorenkorps onder voorzitterschap van de moderator. Het is de taak van deze groep om in het studiecentrum voor de opleiding alle studiebelangen te behartigen, altijd met inachtneming van de algehele opleiding van de broeders. In de eigen statuten van de studie zal bepaald moeten worden welke docenten met alle rechten tot het professorenkorps behoren en op welke wijze studenten inspraak hebben bij deze groep.

§ II. In de uitoefening van zijn taak is dat bestuur onderworpen aan de provinciaal. In alles echter wat tot het religieuze leven en het regime van de communiteit behoort, staat het onder gezag van de prior van het klooster.

§ III. Van harte dienen professoren en studenten onder het gezag van het bestuur mee te werken aan het bevorderen van de studie.

238. *Om in een studiecentrum voor de opleiding professor te worden, is vereist dat men na de gewone opleiding nog aanvullende studies, vooral in het eigen leervak, heeft gemaakt volgens de bepalingen van de statuten van de studie. Bovendien moet men een passende ondervinding van de zielzorg hebben opgedaan en een didactische opleiding gevolgd hebben.*

239. *De professoren moeten zich met ijver blijven toeleggen op de studie om in hun vak steeds bekwaamer te worden en geschikter voor wetenschappelijk onderzoek. Zij mogen zich er echter van bewust zijn dat een bescheiden pastorale activiteit voor hen nuttig is bij hun taak van studeren en onderwijs.*

240. § I. *De professoren moeten hun best doen met elkaar maar ook met de studenten een echte intellectuele gemeenschap te vormen. Zo zullen zij zich met meer vrucht op de vorming van alle en afzonderlijke studenten toeleggen.*

§ II. *Broeders in de zielzorg kunnen, als dit geschikt lijkt, uitgenodigd worden om met de professoren en studenten gesprekken te voeren over de kwesties die de mensen het meest bezig houden en daarom een prikkel tot studeren leveren.*

241. Het studiepakket sluit de filosofische en theologische vakken in alsmede de pastorale opleiding.

242. *Wat het onderwijs in de filosofie en de theologie betreft, houde men datgene wat bepaald wordt in het decreet "Optatam Totius" van het Tweede Vaticaans Concilie (nrs. 13 - 19) in het oog, waarbij men speciaal dient te letten op:*

1°. de wetenschappelijke bestudering van de bronnen, vooral van de Heilige Schrift, waar het de theologie betreft;

2°. het belang van een systematische synthese, welke met behulp van speculatieve overdenking onder leiding van de Heilige Thomas gezocht moet worden (vgl. boven nr. 82);

3°. de problemen die in elke afzonderlijke tijd en voor iedere regio het meest naar voren komen.

243. *Naar het oordeel van het professorenkorps kunnen met verloop van de provinciaal fraters, gelet op ieders kwaliteiten en de regionale omstandigheden, naar universiteiten gezonden worden om sommige studievakken te volgen, ook gedurende hun basisopleiding. In dit geval moet een goede coördinatie met de intellectuele vorming, eigen aan de Orde, veilig gesteld worden. Nadat de studie aan de universiteit is voltooid, mogen de broeders niet nalaten de eigen studies van de Orde aan te vullen als deze nog niet zijn afgerond.*

244. § I. *Volgens de planning van de provincie (vgl. boven nr. 107) kunnen broeders gelet op de bekwaamheid en voorkeur van ieder afzonderlijk, in speciale instituten, aanvullende studies maken.*

§ II. *Tijdens de basisopleiding kunnen zij al met de voorbereiding op deze studie beginnen.*

245. *Behoudens hetgeen in nr. 251 § III is voorgeschreven moet het provinciaal kapittel nader bepalen, wanneer en hoe vóór de examens de stemming over het religieuze gedrag moet plaats hebben.*

Art. V - Over wijdelingen en jonge priesters

246. Alleen die broeders kunnen tot de wijding worden toegelaten, die:

1° plechtig geprofest zijn;

2° de vereiste geschiktheid bezitten;

3° door hun eigen hogere oversten worden voorgedragen;

4° goedgekeurd zijn door het huisconsilie, dat moet nagaan of de kandidaten aan de gestelde eisen voldoen (vgl. CIC 1029 en 1051).

247. § I. *De oversten zullen niemand tot de wijding toelaten, zolang zijzelf niet, na een nauwgezet onderzoek, overtuigd zijn van hun religieus gedrag, hun geschiktheid voor het priesterambt en hun vooruitgang in de studie.*

§ II. *Zij zullen niet nalaten zelf elke wijdeling te ondervragen en een handgeschreven en ondertekende verklaring, als bedoeld in CIC 1036, in ontvangst te nemen zodat zij zeker zijn, dat deze vrijwillig en bewust als kloosterling gewijd wil worden.*

248. § I. Na goedkeuring van het consilie en na een examen over de te ontvangen wijding, voor door het provinciaal kapittel daartoe aangewezen examinatoren, stelt de provinciaal de

aanvraag tot de wijding op en stuurt deze, met inachtneming van het recht (vgl. bijlage nr. 10), naar de bisschop van het diocees.

§ II. De provinciaal mag geen aanvraag tot wijding uitschrijven dan voor broeders uit de eigen provincie. Voor hen, die in zijn provincie zijn geassigneerd, slechts na toestemming van de provinciaal van de provincie van affiliatie.

249. § I. *Nog studerende priesters, die buiten het studentaat verblijven, zullen door de prior of een andere pater, daartoe door de provinciaal aangewezen, stap voor stap worden ingeleid in het leven en apostolaat van een priester door gerichte colloquia en stages.*

§ II. *Zij staan echter steeds onder de jurisdictie van de prior, behalve de rechten van de regens wat hun studie betreft.*

250. § I. *Na voltooide studies zullen de jonge priesters hun religieus en apostolisch leven bewust zo laten aansluiten bij hun geestelijke en intellectuele bagage, dat hun priesterlijke taak er inderdaad bij wint en erin geïntegreerd wordt, zich bewust van de eigen problemen die de eerste jaren van hun priesterschap met zich meebrengen.*

§ II. *De medebroeders, vooral de oversten, zullen de jonge priesters met raad en daad bijstaan in de uitoefening van hun ambt.*

251. § I. *De taak van biechtvader vereist een speciaal examen. Hoe dit moet worden afgelegd, staat in het algemeen Statuut van de studie.*

§ II. *De broeders moeten dit examen binnen zes maanden, na beëindiging van hun theologische basisstudie, afleggen ofwel ná hun priesterwijding als deze om een wettige reden wordt uitgesteld.*

§ III. *Voor de geldigheid van dit examen is vooraf een stemming vereist over het gedrag volgens nr. 318, 4°.*

Art. VI - Over de permanente vorming

251-bis. De diepste bedoeling van de permanente vorming is de vernieuwing en verdere ontwikkeling van de broeders, in de verschillende fasen van hun leven, zodat zij steeds beter in staat zijn het Woord Gods te verkondigen in aansluiting met wat er leeft in de huidige wereld. In de provincie is de permanente vorming de taak van de provinciaal, bijgestaan door de provinciale promotor van de permanente vorming; in het klooster is het de taak van de prior, bijgestaan door de lector conventualis en het huiskapittel; in een huis is het de taak van de overste.

251-ter. § I. In elke provincie hoort, onder gezag van de provinciaal, een promotor van de permanente vorming te zijn om:

1° een jaarlijks programma van permanente vorming uit te werken met behulp van de studiecommissie;

2° met de prioren en lectoren van de kloosters, eventueel met de oversten van huizen, minstens eens per jaar de programma's (namelijk van de provincie, kloosters en huizen) te coördineren, na overleg met de regens waar het over de studie gaat;

3° voeling te houden met andere centra en instituten van permanente vorming en vooral met deskundigen.

§ II. De provinciale promotor van de permanente vorming wordt door het provinciaal kapittel voor vier jaar aangesteld. Gedurende zijn functie:

- 1° is de provinciale promotor de spil van heel de permanente vorming, behoudens LCO 92 bis § I;
- 2° is hij lid van de commissie van het intellectuele leven;
- 3° kan hij rekenen op een jaarlijks financieel budget van de provincie.

TWEEDE DEEL HET BESTUUR VAN DE ORDE

EERSTE AFDELING DE ALGEMENE REGELS

Over de constituties van de Orde en het voor de Orde geldend recht.

TWEEDE AFDELING OVER HET BESTUUR ZELF

Van een klooster, een provincie en heel de Orde.

DERDE AFDELING OVER DE VERKIEZINGEN

De keuzen in het algemeen; de keuze van een prior van een klooster en een vicaris provinciaal; de keuzen voor het provinciaal kapittel; de keuze van een provinciaal; de overige keuzen tijdens het provinciaal kapittel; de keuze van de magister.

VIERDE AFDELING OVER DE FINANCIËEL-ECONOMISCHE ADMINISTRATIE

Het uitgangspunt, de wijze waarop en de onderdelen ervan.

EERSTE AFDELING
ALGEMENE REGELS

Elfde hoofdstuk: De structuur van de orde

252. De Orde der predikbroeders, met aan het hoofd het generaal kapittel en de magister van de Orde, is samengesteld uit provincies, die ieder bestuurd worden door het provinciaal kapittel en de provinciaal. Elke provincie bestaat uit kloosters en huizen, die ieder door een prior of overste worden bestuurd.

Art. I - Over de provincies

253. § I. Een provincie bestaat uit minstens drie kloosters, waarvan er twee minimaal tien stemgerechtigden hebben. In elke provincie moeten er samen minstens veertig stemgerechtigden zijn.

§ II. Een provincie heeft een eigen grondgebied, onderscheiden van dat van andere provincies.

254. Elke provincie heeft het recht:

1° als eigen leden in te schrijven, die bij haar het noviciaat beginnen;

2° op juiste wijze te zorgen voor de opleiding van de broeders en - als alle voorwaarden vervuld zijn - te beschikken over een eigen noviciaat en een eigen studiecentrum voor de opleiding;

3° een provinciaal kapittel te houden;

4° deel te nemen aan generale kapittels.

255. *Om een nieuwe provincie op te richten, moet er - afgezien van de voorwaarden vastgesteld in nr. 253 - de gegronde hoop aanwezig zijn, dat door roepingen uit het eigen gebied het kloosterleven en het apostolaat verder zal kunnen uitgroeien.*

256. Alleen het generaal kapittel of de magister van de Orde met diens consilie kan provincies oprichten, splitsen, samenvoegen of opheffen.

256-bis. § I. *Voor het samenvoegen of fuseren van meerdere provincies of vice-provincies worden vereist:*

1° *de raadgevende stem van de betreffende provinciale consilies over kwesties aangaande de samenvoeging of fusie;*

2° *voor zover omstandigheden daar aanleiding toe geven, raadplegingen van de broeders van de betrokken entiteiten, volgens een procedure die door de magister van de Orde is uitgewerkt, dan wel door hem is goedgekeurd;*

3° *de beslissing van de magister van de Orde samen met zijn consilie; de eerste overste van een nieuwe provincie of vice-provincie wordt door de magister van de Orde benoemd.*

§ II. *Indien het noodzakelijk wordt geacht, kan een bijzonder voorlopig statuut door de magister van de Orde worden afgekondigd.*

§ III. Voor het splitsen van een provincie wordt door het consilie van de provincie een procedure uitgewerkt ter goedkeuring door de magister van de Orde met zijn consilie.

257. 1° De magister van de Orde kan, met toestemming van zijn consilie, een vice-provincie oprichten als deze, binnen een haar toegewezen gebied minstens twee kloosters in formele zin heeft en vijftwintig stemgerechtigden; zij moet, op eigen krachten, de nodige voorwaarden kunnen scheppen, om later een nieuwe zelfstandige provincie te kunnen worden.

2° Aan het hoofd van een vice-provincie staat als hogere overste een vice-provinciaal, welke door het kapittel van de vice-provincie is gekozen. Een vice-provincie geniet alle rechten en plichten van een provincie.

258. § I. Als een provincie of vice-provincie gedurende drie jaar niet meer voldoet aan de voorwaarden als genoemd in nr. 253 dan wel nr. 257, zal een generaal kapittel of de magister van de Orde met instemming van zijn consilie verklaren dat deze niet langer de rechten van een provincie of vice-provincie geniet, met uitzondering van het recht op deelname aan een generaal kapittel dat al bijeengeroepen is.

§ II. Wanneer, na publicatie van genoemde verklaring, de provincie voldoet aan de voorwaarden volgens de norm van nr. 257, geniet deze de rechten en is gehouden aan de plichten van een vice-provincie. In alle andere gevallen zal de magister van de Orde een vicaris (vgl. nr. 400) aanstellen in en over deze provincie of vice-provincie voor een periode van vier jaar, die aan al de voor de functie van provinciaal vereiste voorwaarden voldoet en die deze entiteit leidt volgens regels opgesteld door de magister van de orde.

§ III. Als vervolgens de provincie of vice-provincie als bedoeld in § I voldoet aan de voorwaarden genoemd in nr. 257, zal een generaal kapittel of de magister van de Orde met instemming van zijn consilie verklaren dat deze de rechten geniet en aan de verplichtingen is gehouden van een vice-provincie.

§ IV. In gebieden waar het provinciaal kapittel, wegens moeilijke omstandigheden, niet gehouden kan worden, zal de magister, met instemming van zijn consilie, ervoor zorgen dat deze provincie gelijkwaardig op het generaal kapittel vertegenwoordigd kan zijn.

259. § I. *De provincies worden genaamd en onderling gerangschikt volgens de heersende gewoonte (vgl. bijlage nr. 11). Provincies die later zijn opgericht, ordent men volgens datum van oprichting.*

§ II. *Ook degenen, die ze als provinciaal, diffinitor of kiesgerechtigde vertegenwoordigen, worden onderling volgens de ordening van de provincie gerangschikt.*

Art. II - Over de kloosters

260. § I. In onze wetgeving verstaat men onder "*klooster*": een gemeenschap van minstens zes broeders, die er geassigneerd zijn en er regelmatig verblijven. Minstens vijf moeten er stemrecht hebben en vier moeten priester zijn. Een gemeenschap, die hieraan niet voldoet, heet "*huis*".

§ II. Wat voor *kloosters* geldt, geldt ook voor *huizen*, tenzij uitdrukkelijk anders geregeld is.

261. § I. Om een klooster op te richten of op te heffen, wordt, naast de voorschriften van het recht (vgl. CIC 609-612, 616) vereist:

1°. een met redenen omklede aanvraag van het provinciaal kapittel;

2°. de goedkeuring van de magister;

3°. een decreet van de magister, dat, wil het geldig zijn, schriftelijk verleend moet worden;

§ II. Om een klooster in dezelfde stad te verplaatsen of te heropenen, volstaat een beslissing van de provinciaal met toestemming van zijn consilie.

§ III. Geen enkele provincie mag op het gebied van een andere provincie een klooster oprichten, tenzij met verlov van de magister van de Orde en de goedkeuring van de provincie waarin het gepland is.

262. *Wanneer een huis voldoet aan de voorwaarden, welke in ons recht voor een klooster in formele zin vereist worden, kan de provinciaal, na het huiskapittel gehoord te hebben en met toestemming van het provinciaal kapittel, door een eigen decreet dat huis tot klooster verheffen en de broeders een prior laten kiezen.*

263. *Wanneer een nieuwe gemeenschap meteen als klooster in formele zin wordt opgericht, wordt de eerste prior door de provinciaal benoemd volgens nr. 373, 1e.*

264. *Geen enkel klooster kan tot de status van huis teruggebracht worden dan door het provinciaal kapittel.*

Art.III - Over de opname van broeders

265. De broeders worden in de Orde opgenomen door hun eerste professie.

266. *De broeders nemen onderling hun plaats in volgens de rangorde van professie. De oversten echter gaan de anderen vooraf.*

267. Elke broeder moet in een provincie ingeschreven zijn. Dit gebeurt bij de aanvang van het noviciaat en heet affiliatie.

268. *Vóór de aanvang van het noviciaat moet aan aspiranten van een andere provincie uitdrukkelijk verklaard worden in welke provincie de aspirant geaffilieerd zal worden. Zonder deze verklaring behoort hij tot de provincie, waarin hij zijn noviciaat begon.*

269. *Alleen met toestemming van beide provinciaals en hun consilie, kan de magister van de Orde iemand van provincie laten veranderen.*

270. § I. Onder assignatie verstaat men de plaatsing van een broeder in een bepaalde provincie of klooster. Dit gebeurt met alle rechten en plichten, behalve welke ter plaatse uitdrukkelijk niet gelden.

§ II. De assignatie is rechtstreeks, dat wil zeggen, zonder meer, of indirect bijvoorbeeld vanwege een ambt of omwille van studie.

§ III. Een assignatie buiten de provincie vanwege studie, geeft daar geen stemrecht bij verkiezingen. *Na overleg met de provinciaal van de provincie van affiliatie, bepaalt de provinciaal van de provincie van assignatie, de andere rechten en plichten van de broeder, die vanwege studie geassigneerd wordt, behoudens nr. 208.*

§ IV. Een assignatie vanwege het ambt geldt enkel voor oversten; omwille van studie buiten de provincie alleen voor studenten.

§ V. Elke broeder moet vanaf zijn professie rechtstreeks geassigneerd zijn in een bepaald klooster; deze assignatie is uiteraard van onbepaalde duur. Een indirecte assignatie duurt slechts zolang het ambt of de studie aan tijd vergt. *Met instemming van de provinciaal van de provincie van affiliatie, bepaalt de provinciaal van de provincie van assignatie de duur van de assignatie vanwege studie. Als de tijd van deze indirecte assignatie verstreken is, herleeft de rechtstreekse assignatie.*

271. § I. *Het generaal kapittel of de magister van de Orde zelf kan vrijelijk broeders assigneren naar elke provincie of klooster.*

§ II. *Het provinciaal kapittel of de provinciaal zelf kan broeders assigneren in zijn provincie.*

§ III. *Het provinciaal kapittel of de provinciaal zelf kan een broeder van een andere provincie naar zijn provincie assigneren met instemming van het provinciaal kapittel of de provinciaal van de provincie waar de broeder geaffilieerd is. Hiervan dient hij de magister van de Orde te verwittigen.*

§ IV. *Een broeder, die volgens de voorschriften van § I of III direct in een provincie wordt geassigneerd, moet nog een assignatie krijgen voor een bepaald klooster.*

§ V. *Directe en indirecte assignaties vanwege studie moeten schriftelijk gebeuren (vgl. bijlage nr. 13).*

272. *De assignatiebrief moet, binnen een week na ontvangst, in de gemeenschap van het klooster, waarheen de broeder gezonden wordt, voorgelezen worden. Vanaf dat moment is de broeder aan dat klooster verbonden, ook al is deze zelf daarbij niet aanwezig. De overste noteert het in het consilieboek en stelt de overste van het klooster van de vorige assignatie daarvan op de hoogte.*

273. *Onder deputatie verstaat men een tijdelijk verblijf van een broeder in een andere provincie of klooster. Ze gebeurt schriftelijk door de hogere overste en legt alle verplichtingen op van een assignatie, behalve welke uitdrukkelijk worden uitgesloten, maar geeft niet de rechten ervan. Wel behoudt men het recht deel te nemen aan de keuzen van het klooster waarin men geassigneerd is.*

274. *Een deputatie duurt normaal niet langer dan zes maanden. Bij wijze van uitzondering, vooral om les te geven, kan ze één jaar duren.*

Twaalfde hoofdstuk: over het eigen recht van de orde

Art. I - Over het onderscheid in ordeswetten

275. § I. *Geleid door de geest van het Evangelie en steunend op de regel van de Heilige Augustinus, gelden als recht voor onze Orde, naast de wetten van de Kerk, haar decreten en privileges die voor ons gelden:*

- 1° de constituties van de Orde;
- 2° de verordeningen die zijn opgenomen ofwel in het Boek van de constituties en Verordeningen, ofwel in de akten van generale kapittels;
- 3° de verordeningen van de magister van de Orde;
- 4° de wettige gewoonten.

§ II. Telkens als in onze wet sprake is van *constitutie*, moet dit strikt verstaan worden namelijk als constitutie in formele zin. Woorden als *onze wetten* of *ons recht* slaan zowel op de constituties als op de verordeningen (vgl. bijlage nr. 1).

276. § I. *Constitutie* is alleen, wat door drie opeenvolgende generale kapittels is vastgesteld, namelijk als wetsontwerp in het eerste kapittel, als goedkeuring in het tweede en als bekrachtiging in het derde. Dezelfde werkwijze moet gevolgd worden bij afschaffing of wezenlijke verandering van constituties.

§ II. Eén buitengewoon generaal kapittel is evenwaardig aan drie generale kapittels.

277. Wetsontwerpen in een generaal kapittel opgesteld, verplichten pas als ze door de twee volgende kapittels zijn goedgekeurd, bekrachtigd en dus constituties zijn, tenzij het ontwerp tevens als verordening is bedoeld. Wetsontwerpen, die als verordening gelden en tegen constituties ingaan, mogen slechts zelden en om een dringende reden worden uitgevaardigd en deze reden moet altijd door het kapittel uitdrukkelijk genoemd worden.

278. Voor elke provincie geldt tevens als recht:

- 1° het statuut van de provincie;
- 2° de verordeningen van het provinciaal kapittel;
- 3° de verordeningen van de provinciaal of van anderen die anderszins aan het hoofd van een provincie staan.

279. § I. Het statuut van de provincie bevat de verordeningen over het leven in en het beleid van kloosters en provincie, in het bijzonder over die zaken welke volgens onze wetgeving in elke provincie moeten zijn vastgesteld.

§ II. 1° Alleen het provinciaal kapittel mag verordeningen toevoegen aan het statuut van de provincie, ze veranderen of opheffen;

2° het statuut van de provincie, de veranderingen die erin worden aangebracht, zowel als alle andere verordeningen van het provinciaal kapittel, moeten door de magister van de Orde worden goedgekeurd.

§ III. Veranderingen omtrent de wijze waarop het provinciaal kapittel gehouden moet worden en die in het statuut van de provincie opgenomen worden, zijn pas van kracht bij het volgende provinciaal kapittel.

280. Elk klooster wordt bovendien bestuurd door de verordeningen van zijn overste en van anderen die rechtens zijn plaats innemen.

281. Tenzij ze een bevel zijn of wegens minachting, verplichten onze wetten en verordeningen van oversten niet op zonde, maar op het ondergaan van sancties.

Art. II - Over de afkondiging, duur, uitleg en dispensatie van onze wetten

282. § I. *De constituties en verordeningen van het generaal kapittel worden bekend gemaakt door publicatie in de akten van het generaal kapittel of op een andere manier, door dat kapittel bepaald. Als niet uitdrukkelijk anders wordt bepaald, verplichten ze pas twee maanden ná hun bekendmaking dit is ná de dag, waarop het begeleidend schrijven van de magister van de Orde gedateerd is.*

§ II. *De verordeningen van de magister van de Orde echter worden afgekondigd en verplicht, wanneer en hoe hijzelf dit bepaalt.*

283. § I. Het generaal kapittel bezit de macht, om de verplichting van een van onze wetten op te schorten wegens speciale omstandigheden van tijd, plaats of inhoud, welke het kapittel zelf aangeeft. In de tussentijd, van het ene kapittel naar het andere, heeft de magister van de Orde daartoe de macht, na raadpleging van zijn consilie.

§ II. Zolang voornoemde maatregel opportuun geacht wordt, moet deze in elk generaal kapittel vernieuwd worden.

284. De verordeningen van het generaal kapittel en van de magister van de Orde blijven van kracht tot ze door een gelijkwaardige macht weer worden herroepen.

285. § I. *Verordeningen die in twee opeenvolgende kapitels van kracht blijven en in het derde worden goedgekeurd worden in het boek van de constituties en verordeningen opgenomen. Als ze niet opgenomen worden, dan moeten ze als afgeschaft beschouwd worden, tenzij ze door een generaal kapittel weer opgenomen worden.*

§ II. *Verordeningen die in het boek van constituties en verordeningen zijn opgenomen, kunnen door een generaal kapittel worden herroepen tot aan het volgende kapittel: als dit tweede kapittel deze beslissing bevestigt, worden ze definitief geschrapt (vgl. bijlage nr. 2).*

286. § I. *Verordeningen die in het statuut van de provincie zijn opgenomen blijven van kracht tot ze door het provinciaal kapittel worden herroepen, behoudens nr. 279 § II.*

§ II. *De overige verordeningen van het provinciaal kapittel blijven van kracht tot de dag waarop de akten van het volgend kapittel van kracht worden.*

287. *De verordeningen van oversten of hun plaatsvervangers vervallen met hun ambt, behoudens nr. 284.*

288. *Verordeningen welke bij een canoniek bezoek zijn gegeven blijven van kracht tot aan het volgende bezoek van dezelfde instantie.*

289. § I. Wettige gewoonten van de Orde of de provincie houden kracht van wet tot zij door een generaal of provinciaal kapittel worden herroepen.

§ II. Gewoonten, die ingaan tegen de in het boek opgenomen constituties en verordeningen, worden afgeschaft.

290. De authentieke interpretatie van onze wetten alleen komt toe aan het generaal kapittel. Gaat het over de interpretatie van constituties, dan kan deze pas kracht van een constitutie hebben, ná de goedkeuring van drie opeenvolgende kapitels.

291. Als buiten de tijd van een generaal kapittel een of andere tekst van onze wetten twijfel oproept, dan houde men zich aan de bindende interpretatie van de magister van de Orde.

292. § I. Alleen het generaal kapittel of de magister van de Orde zelf, kan heel de Orde, of voorgoed een provincie, een klooster of broeders, in ordeswetten dispensereren.

§ II. De provinciaal kan in zijn provincie en de prior in zijn klooster de broeders dispensatie verlenen in datgene wat niet aan een hogere overste is voorbehouden.

293. *Dispensaties, benoemingen en soortgelijke zaken, die op welke wijze dan ook door een generaal kapittel of de magister van de Orde zelf zonder tijdslimiet zijn gegeven, blijven van kracht tot deze door een gelijkwaardige macht worden herroepen. Wat op welke wijze dan ook door lagere kapitels of oversten is verleend, geldt slechts tot de afkondiging van de akten van het volgend kapittel of tot de ambtsaanvaarding van diens opvolger, tenzij uitdrukkelijk anders in onze wetgeving is voorzien.*

Art. III - Over het formeel bevel

294. Het formeel bevel, dat verplicht op zware schuld:

1°. kan alleen gegeven worden voor zaken, die volgens onze wetgeving wegens de zaak zelf of wegens ernstige omstandigheden, na rijp beraad en voldoende informatie zijn vastgesteld, en dan slechts in uiterste noodzaak;

2°. moet steeds schriftelijk gebeuren, voor een bepaalde tijd en met nauwkeurige omschrijving wat precies te doen of te laten is;

3°. moet in de vereiste formulering gesteld zijn, nl. "wij bevelen (of verbieden) in kracht van de gehoorzaamheid..."

295. Het formeel bevel kan opgelegd worden door het generaal en het provinciaal kapittel, tevens door oversten en anderen die door hen zijn afgevaardigd.

296. *De bevelen vervallen na het verstrijken van de gestelde tijd, of na het vervallen van de macht, die het bevel gaf.*

297. Het bevel is ongeldig:

1°. als het niet schriftelijk gegeven wordt en de vereiste formulering ontbreekt, waar nr. 294 van spreekt.

2°. als een plaatselijke overste zo'n bevel oplegt aan heel de communiteit zonder voorafgaand verloop van de provinciaal of - in dringende noodzaak - van het huisconsilie; ook als de provinciaal zo'n bevel oplegt aan heel de provincie zonder toestemming van zijn consilie.

TWEEDE AFDELING HET BESTUUR

297-bis. In het behandelen van zaken heeft datgene rechtsgeldigheid wat, bij aanwezigheid van het grootste deel van degenen die opgeroepen moeten worden, de absolute meerderheid wil, dat wil zeggen dat deel dat meer dan de helft van de stemmen heeft, waarbij ongeldige stemmen en onthoudingen niet worden meegerekend (vgl. bijlage nr. 14-bis).

Dertiende hoofdstuk: Het bestuur van het klooster

Art. I - De prior

298. De prior heeft de gewone rechtsmacht volgens het recht, over de broeders die in zijn klooster zijn geassigneerd of die daar verblijven zowel in innerlijke, geestelijke zaken als betreffende uitwendige activiteiten.

299. De prior zal "zonder zich te verheugen over de macht waarmee hij bestuurt, maar gelukkig over de liefde waarmee hij dient" (regel van sint Augustinus)

1° het broederlijke, kloosterlijke en apostolische leven bevorderen;

2° de broeders voorzien van wat zij nodig hebben;

3° ervoor zorgen dat de broeders hun eigen verplichtingen nakomen.

300. *De prior zal:*

1° dikwijls het woord Gods verkondigen aan de broeders en het misoffer voor hen opdragen;

2° bereidwillig de raad van de broeders inwinnen, hun verantwoordelijkheid aanmoedigen en de samenwerking van allen bevorderen tot welzijn van de gemeenschap en het heil van de mensen.

301. § I. De prior ontvangt zijn ambt gewoonlijk door een rechtsgeldige keuze, die door de overste is bekrachtigd. Zijn ambtstermijn bedraagt niet meer dan drie jaar. Daarna kan hij weer tot hetzelfde ambt gekozen worden, maar niet voor een derde keer in hetzelfde klooster.

§ II. Het ambt van de prior begint op de dag dat hij het aanvaardt, en eindigt op dezelfde dag, drie jaar later.

302. § I. *Als de drie jaren van het prioraat eindigen binnen de drie maanden die aan het provinciaal kapittel of de keuze van de provinciaal voorafgaan, wordt de macht van de prior verlengd tot aan het einde van het kapittel, of, indien de provinciaal buiten een kapittel gekozen wordt, totdat de provinciaal zijn ambt heeft aanvaard.*

§ II. *Waar men om gegronde reden voorziet dat de keuze van een prior niet kan plaats hebben binnen een maand na het openstaan van het prioraat, kan de provinciaal, na het kapittel van het klooster gehoord te hebben, de aftredende prior of de supprior in capite tot zijn vicaris voor het bestuur van het klooster aanstellen. Maar voor niet langer dan zes maanden, tenzij binnen zes maanden het provinciaal kapittel moet worden gehouden.*

303. *De prior kan als hij het gunstig acht, een pater die in het klooster geassigneerd is tot zijn vicaris aanstellen. Deze bezit de bevoegdheden die de prior zelf hem schenkt.*

304. *Bij afwezigheid van de prior, de supprior en de vicaris treedt als vicaris op de pater die actief stemrecht heeft, in het klooster is geassigneerd en het langst in de Orde is.*

305. § I. *Wanneer een prior wegens ziekte verhinderd is zijn taken behoorlijk te vervullen en er binnen zes maanden geen herstel te verwachten is, zal hij zijn ambt neerleggen.*

§ II. *Indien hij zijn wil om af te treden niet te kennen kan geven, of dat niet wil, moet de supprior, na het horen van het consilie, de zaak aan de provinciaal voorleggen.*

306. *Op het einde van zijn ambtstermijn brengt de prior verslag uit van zijn bestuur, volgens de bepalingen die in de statuten van elke provincie moeten worden vastgesteld.*

Art. II - Het kapittel van het klooster

307. Het kapittel van het klooster is de vergadering van de broeders die onder voorzitterschap van de prior al die zaken bespreken of beslissen die betrekking hebben op het gemeenschapsleven, het apostolaat en het juiste beheer van het klooster.

308. § I. Tot dit kapittel behoren de broeders die in het klooster actief stemrecht hebben.

§ II. Wanneer het de toelating tot de professie betreft, hebben alle broeders die de plechtige professie hebben afgelegd, stemrecht en moeten zij volgens nr. 208 bijeengeroepen worden.

309. § I. *Er dient een secretaris op het kapittel aanwezig te zijn, die door het kapittel met één stemronde gekozen wordt. Hij moet de behandelde kwesties en besluiten van het kapittel in een daartoe bestemd boek noteren.*

§ II. *Naar het oordeel van de prior kunnen soms, met instemming van het kapittel, geprofeste broeders opgeroepen worden en worden gehoord, zonder dat zij stemrecht hebben.*

310. De taak van het kapittel is:

1° de prior te kiezen en zijn socius of socii als hij naar het provinciaal kapittel gaat, behoudens n.490;

2° op voorstel van de prior toestemming te geven om een supprior aan te stellen of te ontslaan;

3° leden te kiezen voor het huisconsilie, overeenkomstig n.315, 2e;

4° een stem uit te brengen, overeenkomstig de nrs. 192, 196, 202, 206 en 207, over het toelaten van broeders tot de professie;

5° naar het provinciaal en generaal kapittel petitie of vragen te richten die daar behandeld kunnen worden;

6° een lector conventualis te kiezen.

311. § I. *Het is eveneens de taak van het kapittel:*

1°. *het leven van de communiteit te regelen, binnen de grenzen van onze wetgeving, in die zaken, die volgens de bepalingen van het provinciaal kapittel aan het oordeel van het klooster zijn overgelaten;*

2°. naar het oordeel van de voorzitter meer belangrijke zaken betreffende het apostolaat en het zakelijk beheer van het klooster te bespreken, met behoud van de rechten van de provinciaal.

§ II. Om te bevorderen dat het gemeenschapsleven dienstbaar is aan het apostolaat en door het werk van de broeders versterkt wordt zal ieder klooster een eigen programma of schema van apostolaat opstellen. Dit gezamenlijk ontworpen en vastgesteld schema moet door de provinciaal worden goedgekeurd, dit om individuele, niet door de gemeenschap en de provinciaal toegelaten werkzaamheid tegen te gaan.

§ III. Het provinciaal kapittel moet bepalen welke zaken op een kapittel van het klooster met beslissende stem besloten kunnen worden.

312. § I. Het recht om het kapittel bijeen te roepen, dat meerdere malen per jaar moet worden gehouden, komt alleen toe aan de voorzitter.

§ II. Het bijeenroepen van het kapittel moet altijd publiek en schriftelijk gebeuren.

§ III. De leden van het kapittel kunnen vóór het kapittel enkele zaken ter bespreking aan de voorzitter voorleggen; als een derde deel van het kapittel een zaak voorlegt, moet de voorzitter deze ter discussie stellen. Tijdens het kapittel mag geen enkele zaak worden voorgelegd, tenzij de voorzitter hierin heeft toegestemd of hiertoe heeft uitgenodigd.

§ IV. Om te voorkomen dat men op het kapittel voor een plotselinge beslissing komt te staan, moeten de stemgerechtigden minstens één of twee dagen vóór het kapittel op de hoogte gesteld worden van alles wat men gaat bespreken, tenzij er in uitstel gevaar bestaat.

§ V. Wanneer het betreft de toelating tot de professie, moet er altijd minstens de helft aanwezig zijn van hen die stemrecht hebben en die gewoonlijk in het klooster verblijven.

§ VI. De voorzitter kan bepalen wat geheim gehouden moet worden.

313. § I. Bij de beraadslagingen volstaat altijd de eenvoudige meerderheid van stemmen, waarbij onthoudingen niet worden meegerekend.

§ II. Als de stemmen staken kan de voorzitter voor korte tijd de beslissing uitstellen, vóórdat hij de vraag beslecht.

§ III. In de regel beslist men bij geheime stemming.

Art. III - Het consilie van het klooster

314. Het consilie van het klooster is de vergadering van broeders, onder voorzitterschap van de prior, aan wie hij overeenkomstig onze wetgeving toestemming of raad moet vragen.

315. Tot dit consilie behoren:

1° de superior;

2° minstens twee stemgerechtigde broeders (maar nooit meer dan acht) die door het kapittel van het klooster voor drie jaar zijn gekozen en door de provinciaal zijn goedgekeurd. Het kapittel zelf bepaalt hoeveel leden men zal kiezen;

3° bovendien, in de vormingshuizen, de magister van de novicen, van de fraters studenten en van de broeders-coöperator, en ook de moderator van het opleidingscentrum.

315-bis. In kloosters waar acht stemgerechtigden aanwezig zijn of minder kan de provinciaal, op verzoek van het klooster kapittel, toestaan dat het consilie van dit klooster niet onderscheiden is van zijn kapittel.

316. *Als de secretaris van het consilie, door het consilie in één stemronde gekozen, geen lid is van het consilie, heeft hij geen stemrecht. Hij moet de behandelde kwesties en besluiten van het consilie in een daartoe bestemd boek noteren.*

317. *§ I. Behalve in de gevallen die in het recht zijn voorzien is de stemming van het consilie beslissend en niet slechts raadgevend.*

§ II. In dringende gevallen wanneer meerdere leden niet aanwezig kunnen zijn, moeten er buiten de voorzitter minstens twee consilieleden aanwezig zijn.

§ III. De syndicus moet altijd opgeroepen worden om aan de beraadslagingen van het consilie deel te nemen, zonder dat hij stemrecht heeft, tenzij hij reeds lid van het consilie is.

§ IV. Andere ambtsdragers van het klooster zal men tot het consilie uitnodigen voor een gesprek, wanneer het over zaken gaat die hun functie betreffen.

318. Het is de taak van het consilie:

1° om toestemming te geven tot het aanstellen of afzetten van de syndicus;

2° om volgens de nrs. 192, 196, 197, 202, 206 en 207 een stem uit te brengen over het toelaten van broeders tot de professie;

3° om in een dringend geval een postulant of novice weg te sturen;

4° om het gedrag goed te keuren, zoals dat in ons recht vereist wordt, voor het afleggen van examens (vgl. nr. 245 en nr. 251 § III).

5° om toestemming te geven voor het ontvangen van wijdingen (cf. nr. 246; CIC 1029 en 1051, 1°)

6° om het verslag goed te keuren van de syndicus en andere beheerders, en over alle andere zaken van economisch beheer te beslissen, volgens de nrs. 563 § I, 568;

7° om over alles te beslissen wat door het provinciaal kapittel aan het onderzoek en de beslissing van het consilie wordt overgelaten.

319. *Minstens éénmaal in de maand wordt het consilie bijeengeroepen en behandelt de zaken volgens de regels van de bovengenoemde nrs. 312 en 313, die voor het kapittel van het klooster zijn vastgesteld (vgl. bijlage 14-bis).*

Art. IV - De ambtsdragers van het klooster

320. De supprior vervangt de prior en verleent hem hulp bij het bestuur van het klooster.

321. De supprior moet aan de vereiste voorwaarden voldoen van nr. 443, § I en II.

322. *§ I. De supprior wordt door de prior binnen drie maanden na de aanvaarding van het prioraat, volgens nr. 310, 2e. Als hij niet binnen deze termijn wordt aangesteld, vervalt het recht hem aan te stellen toe aan de provinciaal. Hij kan onmiddellijk voor een tweede keer in dit ambt worden aangesteld, niet echter voor de derde keer tenzij met toestemming van de provinciaal.*

§ II. De supprior blijft in functie totdat een nieuw gekozen prior een supprior heeft aangesteld volgens § I.

§ III. Als om een of andere reden de supprior zijn functie opgeeft, moet de prior binnen een maand een nieuwe supprior aanstellen; anders vervalt het recht hem aan te stellen aan de provinciaal.

323. ontbreekt.

324. *Bij afwezigheid van een prior kan de supprior het kapittel en het consilie van het klooster voorzitten, en voor korte tijd een vicaris aanstellen.*

325. Wanneer de prior zijn ambt beëindigd heeft, noemt men de supprior "in capite". Hij heeft dan tot de komst van de nieuwe prior in het klooster, krachtens zijn ambt, dezelfde macht en jurisdictie als een prior.

326. *De supprior in capite kan geen belangrijke veranderingen aanbrengen in het klooster, en hij is verplicht voor het consilie van het klooster, aan de nieuwe prior verslag uit te brengen over zijn beleid.*

326-bis. § I. Er wordt voor drie jaar door het kapittel van het klooster een lector conventualis gekozen; en hij wordt door de provinciaal bevestigd.

§ II. Het is de taak van deze lector, volgens de bepalingen van het provinciaal kapittel:

1° om, rekening gehouden met die zaken die naar het besluit van het kapittel van het klooster in het apostolisch leven verricht dienen te worden, de studie te bevorderen van kwesties die daarmee zouden samenhangen;

2° te zorgen dat de besluiten van de commissie betreffende het intellectuele leven van de provincie, die door de provinciaal zijn bevestigd, in zijn klooster in praktijk worden gebracht;

3° gesprekken over hedendaagse kwesties te bevorderen;

4° de blijvende vorming van de gemeenschap te bevorderen als een hulp van de prior.

327. De syndicus van het klooster moet de tijdelijke goederen beheren onder leiding van de prior; hij oefent zijn ambt uit volgens de regels die voor het beheer zijn vastgesteld.

328. § I. *Elke broeder die stemgerechtigd is kan tot syndicus van het klooster worden aangesteld, op voorwaarde dat hij werkelijk voor dit ambt geschikt is.*

§ II. *Hij wordt door de prior aangesteld met toestemming van het consilie van het klooster en met goedkeuring van de provinciaal.*

§ III. *Hij wordt aangesteld voor drie jaar en kan onmiddellijk weer voor drie jaar worden aangesteld, maar niet voor de derde maal, tenzij in noodzakelijke gevallen.*

329. § I. *Wanneer het ambt van syndicus openstaat, moet de prior binnen een maand zorgen voor de aanstelling van een nieuwe syndicus, met inachtneming van nr. 318, 1°.*

§ II. *Het is de prior van het klooster verboden zelf het ambt van syndicus waar te nemen.*

330. *De prior benoemt, met goedkeuring van het huisconsilie, een sacrista en een bibliothecaris. Voor de aanstelling van andere ambtsdragers, die hij nuttig acht, heeft hij de toestemming van het consilie niet nodig. Het provinciaal kapittel zal voor elke ambtsdrager de voorwaarden, duur, taak en andere nuttige gegevens vastleggen.*

Art. V - Het bestuur van huizen

331. De overste heeft in zijn huis de gewone rechtsmacht volgens het recht, zoals de prior in zijn klooster en hij is, behoudens de voorschriften, tot dezelfde verplichtingen gehouden.

332. § I. De overste van een huis wordt, nadat de broeders van het huis zijn geraadpleegd door de provinciaal, benoemd voor drie jaar. Voor een tweede maal kan hij voor een onmiddellijk volgende termijn van drie jaar op dezelfde wijze worden aangesteld, maar niet voor een derde maal.

§ II. Als de termijn van drie jaar is verlopen, moet de provinciaal binnen een maand een overste aanstellen. De overste van een huis moet in zijn ambt blijven, totdat zijn opvolger in het huis aanwezig is, tenzij de provinciaal iets anders bepaalt.

333. *Het consilie van een huis is niet onderscheiden van het kapittel. De overste mag niets beslissen zonder de stemgerechtigden te raadplegen of hun toestemming te hebben gekregen voor de zaken waarvoor een prior van een klooster het advies of toestemming nodig heeft.*

334. *Indien noodzakelijk kan, naar het oordeel van de provinciaal, de overste zelf het ambt van syndicus waarnemen.*

335. § I. 1° *Het provinciaal kapittel kan een filiaalhuis oprichten, dat van een klooster afhankelijk is;*

2° *de prior van dat klooster of de overste van het huis stelt een vicaris aan die in alles handelt volgens de bepalingen van de overste.*

§ II. *De rechtsregels over de manier om een vicaris aan te stellen, over de bestemming van de broeders voor een filiaalhuis, over hun rechten en plichten ten opzichte van het klooster, worden door het provinciaal kapittel vastgesteld.*

§ III. *Ofschoon zij in het klooster zijn geassigneerd worden de broeders die in een filiaalhuis verblijven niet meegerekend bij het aantal broeders dat voor een klooster in formele zin vereist is.*

336. *Het provinciaal kapittel bepaalt de rechtsregels voor de broeders die buiten het klooster of buiten een huis verblijven, vooral betreffende hun rechten en verplichtingen ten opzichte van het klooster waarin zij geassigneerd zijn.*

337. *Wat hierboven over de kloosters en huizen bepaald is geldt ook voor de kloosters en huizen die onmiddellijk onder het gezag van de magister van de Orde vallen, tenzij de magister van de Orde in een bepaald geval zelf anders heeft bepaald.*

Veertiende hoofdstuk: Het bestuur van de provincie

Art. I - De provinciaal

338. § I. De provinciaal is de hogere overste en de eigen ordinarius van de broeders.

§ II. Hij bezit in zijn provincie dezelfde macht als de magister over de gehele Orde, en met een ruimere rechtsmacht dan de prior heeft in zijn klooster.

339. De functies van de provinciaal omvatten het volgende:

1° hij moet met alle kracht proberen de geest en het ware leven van de Orde in zijn provincie te bevorderen. Met begrip voor de tekenen des tijds zal hij de broeders ertoe aanzetten om zich zo krachtig mogelijk te wijden aan de dienst van het woord voor het volk van God;

2° het gemeenschappelijk welzijn van de Orde zal hem zeer ter harte gaan. Met bereidwilligheid zal hij aan de magister van de Orde verslag uitbrengen over het leven der broeders en hun apostolaat, en hij zal de samenwerking van de provincies van de Orde bevorderen;

3° hij zal de samenwerking bevorderen tussen de provincie en de bisschoppen, en tussen de provincie en andere religieuze gemeenschappen, om de noden van de plaatselijke Kerk dieper te leren kennen en daaraan beter tegemoet te komen.

340. *De provinciaal moet zijn gehele provincie tweemaal in vier jaar tijds bezoeken, zo mogelijk persoonlijk of door iemand anders. Maar ieder jaar moet hij de kloosters bezoeken van het noviciaat en van het studentaat.*

341. *De provinciaal:*

1° zal op het einde van zijn visitatie zijn bemerkingen en verordeningen schriftelijk aan de broeders meedelen;

2° binnen drie maanden vóór het beëindigen van zijn ambt zal hij aan de magister van de Orde verslag uitbrengen over de toestand van de provincie, zodat dit hem vóór de nieuwe keuze bereikt. In dit verslag zal hij over de broeders verslag uitbrengen, of zij nl. "duurzaam in vrede, volhardend in de studie en ijverig in de prediking" en getrouw zijn in de kloosterlijke levensvorm; en ook over de verhoudingen van de provincie en de kloosters met de kerkelijke overheid;

3° binnen drie maanden vóór het beëindigen van zijn ambt zal hij aan de magister van de Orde verslag uitbrengen over de toestand van de provincie, zodat dit hem vóór de nieuwe keuze bereikt.

342. *De provinciaal zal een boek bijhouden waarin hij zijn bestuursdaden optekent.*

343. De provinciaal krijgt zijn ambt gewoonlijk door een rechtsgeldige keuze, die door de overste wordt bekrachtigd; hij blijft in dat ambt voor vier jaar. Hij kan voor een tweede termijn van vier jaar gekozen worden, maar niet onmiddellijk voor een derde termijn, tenzij hij van de vereiste tussentijd vrijgesteld wordt.

344. § I. *De termijn van vier jaar wordt berekend van het ene provinciaal kapittel tot het andere, waarbij enkele dagen, weken of maanden kunnen worden verwaarloosd die aan de volle termijn van vier jaar zouden ontbreken of daarover heen gaan, en ze zal worden beëindigd op de dag die onmiddellijk aan de vooravond voorafgaat waarop het provinciaal kapittel begint.*

§ II. Indien de termijn van vier jaar van een provinciaal zou aflopen terwijl de Orde geen magister heeft, of binnen vier maanden vóór een generaal kapittel (vgl. nr. 354, § I) wordt in beide gevallen zijn termijn als verlengd opgevat tot de voleinding van het volgende generaal kapittel.

345. § I. De provinciaal kan naar eigen goeddunken een pater als zijn vicaris aanstellen over de gehele provincie of over een deel ervan.

§ II. 1° De vicaris provinciaal die aldus is aangesteld heeft de bevoegdheid die de provinciaal hem verleent, altijd uitgezonderd de aanstelling of het afzetten van oversten;

2° zijn ambt wordt beëindigd tegelijk met dat van de provinciaal die hem aanstelt.

346. *Wanneer de provinciaal zijn provincie of minstens zijn land verlaat moet hij een vicaris aanstellen. Als er geen vicaris is aangesteld, wordt vanzelf de socius van de provinciaal tot vicaris, tenzij het provinciaal kapittel anders heeft bepaald.*

Art. II - De vicaris van de provincie

347. De vicaris van de provincie heeft hetzelfde gezag als de provinciaal.

348. § I. *Wanneer het ambt van de provinciaal eindigt volgens nr. 344, § I, wordt in overeenstemming met de bepaling van het provinciaal statuut vicaris van de provincie: ofwel de prior van het klooster waar het volgende provinciaal kapittel wordt gehouden, of, indien dat klooster dan geen prior heeft, de prior van het klooster waar het laatste kapittel gehouden is, en zo terug; of de prior die in professie de oudste van de provincie is; ofwel de aftredende provinciaal zelf.*

§ II. *Wanneer het ambt van de provinciaal om andere redenen eindigt, zal de socius van die provinciaal de vicaris zijn van de provincie, tot de dag die onmiddellijk voorafgaat aan de vooravond van het provinciaal kapittel, vanaf welke dag vicaris zal zijn de prior van het klooster waar het volgende provinciaal kapittel zal gehouden worden, of als dit klooster op dat ogenblik geen prior heeft, de prior van het klooster waar het laatste kapittel is gehouden, en zo steeds teruggaande. Deze laatste regel moet ook nagekomen worden als er geen socius zou zijn.*

§ III. *Wanneer de provinciaal belet wordt zijn jurisdictie uit te oefenen, moet men zich wenden tot de magister van de Orde. En als men de magister van de Orde niet kan bereiken, wordt de socius van de provinciaal vicaris van de provincie, zoals boven in § II.*

§ IV. *Een provinciaal die door ziekte verhinderd is om zijn ambt behoorlijk te vervullen, zonder dat men binnen zes maanden herstel van zijn gezondheid kan verwachten, moet zijn ambt neerleggen.*

§ V. *Indien hij zijn wil om af te treden niet te kennen kan geven, of dat niet wil, moet de socius van de provinciaal het consilie van de provincie bijeenroepen en voorzitten, zelfs zonder de provinciaal. Dit consilie kan zich wenden tot de magister van de Orde, die een buitengewoon keuzekapittel bijeenroept (vgl. nr. 351, § II.) of een vicaris van de provincie aanstelt als vicaris van de magister.*

349. *De vicaris van de provincie behoudt zijn functie totdat de provinciaal die zojuist is gekozen of gepostuleerd op de plaats van het kapittel aanwezig is; deze zal vanaf dat moment het ambt van vicaris van de provincie waarnemen en het kapittel voorzitten.*

350. Wie door de dood of afzetting van de provinciaal vicaris van de provincie is geweest, moet over zijn bestuur verslag uitbrengen aan het provinciaal kapittel.

Art. III - Het provinciaal kapittel

351. § I. Het provinciaal kapittel waarbij de vicaris van de provincie voorzit of de provinciaal, is de vergadering van de broeders die gezamenlijk beraadslagen en beslissen over zaken die betrekking hebben op het broederlijke en apostolische leven en op het juiste beheer van de provincie, en op de keuzen die voor de provincie gehouden moeten worden.

§ II. Behalve het gewone kapittel waarover in de voorgaande paragraaf sprake is, kan er een buitengewoon gehouden worden, dat alleen bedoeld is om een provinciaal te kiezen.

352. *Stemgerechtigden op het provinciaal kapittel zijn:*

§ I. - 1° de vicarissen provinciaal, voor zover ze stemgerechtigd zijn volgens de norm van nr. 384-bis en het statuut van het vicariaat;

2° de prioren van kloosters; de superior echter als wegens ziekte of andere ernstige reden die door de provinciaal is aanvaard, de prior niet aanwezig kan zijn;

3° de socii van de prioren die naar het kapittel gaan, volgens de norm van nr. 490;

4° de afgevaardigden van de broeders volgens de norm van nrs. 497 - 501;

5° een afgevaardigde van een niet prioraal huis met minstens vier broeders met actief stemrecht gevestigd op het grondgebied van ieder land, waar de provincie geen ander klooster heeft;

6° de provinciaal die onmiddellijk vóór dit kapittel dit ambt in deze provincie heeft vervuld.

§ II. *Als het aantal stemgerechtigden van het provinciaal kapittel, gekozen volgens de constituties, minder is dan twintig, kan het statuut van de provincie daarin voorzien, maar als het minder is dan tien, moet daarin voorzien worden met aanvullende stemgerechtigden, echter niet meer dan drie. Deze stemgerechtigden worden niet op persoonlijke titel, maar door keuze aangewezen.*

353. Het kapittel zal als regel om de vier jaar gehouden worden, of wanneer de provinciaal moet gekozen worden, en wel op de tijd die door de gewoonte van de provincie is bepaald.

354. § I. *Als het kapittel zou moeten bijeenkomen binnen de vier maanden die aan een generaal kapittel voorafgaan, te rekenen van de eerste dag van de maand die voor het kapittel in de akten is aangegeven, wordt het provinciaal kapittel uitgesteld tot na de afkondiging van de akten van het generaal kapittel, tot de dag die de magister van de Orde na overleg met de provinciaal, heeft aangewezen.*

§ II. *Men zal het provinciaal kapittel niet achterwege laten, ook niet als de provinciaal reeds zou zijn aangesteld.*

355. *Het kapittel, waaraan de stemgerechtigden zich niet mogen onttrekken, zal minstens drie maanden tevoren bijeen worden geroepen door de provinciaal of door de vicaris van de provincie.*

356. Wanneer de brieven tot bijeenroepen van het kapittel ontvangen zijn:

- 1° moet de keuze plaats hebben van de afgevaardigden over wie sprake is in nr. 352 § I, 5°, en in de kloosters die er recht op hebben, de keuze van de socius of socii van de prior voor het kapittel, onder voorzitterschap van de supprior van het klooster; ook moet de keuze plaatsvinden van aanvullende stemgerechtigden als het geval zich voordoet waarover staat in nr. 352 § II;
- 2° drie maanden voor het begin van het kapittel zal de provinciaal verslag uitbrengen over de staat van de provincie en over de meer ernstige kwesties die daar bestaan; ook de ambtsdragere van de provincie (vgl. nr. 376-381) zullen verslag uitbrengen over alles wat hen aangaat, zowel aan de leden van het kapittel als aan de kloosters;
- 3° in alle kloosters van de provincie zal men onder voorzitterschap van de prior een vergadering houden waarin de verslagen worden besproken waarover sprake is in 2° en men zal voorstellen of petitie richtten tot het kapittel in belang van de provincie of het klooster.

357. In de statuten van de provincie zal men vaststellen:

- 1° of er voorbereidingscommissie moeten zijn;
- 2° de dag waarop de keuze van de provinciaal moet plaats vinden en van de diffinitoren van het kapittel;
- 3° hoeveel diffinitoren voor het kapittel gekozen moeten worden, nl. vier, zes of acht;
- 4° of er leden voor het provinciale consilie gekozen moeten worden, en zo ja, hoeveel en wanneer;
- 5° op welke dag de keuzen zullen plaats vinden voor het generaal kapittel.

358. Het provinciaal kapittel zal op de volgende wijze worden gehouden:

§ I. Daags tevoren, of op de dag zelf die als begin van het kapittel is bepaald:

- 1° moeten de getuigschrijven door de drie oudste stemgerechtigden in de Orde worden onderzocht, maar zo dat zij over meer ernstige moeilijkheden zich zullen wenden tot de voorzitter en de stemgerechtigden van het kapittel;
- 2° wanneer de stemgerechtigden zijn goedgekeurd wordt er door de voorzitter met instemming van de stemgerechtigden een actuaris aangesteld, of zelfs twee als dat nodig is;
- 3° door de voorzitter met de stemgerechtigden zullen uit de stemgerechtigden de commissie voor het kapittel worden samengesteld; voorzitter en secretaris aan.

§ II. Het kapittel zal beginnen met een mis ter ere van de Heilige Geest. Na de homilie houdt men voorbeden voor de goede afloop van het kapittel, voor levenden en doden waarbij men de namen vermeldt van hen die sinds het vorige kapittel in de Heer ontslapen zijn.

§ III. 1° De commissie zullen onder andere bespreken: vraagstukken over het apostolaat; over de situatie van de provincie wat betreft mankracht, het gedrag van de broeder en de financiën, overeenkomstig de verslagen die de verschillende oversten volgens het statuut van de provincie moeten uitbrengen;

2° men zal de besluiten van elke commissie schriftelijk vastleggen en op een geschikte plaats leggen, zodat ze door alle kapittelleden vóór de voltallige vergaderingen kunnen worden nagelezen;

3° daarna moeten onder leiding van de voorzitter van het kapittel de plenaire vergaderingen van alle stemgerechtigden beginnen, die moeten uitmaken aan welke besluiten van de commissie moet worden vastgehouden zodat ze door de diffinitoren kunnen worden vastgelegd.

§ IV. *Na dit alles bespreken de voorzitter en de diffinitoren het geheel en leggen vast wat zij nodig of nuttig achten, maar zo dat zij wat door de meerderheid van de stemgerechtigden is verworpen, niet kunnen vastleggen.*

§ V. *Het behoort ook tot de taak van de diffinitoren:*

1° om aansporingen, verordeningen, verklaringen en petitie op te stellen;

2° om assignaties te doen, en te voorzien in ambten of taken en dergelijke volgens onze wetgeving.

359. *Op het provinciaal kapittel wordt in de regel alles besloten met geheime stemming. Bij een eventuele staking van de stemmen beslist de voorzitter.*

360. *Tot aan het einde van het kapittel bezitten de voorzitter en de diffinitoren volgens het recht de gewone rechtsmacht over de gehele provincie, de kloosters en de broeders, behoudens nr. 361, § II.*

361. § I. *Het kapittel moet binnen een maand beëindigd worden. Met toestemming van de magister van de Orde kan het, in een bijzonder geval, met vijftien dagen verlengd worden.*

§ II. *Het kapittel kan om goede redenen die door de magister van de Orde zijn goedgekeurd, niet langer dan vijftien dagen worden onderbroken. Tijdens de onderbreking komt de macht waarover sprake is in nr. 360 toe aan de provinciaal.*

362. § I. *De actuaris moet van elke vergadering een schriftelijk verslag opmaken, dat goedgekeurd door het kapittel, en door de voorzitter en deze actuaris ondertekend, in het archief van de provincie wordt opgeborgen.*

§ II. *De plaats en de dag voor het aanstaande provinciaal kapittel zullen in de akten worden genoteerd.*

§ III. *De namen van de overleden broeders, met een kort overzicht van hun leven, zal men in de akten noteren.*

§ IV. *De akten moeten worden geschreven in het latijn of in een moderne taal die door het generaal consilie is aanvaard, en in vijf exemplaren, ondertekend door de voorzitter, de diffinitoren en de actuaris, en van het zegel van de provincie voorzien, zo spoedig mogelijk naar de magister van de Orde worden gestuurd, ter onderzoek en goedkeuring. Als de akten niet geschreven zijn in een van de talen die door het generaal consilie zijn aanvaard, moet men er een vertaling van maken in het latijn, of in een van de bedoelde talen. Van deze tekst moet men vijf exemplaren naar de magister van de Orde sturen, met bijvoeging van twee exemplaren in de originele taal. De magister van de Orde maakt zijn bemerkingen en stuurt de tekst met een goedkeuringsbrief naar de provincie. Eén exemplaar van de akten zal men bewaren in het archief van de Orde; een tweede zal men voor een beknopte publicatie bezorgen aan de Analecta van de Orde.*

363. § I. *De akten mogen niet gepubliceerd worden vóór de goedkeuring van de magister. Eenmaal goedgekeurd zullen zij gedrukt worden in de volkstaal of in het latijn, door de provinciaal worden afgekondigd en naar de kloosters worden gezonden. Bovendien moeten zij in elk klooster publiek worden voorgelezen, volgens de bepalingen van hetzelfde kapittel.*

§ II. *De akten zijn van kracht vanaf de afkondiging tot de afkondiging van de akten van het volgende kapittel.*

364. *De provinciaal kan de akten van het kapittel niet wijzigen of te niet doen; en zulk een bevoegdheid kunnen de diffinitoren hem ook niet verlenen; maar hij kan de akten van het kapittel uitleggen, en in bijzondere gevallen ervan dispensereren.*

Art. IV - Het consilie van de provincie

365. *In elke provincie is een consilie van de provincie, waaraan de provinciaal toestemming of raad vraagt overeenkomstig onze wetten en het algemene recht.*

366. *Tot het consilie van de provincie behoren, op voorwaarde dat zij in de provincie geassigneerd zijn of als zonen van de provincie geassigneerd zijn in kloosters die onder onmiddellijke jurisdictie van de magister van de Orde vallen, en geen lid van het generaal consilie zijn:*

1° *de ex-provinciaal die het laatst in functie was;*

2° *de regens van de studie;*

3° *de socius van de provinciaal;*

4° *de diffinitoren van het laatste provinciaal kapittel, tot aan het volgende kapittel;*

5° *de leden van het consilie, voor zover ze door het provinciaal kapittel gekozen zijn (vgl. nr. 519 § II), tot aan het volgend kapittel.*

367. *Als de secretaris, door het consilie in één stemronde gekozen, niet tot de leden behoort, heeft hij geen stemrecht. Hij is zoals de anderen tot geheimhouding verplicht. De beraadslagingen en beslissingen van het consilie noteert hij in het boek dat daartoe bestemd is.*

368. § I. *De consilieleden kunnen uit hun functie niet ontheven worden of er afstand van doen, tenzij met toestemming van de magister van de Orde. Als een consilielid zijn ambt neerlegt buiten het provinciaal kapittel, zal een nieuw door het provinciaal kapittel daartoe aangewezen consilielid hem vervangen met toestemming van de magister van de Orde.*

§ II. *Alle leden moeten samengeroepen worden voor de consilievergaderingen en bij het beraad aanwezig zijn, tenzij ze om een gegronde reden door de provinciaal ervan vrijgesteld zijn.*

369. § I. *In dringende gevallen, wanneer meerdere leden niet aanwezig kunnen zijn, moeten er buiten de voorzitter minstens twee consilieleden aanwezig zijn.*

§ II. *Bij overleg over de studie, de professoren en studenten evenals over de apostolische school, moeten altijd de regens en de moderator van het studiecentrum voor de opleiding aanwezig zijn.*

370. § I. *De syndicus van de provincie wordt altijd opgeroepen om aan het beraad van het consilie deel te nemen. Hij heeft daarbij echter geen stemrecht, tenzij hij reeds lid van het consilie is.*

§ II. *In de consilievergaderingen moeten altijd de magisters van de novicen, studenten en coöperatoren, de directeurs van scholen en colleges, en de andere functionarissen van de provincie aanwezig zijn om gehoord te worden, wanneer het over zaken gaat, die met hun taak te maken hebben.*

§ III. *Ook dient de prior aanwezig te zijn, wanneer men een belangrijke zaak betreffende zijn gemeenschap bespreekt.*

371. *Om te voorkomen dat men onverhoeds voor een beslissing staat moeten de leden van het consilie tijdig ingelicht worden over de agenda van de vergadering, tenzij een dringende kwestie om een beslissing vraagt.*

372. § I. Het is de taak van het consilie van de provincie de provinciaal te helpen om zijn ambt naar behoren te vervullen, vooral met betrekking tot zaken die door het provinciaal kapittel bepaald werden en die in de loop der tijd nuttig of noodzakelijk blijken te zijn om het apostolaat en het religieuze leven te bevorderen.

§ II. In het consilie van de provincie moeten belangrijke kwesties afgerond worden met een beslissende stemming, tenzij onze wetgeving anders heeft bepaald.

§ III. Bij eventuele staking van de stemmen beslist de stem van de voorzitter (vgl. bijlage 14-bis).

373. *In het consilie van de provincie moeten onder meer aan de orde komen:*

1° de aanstelling of het ontslag van vicarissen provinciaal en van prioren van kloosters;

2° de presentatie of het ontslag van een pastoor;

3° de verheffing van een huis tot klooster, overeenkomstig nr. 262;

4° de cassatie van een besluit van het consilie of kapittel van een klooster; in dat geval worden de consilieleden die in dat klooster geassigneerd zijn buiten de zaak gehouden;

5° de transfiliatie van een broeder;

6° het tijdelijk ontnemen van actief stemrecht van een broeder om een ernstige reden;

7° de vaststelling van het feit, welke volgens het recht (CIC 694 § 2) nodig is voor de wegzending van een broeder.

374. *Zaken die volgens ons recht toekomen aan het diffinitorium van het provinciaal kapittel kunnen door de provinciaal met zijn consilie behandeld en beslist worden, indien dit buiten het kapittel noodzakelijk is, behoudens nrs. 279 § II, 358 § IV.*

375. § I. *Voor de eerste vergadering van het consilie van de provincie, die gehouden wordt nadat twee jaar zijn verstreken sinds de confirmatie van de provinciaal, moet deze behalve de consilieleden ook de vicarissen provinciaal en de prioren van de kloosters bijeenroepen, tenzij het provinciaal kapittel anders beslist heeft ten aanzien van vicarissen provinciaal en prioren in veraf gelegen gebieden.*

§ II. *In dit consilie moet alles aan de orde komen wat men voor het welzijn van de provincie nuttig acht, en vooral moet bekeken worden of de verordeningen en aansporingen van het laatste provinciaal en generaal kapittel ten uitvoer zijn gebracht.*

Art. V - De ambtsdragers van de provincie

376. § I. In elke provincie moet er een socius van de provinciaal zijn, die deze in het bestuur van de provincie terzijde staat.

§ II. De socius moet priester zijn en de leeftijd van dertig jaar bereikt hebben.

§ III. Hij wordt door de provinciaal benoemd met instemming van het diffinitorium van het provinciaal kapittel.

377. *In de regel zal de socius geen plaatselijke overste of pastoor zijn.*

378. § I. In elke provincie moet er een syndicus zijn, die de goederen van de provincie beheert volgens de regels die voor het beheer zijn vastgesteld.

§ II. De broeder, die dit ambt vervuld heeft kan meteen weer aangesteld worden, maar niet voor de derde keer, tenzij met toestemming van de magister van de Orde.

379. *Noch de provinciaal noch een plaatselijke overste mogen de functie van syndicus van de provincie uitoefenen.*

380. *Het provinciaal kapittel kan, naar gelang de behoeften van elke provincie, verschillende ambtsdragers benoemen en hun taak omschrijven.*

381. *Een archivaris wordt door het provinciaal kapittel aangesteld. Hij draagt zorg voor het archief van de provincie, waarin worden ondergebracht:*

1° de documenten die de provinciaal of andere ambtsdragers in bewaring hadden, doch voor de gewone bestuurstaken niet meer nodig zijn;

2° de documenten van opgeheven kloosters;

3° de onuitgegeven geschriften, brieven of andere documenten van overleden broeders of zelfs van buitenstaanders, die voor de geschiedenis van de provincie van enig belang blijken te zijn.

382. *De provinciaal heeft een geheim archief, waarin geheime documenten worden bewaard. Hij moet zijn opvolger van het belang ervan op de hoogte stellen. Na het overlijden van de broeders, over wie de documenten handelen, worden deze verbrand, op voorwaarde dat men dit kan doen zonder mensen die nog in leven zijn te benadelen.*

383. *De documenten die betrekking hebben op het huidige beleid en beheer van de provincie, moeten op het secretariaat van de provincie of bij de verschillende ambtsdragers worden bewaard (vgl. bijlage nr. 14).*

Art. VI - De provinciale vicariaten

384. § I. Heeft een provincie buiten haar eigen territorium in een bepaald land of bepaalde regio minstens twee huizen waarvan een klooster in formele zin, en minstens vijftien stemgerechtigden, dan kan het provinciaal kapittel hen verenigen in een provinciaal vicariaat om de apostolische werkzaamheden en het religieuze leven van de broeders beter te kunnen coördineren.

§ II. Een provinciaal vicariaat zal bestuurd worden door een statuut dat het provinciaal kapittel heeft opgesteld en dat goedgekeurd is door de magister van de Orde.

384-bis *Het statuut van het vicariaat stelt normen vast betreffende:*

1° het verloop van het kapittel van het vicariaat;

2° de functie van de vicaris provinciaal die aan het hoofd staat van het vicariaat als vicaris van de provinciaal;

3° de functionarissen van het vicariaat;

4° de ontwikkeling en de bevordering van roepingen;

5° het recht om ambtshalve deel te nemen aan het provinciaal consilie en het provinciaal kapittel (vgl. nr. 352 § I, 1°), al dan niet met actief stemrecht;

6° de bevoegdheden die aan de vicaris provinciaal, met advies van zijn concilie, verleend kunnen worden, de toelating van kandidaten tot het noviciaat en de eenvoudige professie, de assignatie van broeders in een huis en klooster van het vicariaat, de bevestiging van prioren van kloosters en de aanstelling van oversten van huizen.

385. (ontbreekt).

386. § I. *In elk vicariaat moet een consilie zijn waaraan de vicaris provinciaal toestemming of advies moet vragen in de belangrijker zaken zoals die vermeld zijn in het statuut van het vicariaat; de akten van dit consilie moeten na afloop aan de provinciaal gezonden worden;*

§ II. *Het aantal consilieleden en de wijze waarop zij worden gekozen of aangesteld worden bepaald in het statuut van het vicariaat;*

§ III. *Wanneer de provinciaal, in overeenstemming met de bepalingen van het Boek der Constituties en Verordeningen of het statuut van de provincie of vicariaat, samen met zijn provinciale consilie zaken moet behandelen die het vicariaat aangaan, dient hij ook het concilie van het vicariaat te raadplegen. Kwesties betreffende de bevestiging, aanstelling of afzetting van de vicaris- provinciaal handelt hij alleen af met het consilie van de provincie (vgl. nr. 373, 1°).*

387. *Alle broeders, in het bijzonder zij die buiten een klooster leven, zullen regelmatig bij elkaar komen om te spreken over kwesties betreffende hun apostolisch en reguliere leven en, als de gelegenheid zich voordoet, daarover voorstellen doen aan een volgend provinciaal kapittel.*

388. (ontbreekt).

389. (ontbreekt).

Art. VII. - De samenwerking tussen de provincies

390. § I. *Om tot een doeltreffender apostolaat van de Orde in dienst van de Kerk te komen, is het goed dat de provincies, gelegen in dezelfde regio of in hetzelfde land en vooral in het gebied van dezelfde bisschoppenconferentie, elkaar niet alleen bij gelegenheid tot steun zijn, maar trachten tot een regelmatige samenwerking te komen volgens onderlinge regels die zijn afgesproken.*

§ II. *Hetzelfde geldt voor de huizen en kloosters die onder direct gezag van de magister van de Orde vallen, opdat er doeltreffender gewerkt kan worden aan een samenwerking van alle geledingen van de Orde in eenzelfde gebied*

391. *Middelen om de samenwerking tussen de provincies binnen eenzelfde streek of land te bevorderen zijn:*

1° regelmatige gesprekken tussen de provinciaals of de verschillende ambtsdragers zoals de magisters van de novicen, studenten en coöperatoren, de regenten, professoren, promotoren, enz.;

2° internationale gesprekken en commissies om gemeenschappelijke problemen te bestuderen;

3° nationale of regionale promotoren voor verschillende activiteiten;

4° een gemeenschappelijk noviciaat of studentaat of gemeenschappelijke centra volgens regelingen die door de magister van de Orde zijn goedgekeurd;

5° een afspraak die gemaakt wordt met toestemming van de magister van de Orde, voor het oprichten van interprovinciale kloosters, en ook voor de assignatie van de ene provincie naar de andere.

6° een afspraak tussen twee provinciale kapittels of provinciaals om broeders rechtstreeks te assigneren van de ene provincie naar een klooster van de andere provincie, met behoud van wat er is vastgesteld in de nrs. 270 § I en II, 497 § I en 600. Hiervan dient de magister van de Orde steeds verwittigd te worden (vgl. bijlage nr. 16).

392. Ingeval er provinciale kapittels binnen één gebied in dezelfde tijd gehouden worden, kunnen de diffinitoria gedurende enige dagen samen vergaderen om gemeenschappelijke vermaningen, verklaringen of verordeningen uit te vaardigen.

393. § I. Als er confraters van andere provincies gestuurd worden naar een plek, waar reeds een provincie of vice-provincie is gevestigd, om er apostolisch werk te verrichten, dan moeten hun activiteiten geordend worden in samenwerking met de provincie of vice-provincie van dat gebied. En wel zo dat ze vanuit dezelfde geest en levenswijze samenwerken, allereerst om het apostolaat in dat gebied te coördineren, alsook om vanuit een bekommernis voor het gemeenschappelijk welzijn de groei van de Orde in dat gebied te bevorderen.

§ II. Om deze samenwerking te bevorderen dienen tussen de provincies ter plaatse en die welke in dat gebied broeders heeft voor het pastoraat, regelingen op schrift vastgesteld te worden. Deze moeten de instemming hebben van de kapittels of consilies van elk van die provincies en goedge-keurd worden door de magister van de Orde. Deze regelingen moeten om de vier jaar opnieuw bezien en gewogen worden door de belanghebbenden, zodat ze actueel blijven met betrekking tot de pastorale noden van de plaatselijke kerk.

394. Om tot een betere evangelieverkondiging te komen en om geleidelijk de stichting van een nieuwe provincie voor te bereiden, zullen de broeders die uit verschillende provincies in dezelfde streek werkzaam zijn waar nog geen provincie is opgericht, hun apostolaat uitoefenen in wederzijdse samenwerking en zo mogelijk in een gemeenschappelijk beleid, overeenkomstig de regels die door de verschillende provincies in een gemeenschappelijk beraad zijn vastgesteld. Deze regels moeten om de vier jaar opnieuw bezien en gewogen worden door de belanghebbenden om ze actueel te houden.

395. § I. Er moeten volgens landen of regio's conferenties van provinciaals en vicarissen ingesteld worden ter wille van een echt georganiseerde en broederlijke samenwerking. Deze conferenties komen regelmatig bijeen volgens de regels die door de betrokken groeperingen zijn opgesteld en door de magister van de Orde zijn goedgekeurd.

§ II. Om deze onderlinge relaties te bevorderen zullen de socii van de magister van de Orde deze gebieden veelvuldig bezoeken en er enige tijd verblijven. Te gelegener tijd informeren zij de magister van de Orde en het generaal kapittel over de activiteiten en de gemaakte vorderingen aldaar.

Vijftiende hoofdstuk: Het bestuur van de gehele Orde

Art. I - De magister van de Orde

396. Als opvolger van de Heilige Dominicus en als eenheidsbeginsel van de Orde is de magister van de Orde, krachtens de professie van gehoorzaamheid die ieder der leden aan hem heeft afgelegd, de eigen en onmiddellijke prelaat van alle broeders, kloosters en provincies.

397. Hij verkrijgt zijn ambt door canonieke keuze en blijft in functie gedurende negen jaar. Deze tijd wordt berekend van keuzekapittel tot keuzekapittel met veronachtzaming van de enkele maanden – echter niet meer dan zes – die voor de tijd van negen jaar te kort of te veel zouden zijn.

398. § I. Om een ernstige reden kan de magister van de Orde provinciaals, prioren en welke ambtsdragers ook, evenals priorinnen van de monasteria die aan de Orde onderworpen zijn, aanstellen of ontzetten, hun opdrachten en bevoegdheden beperken en alles in de Orde afhandelen wat volgens onze wetten door hem en de diffinitoren van het generaal kapittel kan gebeuren.

§ II. Gedurende zijn ambtstermijn moet de magister de hele Orde tenminste twee maal visiteren, hetzij in eigen persoon, hetzij via zijn socii of anderen.

§ III. De magister van de Orde mag van de rechten, verbonden aan zijn ambt, niet afzien ten nadele van zijn opvolgers.

399. *Telkens wanneer in de brieven of decreten van de magister van de Orde de term gebruikt wordt "met het gezag van ons ambt" of een gelijkwaardige formule, dan moet men deze zo begrijpen dat zowel het gewone gezag als elk ander aan het ambt gedelegeerd gezag daaronder verstaan worden.*

400. De magister van de Orde kan om geholpen te worden vicarissen aanstellen, hetzij over de gehele Orde, hetzij over een of meerdere gebieden, over een of meerdere provincies of kloosters.

401. § I. Een vicaris over de gehele Orde heeft dezelfde bevoegdheden als de magister van de Orde, tenzij het recht of de aanstellingsbrief anders beschikt. De andere vicarissen bezitten de bevoegdheid die de magister van de Orde zelf bepaald heeft.

§ II. Allen blijven in functie tot zij door de magister van de Orde ervan ontheven worden.

§ III. Het ambt van de vicaris over de gehele Orde vervalt met dat van de magister van de Orde; het ambt echter van de andere vicarissen duurt voort totdat de nieuwe magister van de Orde anders beschikt.

Art. II - De vicaris van de orde

402. De vicaris van de Orde is degene die, wanneer de magister van de Orde buiten het kapittel uit zijn functie treedt, de plaats inneemt van de magister van de Orde, totdat een nieuwe magister van de Orde gekozen is.

403. Wanneer de magister van de Orde sterft of uit zijn ambt ontslagen wordt, heeft de eerste socius in rang van professie krachtens het recht dezelfde bevoegdheid die aan de vicaris van de Orde toekomt. Hij moet echter het generaal consilie bijeenroepen om uit de socii een vicaris van de Orde te laten kiezen.

404. § I. De gekozen vicaris van de Orde moet dan de stemgerechtigden voor de keuze van de nieuwe magister van de Orde oproepen, het generaal kapittel voorbereiden (vgl. nr. 415) en de keuze van de magister van de Orde voorzitten.

§ II. Hij kan niet de socii van de vorige magister, provinciaals of prioren uit hun ambt ontzetten, of een nieuwe socius benoemen of iets aan de structuur van de Orde veranderen.

Art. III - Het generaal kapittel

405. Het generaal kapittel dat in de Orde met het hoogste gezag is bekleed, is de vergadering van broeders die de provincies vertegenwoordigen om te overleggen over en beslissingen te nemen betreffende het welzijn van de gehele Orde, en zo het geval zich voordoet een magister van de Orde te kiezen.

406. In de Orde worden drie soorten generale kapittels onderscheiden: het keuzekapittel, het kapittel van diffinitoren en het kapittel van provinciaals.

407. Op een generaal keuzekapittel worden samengeropen met stemrecht:

§ I. voor de keuze van de magister van de Orde:

1° de ex-magisters van de Orde;

2° alle provinciaals;

3° uit elke provincie de diffinitor voor het generaal kapittel;

4° de vice-provinciaals;

5° uit provincies met minstens honderd geprofeste religieuzen, daarvan uitgezonderd zij die geassigneerd zijn in kloosters van de vicariaten en zij die rechtstreeks geassigneerd zijn in kloosters die onder de onmiddellijke jurisdictie van de magister van de Orde vallen, de socius van de diffinitor van het generaal kapittel;

6° uit provincies met minstens vierhonderd geprofeste religieuzen, daarvan uitgezonderd zij die geassigneerd zijn in kloosters van de vicariaten en zij die rechtstreeks geassigneerd zijn in kloosters die onder de onmiddellijke jurisdictie van de magister van de Orde vallen, de socius van de provinciaal die aan het generaal kapittel deelneemt;

7° uit een provincie met vijftig tot honderd broeders die geassigneerd zijn in kloosters van de vicariaten of kloosters van die provincie buiten haar territorium, een afgevaardigde uit hen en door hen gekozen overeenkomstig het statuut van de provincie; uit een provincie echter met honderd-en-één tot tweehonderd geassigneerde broeders in kloosters van de vicariaten dient er nog een afgevaardigde gekozen te worden; en zo verder;

8°. uit de broeders die rechtstreeks geassigneerd zijn in kloosters die onder de onmiddellijke jurisdictie van de magister van de Orde vallen, twee afgevaardigden als er samen minder dan honderd zijn, maar drie als er honderd zijn of meer, gekozen volgens nr. 407-bis.

§ II. voor de te behandelen zaken na de keuze van de magister:

1° de pas gekozen magister van de Orde;

- 2° de ex-magisters van de Orde;
- 3° allen die vermeld zijn in § I, 2e tot 8e.

407-bis. Voor de keuze van afgevaardigden naar een generaal keuzekapittel worden de kloosters onder de onmiddellijke jurisdictie van de magister van de Orde door het generaal consilie zo bij elkaar geplaatst dat zij twee of drie kiescolleges vormen volgens het aantal te kiezen afgevaardigden. Elk college moet minstens uit vijfentwintig stemgerechtigden bestaan. Ook zal het generaal consilie voorzien in de wijze waarop deze keuze moet gebeuren.

408. Op het generaal kapittel van diffinitoren worden samengeroepen en hebben stemrecht:

- 1° de magister van de Orde;
- 2° de ex-magisters van de Orde;
- 3° de diffinitoren die door iedere provincie zijn gekozen;
- 4° de afgevaardigden, gekozen door iedere vice-provincie;
- 5° de afgevaardigden van andere vicariaten, gekozen volgens de regel van nr. 409-bis, waarbij echter de vicarissen provinciaal uitgesloten zijn;
- 6° uit de broeders die rechtstreeks geassigneerd zijn in kloosters die onder de onmiddellijke jurisdictie van de magister van de Orde vallen, één afgevaardigde als er samen minder dan honderd zijn, maar twee als er honderd zijn of meer, gekozen volgens nr. 409-ter.

409. Op het generaal kapittel van provinciaals worden samengeroepen en hebben stemrecht:

- 1° de magister van de Orde;
- 2° de ex-magisters van de Orde;
- 3° alle provinciaals;
- 4° alle vice-provinciaals;
- 5° de afgevaardigden van de vicariaten, geselecteerd uit de vicarissen-provinciaal volgens de regel van nr. 409-bis;
- 6° uit de broeders die rechtstreeks geassigneerd zijn in huizen, die onder de onmiddellijke jurisdictie van de magister van de Orde vallen, één afgevaardigde als er samen minder dan honderd zijn, maar twee als er honderd zijn of meer, gekozen volgens nr. 409-ter.

409-bis. De afzonderlijke provincies, die minstens vijfentwintig broeders geassigneerd hebben in de kloosters van de vicariaten of kloosters van die provincie buiten haar territorium, hebben het recht een afgevaardigde te sturen naar het generaal kapittel van diffinitoren of provinciaals, uit hen en door hen gekozen, volgens het statuut van de provincie (vgl. bijlage nr. 17). Er moet door de magister van de Orde met zijn consilie een zodanige selectie gemaakt worden, dat de ene helft van de provincies op het ene en de andere helft op het andere kapittel vertegenwoordigd wordt.

409-ter. Voor de keuze van afgevaardigden naar een generaal kapittel van diffinitoren of van provinciaals worden alle kloosters die onder de onmiddellijke jurisdictie van de magister van de Orde vallen, door het generaal consilie zo bij elkaar geplaatst dat zij kiescolleges vormen (al naar gelang een of twee afgevaardigden voor elk kapittel gekozen moeten worden). Ieder van deze colleges moet uit minstens vijfentwintig stemgerechtigden bestaan. Het generaal consilie zal voorzien in de wijze waarop deze keuze moet plaatsvinden.

410. § I. Aanwezig zijn enige socii van de magister van de Orde, door de magister zelf aangewezen, en de syndicus van de Orde. Zij hebben spreekrecht, maar geen stemrecht.

§ II. Een afgevaardigde van ieder klooster dat blijvend onder de onmiddellijke jurisdictie van de magister van de Orde staat, en bepaalde deskundigen die door de magister zijn aangewezen, kunnen opgeroepen en gehoord worden doch zij hebben geen stemrecht.

411. § I. Een generaal kapittel wordt gehouden:

1°. om de drie jaar;

2°. telkens als het ambt van de magister van de Orde openvalt.

§ II. Als het nodig geacht wordt, kan een kapittel het volgende kapittel binnen kortere tijd aankondigen.

412. De generale kapitels worden gehouden in deze volgorde: keuzekapittel, kapittel van diffinitoren, kapittel van provinciaals, en zo verder. Vanaf een keuzekapittel begint een nieuwe reeks kapitels in de boven aangegeven volgorde, zelfs als men een magister van de Orde moet kiezen voordat de negen * jaar verstreken zijn.

413. § I. *Plaats en tijd van een kapittel worden door het voorafgaande kapittel vastgesteld. De voor de aanvang van het kapittel aangewezen dag mag niet uitgesteld of vervroegd worden met meer dan zes maanden, tenzij met instemming van de meerderheid van de provincies.*

§ II. *Het generaal kapittel wordt door de magister van de Orde of de vicaris van de Orde in een rondzendbrief bijeengeroepen acht maanden tevoren. Daarin worden ook de gebeden aangegeven voor het goede verloop van het kapittel.*

§ III. *Wanneer het ambt van de magister van de Orde is opengevallen moet binnen een maand een keuzekapittel bijeengeroepen worden. Om een ernstige reden en met toestemming van de meerderheid van de provincies kan deze termijn verlengd worden tot uiterlijk zes maanden.*

§ IV. *De magister van de Orde of vicaris van de Orde kan met toestemming van zijn consilie om een geldige reden de voor het komende generaal kapittel aangeduide plaats veranderen.*

414. *De magister van de Orde moet een secretaris-generaal van het kapittel benoemen, die de zorg heeft voor de gehele voorbereiding en het correcte verloop van het kapittel.*

415. § I. *Na de convocatie sturen de broeders die daartoe het recht hebben, petitie of kwestie in, die zij aan het kapittel willen voorleggen.*

§ II. *Het recht om voorstellen te doen hebben behalve de stemgerechtigden van het kapittel:*

1° *alle hogere oversten, de socii van de magister van de Orde en de procurator-generaal;*

2° *elk kapittel en consilie, evenals het moderatorium van de studie;*

3° *elke religieus, wanneer zijn voorstel door minstens vijf broeders met actief stemrecht is ondertekend, of wanneer het aangeboden wordt door een der stemgerechtigden die dan zelf beoordeelt of de petitie moet worden voorgelegd of niet;*

4° *de monasteria of federaties van onze monialen; de provinciale of nationale raden van de broederschappen van de Heilige Dominicus.*

§ III. *De generale raden of federaties van congregaties die bij de Orde aangesloten zijn, kunnen aan het generaal kapittel wensen en suggesties met betrekking tot de dominicaanse familie voorleggen.*

§ IV. 1° De kwesties die aan het generaal kapittel voorgelegd worden door hen die er recht toe hebben of de gelegenheid ertoe hebben gekregen, moeten zes maanden voor het kapittel aan de magister van de Orde opgestuurd worden;

2° ze moeten kort geformuleerd worden in het latijn of in een moderne taal die door het generaal consilie toegestaan is; elke afzonderlijke kwestie moet op een apart blad gepresenteerd worden.

§ V. 1° Nadat de magister van de Orde de kwesties van § IV, 1° naar gelang hun onderscheiden aard aan verschillende commissies heeft toebedeeld, zal hij ervoor zorgen dat ze zo spoedig mogelijk aan de afzonderlijke deelnemers van het kapittel ter kennis worden gebracht;

2° leden van deze commissies zijn: de broeders met stemrecht (vgl. nrs. 407 - 409-bis) en de socii van de magister van de Orde (vgl. nr. 410);

3° zij allen geven terstond aan de magister van de Orde in orde van voorkeur drie commissies op, waarin ze zitting willen nemen. De magister van de Orde heeft echter steeds het recht om vrij te beschikken overeenkomstig de behoeften van het kapittel;

4° vervolgens benoemt de magister van de Orde de voorzitters van de commissies en deelt aan de kapittelleden mee bij welke commissie ieder is ingedeeld, zodat zij ondertussen beter de kwesties kunnen bestuderen, die aan hun eigen commissie zijn voorgelegd.

416. Minstens twee maanden voor het generaal kapittel sturen de afzonderlijke provinciaals aan de magister van de Orde een kritisch verslag over de situatie van de provincie, dat door het provinciaal consilie goedgekeurd moet worden, volgens een schema dat hiertoe door het generaal consilie ontworpen is, en waarin de grote problemen en statistische aspecten duidelijk naar voren worden gebracht. Een exemplaar van dit verslag wordt aan de afzonderlijke stemgerechtigden op het kapittel uitgereikt.

417. Het generaal kapittel wordt onder voorzitterschap van de magister van de Orde of vicaris van de Orde op de volgende wijze gehouden:

§ I. Op de dag voor de opening van het kapittel:

1° zullen drie broeders die door de voorzitter daartoe aangewezen zijn, de geloofsbrieven van de stemgerechtigden onderzoeken, met dien verstande dat zij de stemgerechtigden van het kapittel moeten inlichten als er ernstige problemen zijn;

2° worden door de voorzitter minstens twee actuarissen aangewezen, die door andere notulisten geholpen kunnen worden;

3° worden uit de stemgerechtigden met toestemming van het kapittel drie revisoren aangewezen, die te zijner tijd de goedgekeurde teksten moeten bevestigen;

4° bekrachtigt de voorzitter, het kapittel gehoord hebbende, de reeds gemaakte verdeling over de verschillende commissies. Als het nodig mocht blijken kan hij deze veranderen.

§ II. Het kapittel begint met het vieren van de Mis van de Heilige Geest. Na de homilie houdt men voorbeden voor het goede verloop van het kapittel en voor de levenden en de doden.

1° In de eerste plenaire zitting van het generaal kapittel wordt de te volgen procedure behandeld;

2° de commissies beginnen met hun werk. De voorzitter van elke commissie stelt na overleg met de andere leden, uit de stemgerechtigden of uit de andere deelnemers een secretaris aan die een nauwkeurig proces-verbaal moet opmaken. De commissie behandelt alle zaken en neemt besluiten door openlijke of geheime stemmingen. De voorzitter van de commissie brengt bij de voorzitter van het kapittel en bij het kapittel op de plenaire vergaderingen verslag uit. De besluiten echter van elke commissie worden vóór de plenaire vergaderingen aan alle stemgerechtigden en de andere deelnemers op schrift uitgedeeld;

3° de magister van de Orde brengt verslag uit over de situatie van de Orde;

4° de magister van de Orde overhandigt aan de commissie voor economisch beheer een verslag over zijn persoonlijke ontvangsten en uitgaven. De commissie stelt het kapittel hiervan op de hoogte;

5° bij een keuzekapittel gaat men op de vijfde dag na de opening van het kapittel over tot de keuze van de magister van de Orde;

6° de stemgerechtigden behandelen met de magister van de Orde de zaken en beslissen erover bij meerderheid van stemmen. Dit gebeurt in een geheime stemming, wanneer de voorzitter of een aanzienlijk deel van de stemgerechtigden hierom vraagt. Bij staking van stemmen wordt de zaak verder onderzocht en opnieuw in stemming gebracht. Is er dan weer gelijkheid van stemmen, dan geeft de stem van de voorzitter van het kapittel de doorslag. De kwesties worden afgehandeld door het formuleren van vermaningen, verklaringen of verordeningen. Wil men een nieuwe constitutie uitvaardigen, dan moet dit uitdrukkelijk vermeld worden;

7° de stemgerechtigden kunnen ook tijdens de duur van het kapittel kwesties ter bespreking inbrengen. Zij moeten dan een tijd bepalen, waarop ze die bespreken;

8° een zitting met alleen stemgerechtigden wordt gehouden als een derde deel van de stemgerechtigden dat ofwel van tevoren aanvraagt, ofwel wanneer iemand het vraagt en (dit derde deel) het in een stemming goedkeurt.

9° binnen twee dagen na elke zitting zullen de processen-verbaal en de teksten die goedgekeurd en door de revisoren bevestigd zijn, op een geschikte plaats ter inzage van allen worden neergelegd. Wanneer er echter twijfel ontstaat over een aangenomen tekst, dan brengen de revisoren dat zo spoedig mogelijk in bij het kapittel;

10° in de akten worden de tijd en de plaats van het volgende kapittel vermeld;

11° de akten worden tijdens het kapittel opgesteld en door de voorzitter, revisoren en actuarissen ondertekend.

§ III. Wanneer het gebeurt dat de magister van de Orde tijdens het kapittel afwezig moet zijn, stelt hij een door de stemgerechtigden aanvaarde vicaris aan, die hem in alles vervangt.

418. § I. Het is ten strengste verboden dat de provinciaals voor de diffinitoren of de diffinitoren voor de provinciaals bij voorbaat iets bepalen door hun beslissingen. Als zij dat zouden proberen te doen, dan is dat vergeefs en zonder gevolg.

§ II. Alle deelnemers hebben de plicht tot geheimhouding over kapittelzaken die schade of vooroordelen ten aanzien van de Orde of de broeders teweeg kunnen brengen. De voorzitter kan echter uitmaken, of er nog andere dingen zijn die onder de geheimhouding vallen.

419. § I. De processen-verbaal van de zittingen worden door de magister van de Orde en de actuarissen ondertekend en samen met de documenten van het kapittel in het archief van de Orde bewaard.

§ II. De akten van het kapittel worden gedrukt en zo spoedig mogelijk aan alle provincies toegestuurd. In elk klooster van de Orde zal men over minstens twee exemplaren beschikken en naar gelang door het kapittel bepaald is zullen deze akten er worden voorgelezen.

420. De magister van de Orde mag in de akten en decreten van het kapittel geen wijzigingen aanbrengen, doch alleen hij kan erin dispensereren en ze uitleggen.

Art. IV - Het buitengewoon generaal kapittel

421. Leden van een buitengewoon generaal kapittel (vgl. nr. 276 § II) zijn de magister van de Orde, de ex-magisters van de Orde, de provinciaals en twee diffinitoren van elke provincie, die door het provinciaal kapittel zijn gekozen.

422. De twee diffinitoren van een buitengewoon generaal kapittel:

1e. moeten speciaal daarvoor gekozen worden hetzij in het provinciaal kapittel hetzij in een buitengewoon keuzekapittel;

2e. zij moeten aan dezelfde voorwaarden voldoen als de diffinitoren van een generaal kapittel, maar mogen in het onmiddellijk voorafgaand generaal kapittel reeds diffinitor zijn geweest.

423. § I. Een buitengewoon generaal kapittel kan slechts op verzoek van de meerderheid van de provincies bijeengeroepen worden. Het moet twee jaar tevoren aangekondigd worden, tenzij er een dringende noodzaak is.

§ II. De convocatie, de voorbereiding en het verloop ervan geschieden overeenkomstig de voorschriften voor generale kapittels.

Art. V – Het generaal consilie

424. § I. Het generaal consilie is, onder voorzitterschap van de magister van de Orde of vicaris van de Orde of hun vicaris, samengesteld uit de socii van de magister van de Orde en de procurator-generaal, en moet om toestemming of raad gevraagd worden in de gevallen, bepaald door onze wetgeving en het algemene recht (vgl. bijlage 14-bis).

§ II. De magister van de Orde kan de consilieleden bijeen roepen om hun raad en mening te vragen wanneer het hem goeddunkt, ook wanneer dit door geen enkele wet vereist wordt.

Art. VI - De socii van de magister van de orde

425. § I. De socii van de magister van de Orde staan de magister bij in de uitoefening van zijn taak over de hele Orde. Met hun instemming of raad bestuurt de magister van de Orde, door zaken van belang voor het leven van heel de Orde te behandelen en te beslissen.

§ II. De socii van de magister van de Orde zijn in aantal niet minder dan acht en niet meer dan tien. Van hen worden drie aangesteld over zaken die respectievelijk betrekking hebben op het apostolaat, op het intellectuele leven en op het broederlijk leven en de vorming in de Orde. De anderen moeten zorg dragen voor het contact tussen provincies en het centrale bestuur van de Orde en voor andere zaken die hun mogelijk door de magister van de Orde worden toevertrouwd (vgl. nr. 428).

426. *Aan de socius voor het apostolaat in de Orde komt het vooral toe:*

1° de magister van de Orde bij te staan in alles wat betrekking heeft op de woordverkondiging;

2° binnen heel de Orde zorg dragen voor problemen die kunnen ontstaan rond apostolaat en evangelisatie;

3° met betrekking tot de missies van de Orde is hij belast met de bijzondere taak zaken daaromtrent te behartigen bij de Heilige Stoel, de magister van de Orde bij te staan in het bestuur van de missies, en met het verzamelen en doorspelen van allerlei informatie over de missie.

427. § I. Het is vooral de taak van de socius voor het intellectuele leven van de Orde:

1° de magister van de Orde bij te staan bij een verdere uitbouw van de theologische zending van de Orde, overeenkomstig hetgeen vastgesteld is in nr. 90, § II.;

2° alle provincies te helpen, zodat deze de best mogelijke voorzieningen treffen voor de intellectuele vorming van de broeders, zowel in de initiële als in de permanente vorming;

3° zorg te dragen voor alles wat te maken heeft met de studiecetra, die vallen onder de onmiddellijke jurisdictie van de magister van de Orde,

wetenschappelijke instituten, en de zogenoemde 'Commissio Leonina' niet uitgezonderd;

4° regenten en studiepromotoren van een of meerdere regio's op geschikte tijden bijeenroepen, congressen beleggen, enz.;

5° bij de Heilige Stoel de studie-aangelegenheden van de Orde te behandelen.

§ II. Aan de socius voor het intellectuele leven worden geen andere taken opgelegd die hem beletten zijn eigenlijke taak goed te vervullen.

427-bis. Het is vooral de taak van de socius voor het broederlijk leven en de vorming in de Orde:

1° de magister van de Orde bij te staan in alles wat betrekking heeft op het broederlijk leven en de religieuze vorming van de broeders, zowel de permanente als de initiële vorming;

2° alle provincies te helpen, zodat deze de best mogelijke voorzieningen kunnen treffen voor de religieuze vorming van de broeders en voor het tot bloei brengen van het broederlijk leven;

3° wanneer nodig, zowel de magistraten die de zorg hebben voor de initiële vorming van de broeders bijeen te roepen, als de promotoren van de permanente vorming, van een of meerdere regio's;

4° voor de provincies de bijscholing en vorming van degenen die anderen vormen te bevorderen, als ook de ontwikkeling en uitvoering van de provinciale planning inzake de permanente vorming.

428. § I. De overige socii zorgen voor een goede verstandhouding tussen de provincies en de magister van de Orde. Zij helpen hem bij het doorspelen van beslissingen en beleidslijnen van het centrale gezag naar de hun toevertrouwde provincies. Die provincies moeten ze goed kennen, ze geregeld bezoeken overeenkomstig beschikkingen van de magister van de Orde en ze zelfs in zijn naam visiteren. Over de afzonderlijke provincies hebben ze overigens geen enkele macht.

§ II. Het is vooral hun taak de provincies te helpen en tussen provincies van eenzelfde gebied de samenwerking te bevorderen; daarmee brengen ze in praktijk wat hieromtrent gezegd wordt in de nrs. 390 - 395. Naar het oordeel van de magister van de Orde kunnen ze ook aan het hoofd gesteld worden van bepaalde secretariaten.

429. § I. Alle socii worden door de magister van de Orde benoemd en ze blijven in functie voor een periode van zes jaar; voor een tweede periode van zes jaar kunnen ze opnieuw benoemd worden. Een nieuwe magister van de Orde heeft echter steeds alle vrijheid om broeders van het generaal consilie te vervangen.

§ II. De socii voor het apostolaat, het intellectuele leven en het broederlijk leven en de vorming worden benoemd nadat de magister van de Orde het oordeel van alle provinciaals heeft vernomen.

§ III. De socii wier taak het contact is tussen provincies en de magister van de Orde, worden benoemd, nadat de magister het oordeel vernomen heeft van de provinciaals van de betreffende provincies. Na met elkaar overlegd te hebben presenteren deze laatsten de magister van de Orde voor de functie de namen van drie kandidaten. De magister van de Orde is ertoe gehouden een van deze drie te benoemen of opnieuw te vragen drie namen voor te dragen.

430. *Minstens drie maanden voor het begin van een generaal kapittel moet iedere socius alle stemgerechtigden van het kapittel een kritisch verslag doen toekomen over de meer ernstige problemen van zijn ambtsterrein.*

Art. VII - Andere functionarissen van het generaal

431. § I. De overige functionarissen van het generaal zijn: procurator-generaal, postulator-generaal van zalig- en heiligverklaringen, secretaris-generaal van de Orde, syndicus van de Orde, archivaris en promotoren-generaal. Ten bate van de magister van de Orde en het generaal kunnen er ook nog deskundigen en medewerkers aanwezig zijn. Enkelen van deze functionarissen en deskundigen kunnen ook uit de kring van de socii van de magister van de Orde gekozen worden.

§ II. Na zijn consilie gehoord te hebben worden al deze functionarissen door de magister van de Orde benoemd; gedurende zes jaar blijven ze in functie. Ze kunnen benoemd worden voor een tweede periode van zes jaar. Een nieuwe magister van de Orde is overigens geheel vrij om wijzigingen aan te brengen in de broeders die tot het generaal behoren.

§ III. Van de benoeming van een procurator-generaal en postulator-generaal wordt de Heilige Stoel in kennis gesteld.

432. Het is de taak van de procurator-generaal om in overeenstemming met de hem door de magister van de Orde verleende bevoegdheden allerlei zaken met de Heilige Stoel af te handelen.

433. *Alle broeders dienen persoonlijke zaken, maar ook zaken betreffende een klooster of provincie met de Heilige Stoel af te handelen door bemiddeling van de procurator-generaal aan wie het toekomt deze dienst te verlenen; overigens met behoud van ieders recht om steeds in alle vrijheid aan de paus zelf kenbaar te maken wat ze wenselijk achten (vgl. Lumen Gentium, nr. 37) en met behoud van wat er vastgesteld is in de nrs. 426 3°, 427, § 1, 5° en 434 1°.*

434. *De postulator-generaal van zalig- en heiligverklaringen:*

1° oefent zijn taak uit volgens de door de Heilige Stoel vastgestelde normen en in overeenstemming met het statuut, door de magister van de Orde goedgekeurd;

2° stelt minimaal eenmaal per jaar een schriftelijk financieel overzicht op ten behoeve van de magister van de Orde waarin ontvangsten, uitgaven en een balans van vorderingen en schulden zijn gespecificeerd;

3° op elk generaal kapittel brengt hij verslag uit over de lopende processen.

435. De secretaris-generaal van de Orde:

1° staat aan het hoofd van het secretariaat-generaal;

2° is belast met de functie van secretaris van het generaal consilie, zonder dat hij overigens binnen het consilie stemrecht heeft;

3° is onderscheiden van de secretaris-generaal die aangesteld wordt voor een te houden generaal kapittel.

436. § I. *De syndicus van de Orde draagt zorg voor alle tijdelijke goederen overeenkomstig de normen die voor het beheer ervan zijn vastgesteld.*

§ II. *Hij wordt toegelaten tot het overleg binnen het generaal consilie, zonder dat hij stemrecht heeft, tenzij hij lid is van het consilie.*

437. § I. *De archivaris heeft de zorg voor het generaal archief waar de documenten bewaard worden die van belang zijn voor de geschiedenis van de Orde, overeenkomstig de normen, zoals die hierboven (nrs. 381 - 383) zijn vastgesteld voor het provinciaal archief, zij het dan met de nodige wijzigingen aangepast aan de situatie van het generaal archief.*

§ II. *Zonder de bijzondere toestemming van de archivaris kan niemand toegelaten worden tot het archief van de Orde. Buitenstaanders, die documenten van het recente verleden willen inzien, wordt niets voorgelegd, tenzij met toestemming van de magister van de Orde.*

438. Aan de promotor-generaal van monialen komt het toe:

1° de magister van de Orde en de procurator-generaal bij te staan in alle zaken betreffende de monialen;

2° over en voor hen informatie in te winnen en deze door te spelen aan henzelf en aan de verschillende provincies.

438-bis. § I. *In het huis waar de generale staf gevestigd is komen onmiddellijk na de magister van de Orde:*

1° de socii van de magister van de Orde en onderling op datum van professie;

2° de procurator-generaal van de Orde;

3° de overige broeders die deel uitmaken van de generale staf en onderling op datum van professie.

§ II. *Op generale kapittels evenwel komen de socii van de magister van de Orde onmiddellijk na de provinciaals met behoud van de onderlinge volgorde op datum van professie.*

§ III. *Geen enkele broeder wordt geassigneerd in het huis van het generalaat, tenzij degenen die volgens de constituties daarvan deel uitmaken.*

438-ter. *In de verschillende instituten onder de onmiddellijke jurisdictie van de magister van de Orde, worden de directeuren voor zes jaar benoemd door de magister van de Orde, na de leden van dit instituut gehoord te hebben en andere belanghebbenden; zij kunnen voor dezelfde functie opnieuw benoemd worden.*

DERDE AFDELING
DE VERKIEZINGEN

Zestiende hoofdstuk: De keuzen in het algemeen

Art. I - Actief en passief stemrecht

439. Bij elke keuze mogen slechts diegenen een stem uitbrengen die binnen de Orde actief stemrecht hebben en behoren tot het kiescollege.

440. Behalve de bepalingen van het kerkelijk recht is voor het verkrijgen van actief stemrecht vereist dat iemand de plechtige professie heeft afgelegd.

441. *Geen stemrecht hebben:*

1° de geëxclustreerde gedurende de tijd van het hem verleende indult en gedurende één jaar na zijn terugkeer;

2° degene voor wie een verzoek tot exclaustatie of secularisatie verzonden is naar de magister van de Orde, zolang zijn zaak hangende is;

3° degene die van de kant van een hogere overste toestemming kreeg om te wonen buiten een klooster van de Orde (CIC 665, § 1), tenzij die toestemming verleend werd omwille van ziekte, om studieredenen of vanwege apostolaat in naam van de Orde;

4° gedurende een periode van vijf jaar vanaf de dag van zijn terugkeer degene die op onwettige wijze de Orde verliet, tenzij de provinciaal met zijn consilie, gezien de omstandigheden, die tijd verlengen wil of verkorten. In dit laatste geval wordt evenwel vereist dat de teruggekeerde medebroeder minstens gedurende drie jaar zonder stemrecht was sinds de dag van zijn terugkeer. Wanneer het echter gaat om een plechtig geproteste medebroeder, die op onwettige wijze verblijft buiten een huis van de Orde met de bedoeling daarheen niet terug te keren, moet er in geval van terugkeer een beroep op de Heilige Stoel gedaan worden om hem zijn stemrecht terug te geven;

5° degene wie het stemrecht op wettige wijze ontnomen is.

442. § I. Niemand kan bij een keuze actief stemrecht geven aan een broeder, die volgens onze wetten niet behoort tot het kiescollege of die actief stemrecht mist.

§ II. Gedurende de twee maanden die aan een keuze voorafgaan zullen niet al te gemakkelijk affiliaties of assignaties plaatsvinden, of zullen er ambten en taken worden toegekend, waardoor mensen in een bepaald kiescollege het stemrecht ontnomen wordt of waardoor ze stemrecht verkrijgen.

443. § I. Om verkiesbaar te zijn wordt vereist dat iemand reeds actief stemrecht heeft tenzij iets anders voorzien is.

§ II. Wat betreft de keuze van oversten, is, om iemand te kunnen kiezen of postuleren, ook vereist:

1° dat hij priester is;

2° dat hij drie jaar eeuwig geprotest is;

3° en op dat ogenblik goedgekeurd is in de Orde om biecht te horen.

444. *Nooit zullen hogere oversten aan kiezers een te kiezen kandidaat voorstellen, tenzij dat nodig mocht blijken. In dat geval zullen ze minimaal drie kandidaten voorstellen. Maar ook dan blijven de kiezers geheel vrij iemand anders te kiezen.*

Art. II - Het bijeenroepen van de kiezers en hun kiesplicht

445. § I. Voor iedere keuze moeten alle stemgerechtigden samengeroepen worden door degene die de keuze rechtens moet voorzitten. In de convocatie worden tijd en plaats van de keuze aangegeven. Het achterwege blijven van de oproep vormt echter voor de keuze geen beletsel, indien toch zij aanwezig zijn die in feite niet werden uitgenodigd; zulks met behoud van wat gesteld wordt in CIC 166, § 3.

§ II. De keuze moet plaats vinden binnen de tijd zoals die voor de verschillende ambten is vastgesteld. Wanneer die tijd verstreken is, zonder dat men tot een keuze kwam, verliest men het kiesrecht. Aan de bevoegde overheid komt het dan toe te voorzien in de benoeming.

446. § I. Omdat het kiesrecht gericht is op het welzijn van de Orde, zijn alle kiezers gehouden gehoor te geven aan de convocatie.

§ II. Wie zonder gegronde reden, door de hogere overste aanvaard, bij de keuze van een overste ervan afziet zijn stem uit te brengen, wordt voor welke keuze dan ook het stemrecht ontnomen, gedurende een heel jaar, te rekenen vanaf de dag waarop hij zijn stem niet uitbracht.

447. § I. De kiezer, zeker van zijn recht om te kiezen en op de hoogte van de gedane convocatie, moet zich naar de keuze begeven, ook dan wanneer hij de convocatie niet ontving.

§ II. Broeders van wie het recht om te stemmen twijfelachtig is, moeten, ook als zij zich spontaan aanmelden, tot de keuze worden toegelaten, maar met vermelding van een voorbehoud.

Art. III - Voorzitter, secretaris en stemopnemers

448. § I. *Bij iedere keuze zijn aanwezig een voorzitter, een actuaris en minstens twee stemopnemers.*

§ II. *Indien onze wetgeving niet voorziet in het aanwijzen van een actuaris die op grond daarvan opgeroepen wordt en aanwezig is of langs andere weg iemand voor die functie wordt aangewezen, wordt in het begin van de samenkomst van het kiescollege in een geheime stemming van één ronde iemand daarvoor gekozen. Hij kan ook gekozen worden vanuit de medebroeders, die niet tot het kiescollege behoren; hem kan een helper of plaatsvervanger gegeven worden, op dezelfde wijze gekozen.*

§ III. *De actuaris of zijn helper moet bij alle zittingen aanwezig zijn. Door degene die belast is met de taak van actuaris moeten alle verrichtingen van de keuze nauwgezet worden vastgelegd; ondertekend door minstens de actuaris zelf, de voorzitter en de stemopnemers wordt dit verslag zorgvuldig bewaard in het archief.*

§ IV. *Op dezelfde samenkomst of bij het begin van de keuze kiest men uit de groep van de kiezers de stemopnemers; ze worden gekozen in één stemronde en allen tegelijk.*

Art. IV - De procedure

449. § I. Met uitsluiting van de mogelijkheid een stem uit te brengen middels een zaakwaarnemer kunnen alleen de aanwezige kiezers een stem uitbrengen.

§ II. Elke keuze gebeurt door het tellen van de stemmen, dit wil zeggen door het in het geheim opschrijven van de stemmen op briefjes en wel door elke kiezer zelf, waarbij door ons recht een keuze door onderlinge afspraak (vgl. CIC 174, 5) uitgesloten is.

§ III. Voor de geldigheid van een stem wordt vereist dat ze in vrijheid is uitgebracht, geheim is, precies omschreven en onvoorwaardelijk (vgl. CIC 172, § 1).

§ IV. Op grond van ons recht kan niemand geldig op zichzelf stemmen.

450. § I. Zo gauw de stemmen op wettige wijze geteld zijn, wordt die medebroeder geacht gekozen te zijn die de absolute meerderheid van stemmen verkreeg; dat wil zeggen: die meer dan de helft van de stemmen op zich verzamelde, waarbij ongeldige stemmen niet meetellen.

§ II. Om tot deze meerderheid te komen kan het nodig zijn dat er verschillende stemronden plaats vinden. Zo er niets anders is bepaald, wordt de keuze in de derde ronde afgesloten en dan volstaat een relatieve meerderheid. § III. Wanneer keuzen worden afgesloten in een stemronde, waarbij een relatieve meerderheid van stemmen volstaat, wordt bij gelijkheid van stemmen tussen meerdere kandidaten de oudste in professie gekozen geacht.

§ IV. In geval van postulatie worden op zijn minst twee derden van de uitgebrachte stemmen vereist (vgl. CIC 181, § 1 en hierboven nr. 297-bis). In de gevallen, waarin volgens onze wetgeving in een laatste stemronde slechts twee kandidaten voorgesteld kunnen worden van wie er één gepostuleerd moet worden, maar niet twee derden van de stemmen krijgt wordt de ander geacht gekozen te zijn.

451. *Bij de keuze van oversten wordt op de dag zelf van de keuze of op de dag die eraan voorafgaat in overeenstemming met de rubrieken de Mis van de Heilige Geest gevierd.*

452. *De keuze zelf van oversten verloopt aldus:*

1° wanneer de kiezers op de vastgestelde plaats en tijd samen zijn en gebeden hebben tot de Heilige Geest, leggen voorzitter, stemopnemers en actuaris de eed af dat ze hun taak getrouw zullen volbrengen en wat er gebeurt in de keuzevergaderingen geheim zullen houden, ook na de verkiezing;

2° de actuaris noemt de namen op van al degenen die rechtens aanwezig moeten zijn als kiezer; deze antwoorden aanwezig te zijn;

3° vervolgens moeten mogelijke bezwaren tegen de toelating of uitsluiting van kiezers ingebracht worden;

4° de voorzitter brengt de kiezers in herinnering dat niemand op geldige wijze op zichzelf kan stemmen;

5° op de door de actuaris rondgedeelde stembriefjes brengen de kiezers hun stem uit op deze wijze: 'Ik kies of postuleer N.N.', daarbij zowel voornaam als achternaam aangevend. In ieder geval moeten ze de volledige formule gebruiken: 'Ik kies of postuleer';

6° indien een der stemgerechtigden vanwege ziekte in het klooster zijn kamer moet houden, dan kunnen beide stemopnemers de door hem uitgebrachte stem bij hem ophalen. Zo hij niet meer kan schrijven, kan hij iemand anders opdracht geven zijn stem schriftelijk vast te leggen of dat luidop kenbaar maken aan de stemopnemers door wie onmiddellijk schriftelijk vastgelegd moet worden wat ze hoorden;

7° de stemopnemers en vervolgens de kiezers, werpen een voor een het samengevouwen stembriefje in een open urn;

8° door de stemopnemers worden de stembriefjes geteld. Wanneer hun aantal niet hoger of lager is dan het aantal der kiezers, worden ze geopend; in het andere geval moeten ze terstond vernietigd worden en de kiezers moeten opnieuw hun stem uitbrengen;

9° de stemopnemers nemen kennis van de stembriefjes en noteren de uitgebrachte stemmen;

10° de stemopnemers vergelijken met elkaar hun notities; wanneer deze onderling overeenkomen, worden de stembriefjes vernietigd;

11° vervolgens leest de voorzitter met luide stem de namen op van al degenen op wie een stem is uitgebracht;

12° eventuele bezwaren tegen de vorm zelf van de keuze moeten ingebracht worden;

13° met instemming van de meerderheid kan het keuzeprocés tussen de stemronden onderbroken worden, maar de laatste stemronde moet nog dezelfde dag gehouden worden;

14° indien de vereiste meerderheid verkregen is, verklaart de voorzitter dat medebroeder N.N. voor deze of die post canoniek gekozen of gepostuleerd is. Indien de voorzitter zelf gekozen is, wordt deze verklaring afgelegd door de eerste stemopnemer;

15° vervolgens kunnen mogelijke tegenwerpingen tegen de gekozen persoon naar voren gebracht worden;

16° de keuzebrief wordt opgesteld en ondertekend door de voorzitter, de stemopnemers en door de actuaaris.

453. § I. Wanneer de keuze bevestiging behoeft, wordt de brief van de keuze op de wijze van een uitvoerig verslag in tweevoud opgesteld. Daarin worden de verschillende stemronden vermeld, maar ook mogelijke bezwaren of tegenwerpingen tegen de geldigheid van de keuze, op voorwaarde dat die gemaakt zijn op de daarvoor aangegeven tijd (vgl. nr. 452 3e, 12e, 15e). Een exemplaar wordt verzonden naar degene die de keuze moet bevestigen; het andere wordt bewaard in het archief van klooster of provincie (vgl. bijlage nr. 15).

§ II. Wanneer de keuze geen bevestiging nodig heeft, wordt met behoud van wat er gesteld wordt in de nrs. 515 § IV en 532 3e een exemplaar van de brief van de keuze, ondertekend op de hierboven aangegeven wijze, overhandigd aan de gekozene, het andere wordt samen met een uitvoerig verslag van de keuze bewaard in het archief (vgl. bijlage nr. 23, 24, 26).

454. Wie een keuze bekrachtigt, heeft steeds de bedoeling mogelijke beletselen te herstellen en in geval van postulatie dispensatie te verlenen over alle beletselen waartoe hij bevoegd is.

455. De confirmatiebrief wordt niet verzonden aan de gekozen of gepostuleerde confrater, maar naar zijn overste of een andere medebroeder die hem aan de betrokkene overhandigt.

455-bis. § I. Indien onze wetten daar in voorzien, kan een verkiezing per briefwisseling plaatsvinden op de volgende wijze:

1° iedere stemgerechtigde schrijft zijn stem op een of ander blad papier volgens de procedure van nr. 452, 6°, binnen een termijn bepaald door de voorzitter;

2° Vervolgens, nadat hij het blad in een envelop heeft gedaan, maakt hij de envelop zorgvuldig dicht en schrijft er eigenhandig zijn naam en verblijfplaats op. Dan doet hij de voornoemde envelop in een andere envelop en stuurt deze naar de voorzitter voorzien van een aantekening waardoor deze makkelijk te herkennen is.

§ II. Na ommekomst van de ontvangstermijn van de bladen doen de voorzitter met het provinciaal consilie of met twee door het consilie goedgekeurde stemopnemers onderzoek:

1° alle buitenste enveloppen moeten ten overstaan van het consilie of de stemopnemers geopend worden; de namen van de kiesgerechtigden op de enveloppen die er in zitten worden onderzocht om te controleren of elk ervan voldoet aan de voorwaarden voor het actief stemrecht; als er een niet aan deze voorwaarden voldoet dan wordt de stem als nietig beschouwd.

2° het aantal stemgerechtigden wordt vergeleken met het aantal enveloppen;

3° de enveloppen worden geopend en, voordat de bladen zijn opengevouwen, worden de enveloppen vernietigd;

4° de stembriefjes moeten worden onderzocht volgens de procedure van nr. 452 9°, 10°, 11°;

5° als de vereiste meerderheid voor een keuze of postulatie verkregen is, maakt de voorzitter een verklaring van verkiezing op en stelt de officiële keuzebrief op. Over de uitslag van de keuze moeten alle stemgerechtigden schriftelijk worden ingelicht;

6° als er echter in de eerste stemronde geen meerderheid is verkregen, moet de voorzitter de termijn voor een nieuwe en laatste stemronde bepalen, en stelt de stemgerechtigden in kennis van hetgeen heeft plaatsgevonden;

7° het provinciale kapittel kan echter bepalen dat tot een derde of vierde stemronde wordt overgegaan, indien in de tweede of derde geen absolute meerderheid is verkregen.

455-ter. *§ I. Indien onze wetten voorzien in verkiezing per briefwisseling (vgl. nr. 455-bis) dan is verkiezing langs elektronische weg ook toegestaan.*

§ II. Het is aan de provinciaal met toestemming van zijn consilie om te beslissen of een verkiezing zal plaatsvinden per briefwisseling of langs elektronische weg, en om een geschikt en goed bekend staand elektronisch medium uit te kiezen.

§ III. Verkiezing langs elektronische weg vindt als volgt plaats:

1° de voorzitter stuurt aan alle stemgerechtigden instructies voor het gebruik van het gekozen elektronisch medium;

2° binnen een door de voorzitter bepaalde termijn brengt iedere stemgerechtigde zijn stem uit volgens de ontvangen instructies;

3° na ommekomst van de gestelde termijn voor het stemmen, controleert de voorzitter de uitslag in aanwezigheid van het provinciaal consilie of van twee door het consilie goedgekeurde stemopnemers;

4° de verkiezing verloopt vervolgens via de procedure van nr. 455-bis, § II, 5°, 6°, 7°.

§ IV. Voor de geldigheid van een verkiezing langs elektronische weg is vereist dat:

1° geen stemgerechtigde van de verkiezing is uitgesloten vanwege het gekozen medium;

2° geen broeder met passief stemrecht uitgesloten is van verkiezing door de stemgerechtigden vanwege het gekozen medium;

3° vastgesteld wordt dat alleen stemgerechtigden een stem hebben uitgebracht, en geen stemgerechtigde meerdere stemmen heeft uitgebracht;

4° de stemmen van de individuele stemgerechtigden geheim blijven.

§ V. Het is de taak van het provinciaal kapittel om aanvullende regels op te stellen voor verkiezingen langs elektronische weg.

Art. V - Ongeldigheid van een keuze

456. § I. De keuze is ongeldig:

1° wanneer meer dan een derde deel van de kiezers niet opgeroepen is (vgl. nr. 445, § I);

2° wanneer een buitenstaander bewust werd toegelaten;

3° wanneer iemand toegelaten is die geen actief stemrecht heeft en het vaststaat dat, zo hij niet aanwezig geweest zou zijn, de gekozene niet de vereiste meerderheid van stemmen behaald zou hebben;

4° wanneer bij het tellen van de stemmen blijkt dat het aantal uitgebrachte stemmen groter is dan het aantal kiezers;

5° wanneer iemand op zichzelf heeft gestemd en buiten die stem, die als zodanig ongeldig is, geen meerderheid van stemmen behaald heeft.

§ II. Indien een der stemgerechtigden niet opgeroepen is en om die reden afwezig was, is de keuze toch geldig. Op zijn aandringen evenwel moet die keuze, gesteld althans dat het bewijs van deze nalatigheid en van zijn afwezigheid bewezen is, door de bevoegde overheid nietig verklaard worden, ook dan wanneer die keuze al geconfirmeerd is. In dit geval moet het echter juridisch vast staan dat beroep tegen de keuze werd aangetekend binnen drie dagen nadat men kennis kreeg van de gehouden keuze.

Zeventiende hoofdstuk: Keuze van de prior van een klooster

Art. I - Actief en passief stemrecht

457. Om te kunnen meedoen aan de keuze van een prior is buiten de voorwaarden, waarover gesproken wordt in de nrs. 439 en 440, en behoudens hetgeen gesteld wordt in nr. 458 vereist dat men rechtstreeks geassigneerd is in het klooster waar de keuze plaats vindt.

458. § I. *Broeders die vanwege hun werk gewoonlijk woonachtig zijn buiten het klooster waartoe ze krachtens assignatie behoren, hebben bij de keuze van een prior geen stemrecht, tenzij na hun definitieve terugkeer. (vgl. bijlage nr. 16)*

§ II. *Voor alle overige gevallen, waarin medebroeders langdurig afwezig zijn of op grote afstand leven van het klooster waarin ze geassigneerd zijn bepaalt het provinciaal kapittel de voorwaarden waaronder deze medebroeders kunnen meedoen aan de keuze van een prior. (vgl. nr. 336)*

459. § I. De medebroeder die prior van een klooster gekozen wordt moet een verstandig mens zijn en liefdevol; de kloosterlijke levensvorm en het apostolaat moet hij een warm hart toedragen.

§ II. Behalve de voorwaarden waarover gesproken wordt in nr. 443 wordt voor de geldigheid van een keuze vereist:

1° dat hij geen prior was in hetzelfde klooster gedurende de twee opeenvolgende termijnen van drie jaar die onmiddellijk aan de keuze voorafgaan;

2° dat hij niet op last van de magister van de Orde werkzaam is als visitator, of de functie vervult van regens van de studie of moderator van een studiecentrum voor de opleiding, novicenmeester of magister van de fraters studenten.

460. § I. Indien een medebroeder niet verkiesbaar is om een van de redenen die aangegeven worden in nr. 459 § II, kunnen de kiezers hem toch bij de bevoegde overheid postuleren, die het toekomt de keuze te bevestigen.

§ II. De medebroeder die op deze wijze gepostuleerd en aangesteld wordt, wordt door het feit zelf van zijn aanvaarding en door het opnemen van zijn nieuwe functie, ontslagen uit elke andere functie die daarmee onverenigbaar is, tenzij de magister van de Orde hem daartoe dispenseert.

Art. II - Het bijeenroepen van de kiezers

461. § I. Bij het openvallen van het prioraat zal met behoud van wat gesteld wordt in nr. 302 § II de supprior in capite of iemand anders die mogelijk door de provinciaal tot voorzitter benoemd werd zo snel mogelijk de stemgerechtigden samenroepen om samen:

1° dag en uur van de keuze vast te stellen, zodat de afwezigen gemakkelijk te gelegener tijd aanwezig kunnen zijn; later dan een maand na het openvallen van het prioraat, kan die keuze evenwel niet gehouden worden;

2° de lijst van stemgerechtigden door te nemen. Zo er twijfel opkomt over het stemrecht van een medebroeder (vgl. nr. 447 § II), wordt de zaak voorgelegd aan de provinciaal die de zaak oplost;

3° te beslissen of er voorafgaand overleg moet zijn over de te kiezen confrater.

§ II. Zo gauw de datum van de keuze is vastgelegd, worden de afzonderlijke stemgerechtigden, ook de afwezigen, door de supprior of de voorzitter samengeroepen.

§ III. Indien de convocatie op de voorgeschreven wijze heeft plaatsgevonden, maar toch niet de kiezer bereikte, dan kan deze laatste niet beweren vergeten te zijn. Degene die de medebroeders samenriep moet evenwel aantonen het op de voorgeschreven wijze gedaan te hebben.

462. *Wanneer er vier dagen verstreken zijn na het openvallen van het prioraat en de 'supprior in capite' of de voorzitter de stemgerechtigden nog steeds niet heeft opgeroepen voor beraad (vgl. nr. 461 § I), ofschoon dat door een meerderheid van hen gevraagd was, moet de oudst geprofeste stemgerechtigde de kiezers bijeen roepen. Wil ook hij dat niet doen, dan de volgende in anciënniteit, en zo verder.*

Art. III - Verloop van de keuze

463. *De keuze wordt voorgezeten door de 'supprior in capite' of, zo hij er niet is, door een der stemgerechtigden, gekozen door de kiezers zelf in één stemronde, tenzij de provinciaal zelf de keuzevergadering wil voorzitten of iemand anders daarvoor heeft aangewezen.*

464. § I. Bij de keuze kunnen er niet meer dan zeven stemronden zijn. Ook in de laatste stemronde wordt een absolute meerderheid vereist. Wanneer niemand die meerderheid heeft

weten te behalen, komt het de provinciaal toe te voorzien in de functie. In geval van postulatie wordt nr. 450 § IV in acht genomen.

§ II. De keuze gebeurt in overeenstemming met de nrs. 451 en 452.

Art. IV - Bekrchtiging of afwijzing van de keuze en de aanvaarding ervan

465. De keuze van een prior van een klooster moet bekrachtigd worden door de provinciaal (vgl. bijlage nr. 20).

466. De keuze mag de gekozene niet meegedeeld worden. Vóór de bekrchtiging ervan kan deze haar niet aanvaarden noch afwijzen.

467. § I. Na een aantal verstandige medebroeders gehoord te hebben die geen deel uitmaken van de communitieit waar gekozen werd kan de provinciaal de keuze bekrchtigen of afwijzen, en de postulatie inwilligen of verwerpen, al naar gelang hij die keuze belangrijk acht voor het welzijn van de Orde ook wanneer de keuze verlopen is volgens de normen van het recht. Zijn beslissing zal hij echter niet langer uitstellen dan strikt nodig is.

§ II. Indien de provinciaal van oordeel is dat een postulatie bekrachtigd moet worden, wendt hij zich tot de magister van de Orde voor dispensatie. Zo gauw dispensatie verkregen is, kan hij de gepostuleerde kandidaat bekrchtigen, zoals vastgesteld in § I.

468. *Voor de bekrchtiging heeft de provinciaal toestemming nodig:*

1° van de magister van de Orde, wanneer de gekozen of gepostuleerde kandidaat geassigneerd is in een klooster dat valt onder de onmiddellijke jurisdictie van de magister van de Orde;

2° van de provinciaal van de provincie van assignatie, als de gekozen of gepostuleerde kandidaat in een andere provincie geassigneerd is (cf. 270 § I); en ook van de provinciaal van de provincie van affiliatie als hij buiten de provincie van zijn affiliatie geassigneerd is.

469. § I. De gekozen prior kan de keuze aanvaarden of afwijzen (vgl. nr. 466). Overigens kan de provinciaal hem opleggen, zelfs onder formeel bevel, dat hij de taak van het prioraat op zich neemt.

§ II. Degene die in functie is als prior kan niet gedwongen worden het prioraat van een ander klooster op zich te nemen.

470. § I. *Onder vermelding van de datum moet de gekozene op de bekrchtigingsbrief eigenhandig aangeven dat hij de keuze aanvaardt of afwijst; dit gebeurt in aanwezigheid van twee getuigen die dat middels ondertekening moeten aangeven op de bekrchtigingsbrief.*

§ II. *In geval van afwijzing moet de gekozene de motieven van zijn beslissing kenbaar maken aan de provinciaal.*

§ III. *Wie de keuze afwijst of die niet aanvaardt binnen vijf dagen na ontvangst van de bekrchtigingsbrief, verliest alle rechten die als zodanig voortvloeien uit de bekrchtiging van de keuze.*

471. De brief met de bekrchtiging en aanvaarding moet voorgelezen worden in aanwezigheid van de communitieit. Daarna legt de gekozene de geloofsbelijdenis af (vgl. bijlage nr. 18); vanaf dat ogenblik wordt hij geacht als prior in functie getreden te zijn (vgl. nr. 301 § II).

472. *Indien de provinciaal de keuze of postulatie afwijst, moet hij dit uitdrukkelijk schriftelijk laten weten (vgl. bijlage nr. 19); anders kunnen de kiezers niet overgaan tot een nieuwe keuze.*

473. § I. *De brief waarin een gedane keuze of postulatie afgewezen wordt of waarin meegedeeld wordt dat de provinciaal zich ermee accoord verklaart dat de gekozene de keuze niet aanvaardt moet verzonden worden naar degene die de keuze voorzat. Tegelijk zal daarin meegedeeld worden, of men tot een nieuwe keuze moet overgaan.*

§ II. *Na ontvangst van deze brief moet de voorzitter, zo men tot een nieuwe keuze moet overgaan, binnen een maand de stemgerechtigden samenroepen, overeenkomstig hetgeen vastgesteld is in nr. 461.*

§ III. *De nieuwe keuze moet gehouden worden onder het voorzitterschap van de supprior of van de medebroeder die overeenkomstig het voorschrift van nr. 463 gekozen werd en met dezelfde actuaris en stemopnemers als bij de eerdere keuze. De keuze geschiedt op dezelfde wijze met uitzondering van de verplichting van een mis voor de Heilige Geest.*

Art. V - Het recht om de prior van een klooster aan te stellen

474. *Met inachtneming van nr. 373 1° komt de provinciaal het recht toe een prior aan te stellen (vgl. bijlage nr. 20):*

1° *wanneer het klooster bij het openvallen van het prioraat niet beantwoordt aan de voorwaarden, zoals vastgesteld in nr. 260; zo die voorwaarden wel aanwezig zijn, maar een of meerdere stemgerechtigden willen of kunnen geen stem uitbrengen, dan volstaat één stemgerechtigde om tot een geldige keuze te komen, op voorwaarde dat de laatste dag van de voorgeschreven maand wordt afgewacht;*

2° *wanneer alle stemgerechtigden er eerder van afzagen een stem uit te brengen en hun het stemrecht door de provinciaal niet hergeven is;*

3° *wanneer de stemgerechtigden niet kwamen tot een keuze of postulatie binnen de voorgeschreven periode van één maand sinds het vrijkomen van het prioraat, of binnen een maand nadat ze hoorden dat een eerdere keuze afgewezen of niet aanvaard werd;*

4° *wanneer het klooster drie maanden na het openvallen van het prioraat nog steeds niet een prior gevonden heeft, wiens keuze bekrachtigd werd door de provinciaal;*

5° *wanneer in het verloop van de keuze de zeven stemronden zonder resultaat bleven;*

6° *wanneer de kiezers na afwijzing van de keuze opnieuw hun stem uitbrengen op de afgewezen kandidaat, tenzij die keuze afgewezen werd vanwege tekortkomingen in de gevolgde procedure, en niet vanwege de persoon van de gekozene;*

7° *wanneer er twee of hooguit drie keuzen geweest zijn, bekrachtigd door de provinciaal maar niet aanvaard door de persoon van de gekozene; in een dergelijk geval kan de provinciaal na de tweede keuze een prior aanstellen; daartoe moet hij overgaan na de derde keuze.*

475. *Wanneer de provinciaal het recht toevalt een prior aan te stellen, moet hij binnen een maand daartoe overgaan. Daarna valt dat benoemingsrecht toe aan de magister van de Orde.*

476. *Degene die tot prior wordt aangesteld is verplicht de aanvaarding of afwijzing daarvan schriftelijk kenbaar te maken, en wel op dezelfde wijze zoals een gekozen prior (vgl. nrs. 469 - 471).*

Achttiende hoofdstuk: De keuze van een vicaris provinciaal

477. § I. *Indien het statuut van het vicariaat bepaalt dat de vicaris aangesteld wordt door middel van een verkiezing, is de broeder die op dat moment het vicariaat bestuurt volgens het statuut van het vicariaat de voorzitter van de verkiezing, dan wel zo nodig een andere broeder aan te stellen door de provinciaal.*

§ II. *Het komt deze toe om, na het consilie van het vicariaat gehoord te hebben, het tijdstip van de keuze vast te stellen en daarvan mededeling te doen aan alle stemgerechtigden; die keuze moet overigens plaats vinden binnen een maand nadat het vrijkomen van het ambt bekend is geworden.*

478. *Kiesgerechtigd zijn de medebroeders die actief stemrecht hebben, geassigneerd in kloosters van het vicariaat, hetzij direct, hetzij indirect vanwege het vervullen van een ambt of functie.*

479. § I. *Om geldig gekozen te kunnen worden voor de functie van vicaris provinciaal wordt, behoudens nr. 443, vereist:*

1° dat men dertig jaar oud is en tien jaar geprofest;

2° dat men niet in hetzelfde vicariaat de functie vervulde van vicaris provinciaal gedurende twee termijnen die onmiddellijk aan de keuze voorafgaan.

§ II. *Indien een medebroeder niet gekozen kan worden vanwege een der redenen die zojuist opgesomd werden in § I 1° en 2° kunnen de broeders hem toch bij de provinciaal postuleren, die zal voorzien overeenkomstig het bepaalde in nr. 467.*

480. § I. *In het statuut van het provinciaal vicariaat wordt bepaald of de stemgerechtigden in een bijzondere bijeenkomst samengeroeven moeten worden voor de keuze, of dat zij hun stem uitbrengen per brief.*

§ II. *Indien de keuze plaats vindt in een bijzondere samenkomst:*

1° worden voorzitter en plaats van samenkomst vastgesteld, zoals aangegeven in nr. 477;

2° wordt bij de keuze zelf nr. 464 in acht genomen (vgl. bijlage nr. 18).

§ III. *Indien de stemgerechtigden echter niet gemakkelijk op een plaats kunnen samenkomen, geschiedt de keuze overeenkomstig het bepaalde in nr. 455-bis.*

§ IV. *Na ommekomst van de termijn die vastgesteld is voor de ontvangst van de stembriefjes, doen de voorzitter met de stemopnemers een onderzoek zoals bepaald in nr. 455-bis § II en als volgt:*

1° indien een meerderheid verkregen is zoals vereist is voor een keuze of postulatie, maakt de voorzitter een verklaring van verkiezing op en stelt de officiële keuzebrief op die wordt voorgelegd aan de provinciaal overeenkomstig nr. 453, § I (vgl. bijlage nr. 24). Over de uitslag van de keuze worden alle stemgerechtigden schriftelijk ingelicht;

2° indien in de laatste stemronde, ongeacht of dat de tweede is (volgens nr. 455-bis § II, 6°) dan wel de derde of vierde (volgens nr. 455-bis § II, 7°), geen absolute meerderheid is verkregen, komt het de provinciaal toe te voorzien in de functie (vgl. nr. 464).

481. § I. *De bekrachtiging of afwijzing van de keuze van een vicaris-provinciaal en de aanvaarding van die keuze geschieden volgens de nrs. 465 - 473.*

§ II. Het recht om een vicaris provinciaal aan te stellen vervalt aan de provinciaal, overigens met behoud van nr. 373, 1°:

1° wanneer het vicariaat ten tijde van het vrijkomen van de functie van vicaris provinciaal niet voldoet aan de voorwaarden waarover gesproken wordt in nr. 384 § I.; de stemgerechtigden van de kloosters van het vicariaat moeten dan wel gehoord worden over de aanstelling van de vicaris volgens de bepalingen in het statuut van het vicariaat.

2° wanneer alle stemgerechtigden ervan afzagen hun stem uit te brengen en hun stemrecht door de provinciaal niet teruggegeven is;

3° wanneer om welke reden dan ook binnen een periode van zes maanden na het bekend worden van het vrijkomen van de functie geen vicaris provinciaal gekozen of gepostuleerd is;

4° wanneer in het verloop van de keuze in een bijzondere bijeenkomst de zeven stemronden zonder resultaat bleven (vgl. nr. 480 § II 2°);

5° Wanneer in het verloop van de keuze per briefwisseling twee stemronden zonder resultaat zijn gebleven (vgl. nr. 480 § IV., 2) of drie of vier in het geval het provinciaal kapittel daarin voorzien heeft (vgl. nr. 455-bis § II, 7°).

6° wanneer de broeders na afwijzing van hun eerste keuze opnieuw hun stem uitbrengen op de afgewezen broeder, tenzij die keuze afgewezen werd vanwege tekortkomingen in de gevolgde procedure, maar niet vanwege de persoon van de gekozene;

7° wanneer er twee of hooguit drie keuzen geweest zijn, bekrachtigd door de provinciaal maar niet aanvaard door de persoon van de gekozene; in een dergelijk geval kan de provinciaal na de tweede keuze een vicaris provinciaal aanstellen; na de derde keer moet hij daartoe overgaan.

482. (ontbreekt).

483. (ontbreekt).

484. (ontbreekt).

Negentiende hoofdstuk: De keuzen voor het provinciaal kapittel

Art. I - De keuze van de deskundigen

485. *Aan het provinciaal kapittel kunnen overeenkomstig de bepalingen van de provincie deskundigen deelnemen; ze hebben echter alleen een adviserende stem.*

486. ontbreekt.

487. ontbreekt.

488. ontbreekt.

Art. II - De keuze van de socius van de prior die naar het provinciaal kapittel gaat

489. De socius van de prior naar het provinciaal kapittel is de broeder, die door het klooster gekozen is om op het kapittel stemrecht te hebben.

490. § I. Het recht om een socius van de prior naar het provinciaal kapittel te kiezen komt alleen aan die kloosters toe, die sinds zes maanden voor het kapittel acht stemgerechtigden hebben, tenzij in dat jaar misschien door het overlijden van een broeder dat aantal verminderd is (vgl. bijlage nr. 26).

§ II. Het klooster dat minstens zestien stemgerechtigden telt, heeft het recht om twee socii te kiezen; ze mogen er drie kiezen, als er minstens vier en twintig stemgerechtigden zijn, en vier als zij er meer dan tweeëndertig hebben.

§ III. De broeders van een klooster, dat geen voldoende aantal stemgerechtigden heeft om een socius van de prior te kunnen kiezen, moeten een plaats krijgen in een of ander kiescollege voor het kiezen van een afgevaardigde.

491. § I. *Aan de keuze kunnen deelnemen de broeders die actief stemrecht hebben en in het klooster geassigneerd zijn, ook al verblijven ze gewoonlijk buiten het klooster, echter met dien verstande dat degenen die op grond van nr. 497 § II aan een bepaald kiescollege worden toegevoegd, niet worden meegeteld met het aantal op grond waarvan het aantal socii van de prior dat naar het provinciaal kapittel gaat wordt bepaald. (vgl. nr. 458 § II)*

§ II. *Wie echter om welke reden dan ook reeds tot de stemgerechtigden van het provinciaal kapittel behoren, kunnen niet deelnemen aan genoemde verkiezing.*

492. Met handhaving van nr. 443 § I., zijn alle stemgerechtigden verkiesbaar, met uitzondering van hen, die in het onmiddellijk voorafgaand kapittel voor hetzelfde klooster dezelfde functie vervuld hebben.

493. § I. *De keuze moet plaats vinden binnen de tijd die door de provinciaal is vastgesteld.*

§ II. *Het komt aan de supprior toe om met instemming van de stemgerechtigden overeenkomstig de nrs. 461 en 462 de dag voor de keuze te bepalen en de keuze voor te zitten.*

494. § I. *In kloosters waar slechts één socius dient gekozen te worden, geschiedt de wijze van kiezen overeenkomstig nr. 452.*

§ II. *In de kloosters waar meerdere socii dienen gekozen te worden (vgl. nr 490, § II), zal bij geheime stemming bepaald worden of zij allen samen of de een na de ander gekozen zullen worden.*

§ III. *Voor de keuze kan er, indien de meerderheid van de stemgerechtigden er mee instemt, een gesprek over de kandidaten plaatsvinden.*

§ IV. *De keuze zal op de volgende wijze geschieden:*

1° wanneer de socii allen tezamen worden gekozen, is de keuze bij de zevende ronde ten einde; in die ronde is een relatieve meerderheid voldoende;

2° als echter de een na de ander gekozen wordt, dan zullen voor iedere socius, als tot en met de derde stemronde niemand de volstrekte meerderheid heeft, in de vierde en laatste ronde

alleen die twee kandidaten worden voorgesteld, die in de onmiddellijk voorafgaande ronde de meeste stemmen hebben gehad, met inachtneming van nr. 450, § III.

495. *De socius zal in het bezit zijn van een geloofsbrief van zijn verkiezing, die ondertekend is door de stemopnemers (vgl. bijlage nr. 23); zonder zo'n brief zal hij niet tot het provinciaal kapittel worden toegelaten, tenzij op andere wijze ontwijfelbaar vaststaat, dat hij gekozen is.*

496. § I. *De socius heeft alleen maar stemrecht op het kapittel waarvoor hij gekozen is. Zijn keuze geldt niet wanneer het kapittel langer dan een jaar verschoven wordt.*

§ II. *Wanneer de provinciaalskeuze meerdere malen gehouden wordt, omdat ze werd vernietigd of de gekozenen de functie niet wilde aanvaarden, dan wordt dezelfde socius tot de nieuwe keuze toegelaten.*

§ III. *Indien de socius vóór het begin van het kapittel verhinderd wordt deel te nemen, kan een ander in zijn plaats gekozen worden.*

Art. III - De keuze van gedelegeerden voor het provinciaal kapittel

497. § I. Behoudens nr. 491, § II, en met uitzondering van hen die volgens nr. 352 § I en § III reeds vertegenwoordigd zijn, kunnen een gedelegeerde voor het provinciaal kapittel kiezen op voorwaarde dat ze actief stemrecht hebben (vgl. nr. 440 en 441):

1° de broeders, die direct geassigneerd zijn in de huizen van de provincie;

2° tenzij in het statuut van de provincie iets anders bepaald is, de broeders die direct geassigneerd zijn in huizen of kloosters, die onder de onmiddellijke jurisdictie van de magister van de Orde staan, altijd met uitzondering van diegenen die tot het generale consilie behoren;

3° de broeders die indirect buiten de provincie geassigneerd zijn, als ze tenminste geen oversten zijn;

4° de broeders geassigneerd in kloosters waar volgens nr. 391, 4°-6° bijzondere regelingen zijn getroffen, op voorwaarde dat ze geen *prior van kloosters* zijn.

§ II. Met handhaving van nr. 490 § I over het aantal stemgerechtigden voor de keuze van een socius van de prior, zullen de stemgerechtigden die buiten het klooster verblijven en die om ernstige redenen niet mee kunnen doen aan de keuze van de socius in het klooster waarin ze geassigneerd zijn (vgl. nr. 491), door de provinciaal met zijn consilie aan een bepaald kiescollege worden toegevoegd.

§ III. Met behoud van nr. 443 § I, zijn alle broeders die stemrecht hebben bij de keuze van een gedelegeerde ook verkiesbaar door het college waar ze toe behoren.

498. *De stemgerechtigden worden door het provinciaal kapittel of door de provinciaal met zijn consilie naar gelang aantal en streek over meerdere kiescolleges verdeeld en wel zo, dat ieder college niet minder dan acht en niet meer dan vijftien stemgerechtigden omvat. Als echter in een of andere streek minder dan acht stemgerechtigden zijn, zullen ze bij een ander kiescollege gevoegd worden.*

499. § I. *Aan het provinciaal consilie komt het toe om voor ieder kiescollege te bepalen, of de stemgerechtigden speciaal bij elkaar moeten komen om de keuze te houden of dat ze hun stem per brief moeten opsturen.*

§ II. *Als de keuze in een bijzondere vergadering plaatsvindt, dan:*

- 1° worden voorzitter en plaats van de keuze vastgesteld door het provinciaal consilie;
 2° worden bij de keuze de nrs. 452 en 494 § IV in acht genomen;
 3° wordt er na de keuze van een afgevaardigde op dezelfde wijze een vervanger gekozen voor het geval van nood.

§ III. Maar als de stemgerechtigden niet gemakkelijk samen kunnen komen, wordt de procedure per briefwisseling voortgezet, met de provinciaal als voorzitter, volgens de regels opgenomen in nr. 455-bis, en de navolgende bepalingen:

1° als er bij de eerste stemming geen absolute meerderheid verkregen is, dient de provinciaal met zijn consilie de procedure af te handelen zoals voorgeschreven is in nr. 455-bis § II. 6° en 7°. In de laatste stemronde, ongeacht of dat de tweede is (6°) dan wel de derde of vierde (7°), kunnen slechts die twee broeders kandidaat gesteld worden, die in de voorgaande stemronde het grootst aantal stemmen verzamelden, waarbij nr. 450, § III van kracht blijft.

2° in het geval dat een afgevaardigde uitvalt, zal als zijn plaatsvervanger diegene optreden die in de laatste stemronde wat het aantal stemmen betreft op de tweede plaats kwam, behoudens nr. 450 § III.

500. De geloofsbrieven van de keuze zullen overeenkomstig nr. 453 § II aan de gekozenen toegezonden worden (vgl. bijlage nr. 24).

501. De afgevaardigden hebben alleen maar stem op het kapittel waarvoor ze gekozen zijn, overeenkomstig nr. 496 § I en II.

Twintigste hoofdstuk: De keuze van de provinciaal

Art. I – Het moment van de keuze

502. De keuze van de provinciaal geschiedt normaliter tijdens een provinciaal kapittel, en in een uitzonderlijk geval in een enkele keuzevergadering (vgl. nr. 351 § II).

503. § I. Wanneer de provinciaal zijn periode van vier jaar niet vol kan maken, zal de magister van de Orde, na de vicaris en het consilie van de provincie gehoord te hebben, tijd en aard van het kapittel vaststellen, dat wil zeggen of de provinciaal in een gewoon provinciaal kapittel gekozen zal worden of in een keuzevergadering zonder meer.

§ II. In dit laatste geval kan de magister van de Orde de periode van vier jaar van de provinciaal verkorten of verlengen, zodat de volgende keuze weer op de gewone tijd in een gewoon provinciaal kapittel plaats kan vinden.

504. Wanneer de keuze van de provinciaal in een enkele keuzevergadering plaats moet vinden, zijn de kiezers die broeders, die volgens onze wetten het provinciaal kapittel vormen en daarom zal al hetgeen een provinciaal kapittel aangaande de uitnodiging van de stemgerechtigden en de verschillende keuzen is voorgeschreven, nageleefd moeten worden.

Art. II - Wie gekozen kan worden

505. § I. Om tot provinciaal gekozen te kunnen worden, is naast de voorwaarden, genoemd in de nrs. 443 en 459 § I, vereist:

1° dat hij dertig jaar oud is en tien jaar geprofest is;

2° dat hij geen provinciaal was in dezelfde provincie in de twee onmiddellijk voorafgaande periodes van vier jaar;

3° dat hij niet de generale visitator is in dezelfde provincie.

§ II. Als een broeder niet gekozen kan worden omdat een of meer voorwaarden genoemd in § I, 1° 2° en 3° ontbreken, kunnen de broeders hem bij de magister van de Orde postuleren.

Art. III - De eigenlijke keuze

506. Bij een provinciaalskeuze kan men niet verder gaan dan zeven stemronden. Ook in de laatste stemronde is de absolute meerderheid vereist; wanneer er van postuleren sprake is, moet nr. 450 § IV in acht genomen worden.

507. § I. *De vicaris van de provincie of een door de magister van de Orde eventueel aangestelde vicaris voor de keuze zit de keuze voor.*

§ II. *Er moeten twee stemopnemers worden aangesteld overeenkomstig nr. 488 § IV.*

§ III. *De actuaris van het kapittel zal als secretaris optreden. Indien de keuze plaatsvindt in een keuzevergadering zonder meer, kan de secretaris van het huisconsilie die functie vervullen.*

508. § I. *De keuze zal geschieden overeenkomstig de nrs. 451 en 452.*

§ II. *Het verslag van de keuze zal in een authentiek document aan de magister van de Orde worden toegezonden; een kopie ervan zal bewaard worden in het archief van de provincie (vgl. nr. 453 § I en bijlage nr. 25).*

Art. IV - De bevestiging of cassatie van de keuze

509. § I. De keuze van de provinciaal behoeft altijd de bevestiging door de magister van de Orde.

§ II. De magister van de Orde kan de keuze bevestigen of vernietigen naar gelang het hem goed lijkt in het belang van de Orde.

510. *Wanneer de brief van bevestiging of aanstelling ontvangen is, zal men overeenkomstig de nrs. 469 - 471 te werk gaan.*

511. *Als de keuze vernietigd of niet aangenomen wordt, zal er voor het einde van het kapittel een nieuwe keuze plaats vinden, of, wanneer de keuze plaats gevonden heeft in een keuzevergadering zonder meer, binnen een maand na het bekend worden van de vernietiging of het aanvaarden van de weigering.*

512. § I. *Het recht om een provinciaal aan te stellen vervalt aan de magister van de orde:*
 1° *als de kiezers op de dag, die voor de keuze was vastgesteld niet hebben gekozen of gepostuleerd, maar zeven stemronden zonder resultaat hebben gehouden;*
 2° *wanneer om welke reden dan ook de provincie reeds gedurende zes maanden geen provinciaal heeft.*

§ II. *Na een derde keuze, die bevestigd werd maar niet aangenomen, kan de magister van de Orde een provinciaal aanstellen; na een vierde dergelijke keuze moet hij het doen.*

Eenentwintigste hoofdstuk: Andere keuzen tijdens het provinciaal kapittel

Art. I - De keuze van de diffinitoren van het provinciaal kapittel

513. De diffinitoren van het provinciaal kapittel zijn de broeders, die door alle stemgerechtigden van het provinciaal kapittel gekozen worden om samen met de voorzitter, over de meer belangrijke zaken van het kapittel te beslissen.

514. § I. Om verkiesbaar te zijn tot diffinitor van het provinciaal kapittel is, behalve hetgeen er in nr. 443 § I bepaald wordt, vereist dat hij:

1° geen diffinitor is geweest in het onmiddellijk voorafgaande provinciaal kapittel;

2° niet de provinciaal is, die onmiddellijk voor het kapittel zijn ambtsperiode beëindigd heeft;

3° in de provincie is geassigneerd of een zoon van de provincie is, die in een huis onder de onmiddellijke jurisdictie van de magister van de Orde is geassigneerd, als hij tenminste niet tot het generaal consilie behoort.

§ II. Tot diffinitor kunnen ook gekozen worden broeders die niet tot de stemgerechtigden van het kapittel behoren; in dat geval hebben ze stemrecht bij alle keuzen van het kapittel, behalve in die van de provinciaal als die herhaald zou moeten worden.

515. § I. De keuze van de diffinitoren vindt plaats op de vastgestelde dag (vgl. nr. 357) onder voorzitterschap van de vicaris van de provincie of van de provinciaal, overeenkomstig nr. 507.

§ II. Bij geheime stemming zal bepaald worden of de diffinitoren allen samen of de een na de ander gekozen zullen worden.

§ III. Voor de keuze kan er, indien de meerderheid van de stemgerechtigden er mee instemt, een gesprek over de kandidaten plaatsvinden.

§ IV. Met uitsluiting van postulatie zal de keuze op de volgende wijze geschieden:

1° wanneer de diffinitoren allen tezamen worden gekozen, is de keuze bij de zevende ronde ten einde; in die ronde is een relatieve meerderheid voldoende;

2° als echter de een na de ander gekozen wordt, dan zullen voor iedere diffinitor, als tot en met de derde stemronde niemand de volstreekte meerderheid heeft, in de vierde en laatste ronde alleen die twee kandidaten worden voorgesteld, die in de onmiddellijk voorafgaande ronde de meeste stemmen hebben gehad, met inachtneming van nr. 450 § III.

§ V. Er wordt geen verslag van de keuze opgemaakt; de keuze ligt vast in de akten van het kapittel.

516. De keuze van de diffinitoren heeft geen bevestiging nodig en zo begint hun gezag onmiddellijk na de keuze en hun aanvaarding.

517. *Gedurende het kapittel zullen de diffinitoren overal de eerste plaats innemen na de provinciaal en onderling overeenkomstig de orde van professie.*

518. *Als gedurende het kapittel een van de diffinitoren komt te ontbreken, kan door de stemgerechtigden een ander in zijn plaats worden gekozen.*

519. § I. *Als er leden van het consilie van de provincie gekozen moeten worden (vgl. nr. 357), zal hun keuze op dezelfde wijze plaats vinden als die van de diffinitoren. Op het provinciaal kapittel zullen ook plaatsvervangende consilieleden gekozen worden, overeenkomstig het getal en de wijze die in het statuut van de provincie bepaald zijn, die met goedkeuring van de magister van de Orde de plaats in kunnen nemen van de leden, die om welke reden dan ook hun functie niet kunnen bekleden.*

§ II. *Verkiebaar zijn alle broeders die passief stemrecht hebben en geassigneerd zijn in de provincie, en ook de zonen van de provincie, die geassigneerd zijn in huizen of kloosters onder de onmiddellijke jurisdictie van de magister van de Orde, als ze tenminste niet tot het generale consilie behoren; al dezen zijn verkiebaar ook als ze in de voorafgaande periode van vier jaar op welke titel dan ook dezelfde functie vervuld hebben.*

Art. II - De keuzen voor het generaal kapittel

520. § I. Diffinitor voor het generaal kapittel is de broeder die in het provinciaal kapittel van elke provincie gekozen is; hem komt rechtens een actief stemrecht op het generaal kapittel toe.

§ II. De socius van de diffinitor, die op dezelfde wijze gekozen wordt, heeft het recht hem in geval van noodzaak te vervangen.

§ III. Op dezelfde wijze wordt de socius van de provinciaal die naar het generaal kapittel gaat gekozen; ook hij heeft het recht hem in geval van noodzaak te vervangen.

§ IV. Op een generaal keuzekapittel hebben stemrecht: de socius van de diffinitor (nr. 407 § I, 5°) en de socius van de provinciaal (nr. 407 § I, 6°).

521. § I. *Op ieder provinciaal kapittel moeten twee diffinitoren voor het generaal kapittel en twee socii gekozen worden. Wie het eerste gekozen worden, worden geacht gekozen te zijn voor het eerste kapittel, waaraan de diffinitoren moeten deelnemen, hetzij dit een keuzekapittel is of een kapittel van diffinitoren alleen; wie op de tweede plaats gekozen zijn, worden geacht voor het tweede kapittel van dezelfde aard gekozen te zijn, tenzij er voordat zij aan een generaal kapittel hebben deelgenomen, een ander provinciaal kapittel heeft plaats gevonden.*

§ II. *Als socii van de diffinitoren en socius van de provinciaal moeten drie verschillende broeders worden gekozen.*

522. Opdat iemand tot diffinitor van het generaal kapittel of tot socius van de diffinitor of van de provinciaal gekozen kan worden, wordt vereist dat hij:

1° zoon van de provincie is of, als hij dat niet is, minstens zes maanden in de provincie geassigneerd is;

2° niet op dezelfde titel op het onmiddellijk voorafgaande kapittel diffinitor is geweest of gekozen heeft;

3° niet rechtstreeks geassigneerd is in een klooster dat onder de onmiddellijke jurisdictie van de magister van de Orde valt.

523. *Allen zullen door alle stemgerechtigden van het kapittel één voor één gekozen worden. Bij iedere keuze zullen, wanneer er tot en met de derde stemronde geen kandidaat de volstreekte meerderheid behaald heeft, voor de vierde en laatste ronde alleen die twee kandidaten voorgesteld kunnen worden, die in de voorafgaande stemronde de meeste stemmen behaald hebben, met behoud van het voorschrift van nr. 450, § III.*

524. *Aan wie tot diffinitor van een generaal kapittel of tot socii gekozen zijn zullen geloofsbrieven van de keuze worden overhandigd, die door de voorzitter en de diffinitoren van het kapittel ondertekend zijn (vgl. bijlage nr. 26); anders zullen ze niet als diffinitoren of stemgerechtigden voor de keuze van de magister van de Orde worden toegelaten, tenzij hun recht op andere wijze vaststaat.*

525. § I. *Als een gekozen diffinitor vóór het generaal kapittel eventueel tot provinciaal in de eigen of in een andere provincie gekozen of aangesteld zou worden, of ook op een andere wijze verhinderd is, dan zal zijn socius hem rechtens vervangen.*

§ II. *Als echter de socius van de diffinitor of van de provinciaal verhinderd of uitgevallen is, dan zullen zij vervangen worden door iemand van de diffinitoren van het voorafgaand provinciaal kapittel, die aan de voorwaarden van nr. 522 voldoet, te beginnen bij de oudsten in de Orde.*

Tweëntwintigste hoofdstuk: De keuze van de magister van de Orde

526. De magister van de Orde wordt altijd gekozen in een daartoe speciaal overeenkomstig nr. 413 bijeengeroepen kapittel.

527. Opdat iemand tot magister van de Orde gekozen kan worden, wordt vereist, dat hij minstens vijfendertig jaar oud is en tien jaar verlopen zijn sinds de eerste professie, en dat hij voldoet aan de vereisten genoemd in de nrs. 443 en 459 § I.

528. Men zal overgaan tot de keuze van de magister van de Orde op de vijfde dag vanaf het begin van het kapittel (vgl. nr. 417 § II, 5e), ook al zijn niet alle stemgerechtigden aanwezig.

529. *Daags voor de keuze, kunnen de stemgerechtigden, bijeengeroepen door de voorzitter, onderling een bespreking hebben over de kandidaten.*

530. *Op de dag van de keuze of de dag ervoor zal in alle kloosters van de Orde de mis van de Heilige Geest gecelebreerd worden.*

531. § I. *De vicaris van de Orde, dat wil zeggen de ex-magister van de Orde, die zijn ambtsperiode beëindigd heeft of een vicaris volgens onze wetten (vgl. nr. 417) zit de keuze voor.*

§ II. *De actuaris van de keuze is de eerste actuaris van het kapittel.*

§ III. *De stemopnemers worden aangewezen overeenkomstig nr. 448 § IV.*

532. *Bij de keuze volgt men de procedure van nr. 452, met deze uitzonderingen:*

1° de stemronden gaan door totdat een broeder bij volstrekte meerderheid van stemmen gekozen is;

2° de kiezers mogen de zaal van het kapittel niet verlaten totdat de nieuwe magister van de Orde gekozen is, met uitzondering van de stemopnemers om de stemmen van de zieken die er eventueel zijn op te halen;

3° een authentiek document wordt niet opgesteld, maar een getrouw verslag van de hele keuze met de verschillende stemronden zal in het procesverbaal worden opgenomen.

533. *De keuze van de magister van de Orde behoeft geen bevestiging.*

534. § I. *De keuze zal de gekozene onmiddellijk bekend gemaakt worden, die dan, als hij niet aanwezig is, zich zo spoedig mogelijk naar het kapittel moet begeven.*

§ II. *De gekozene is verplicht de keuze te aanvaarden, tenzij hij ernstige redenen heeft. Als hij ze niet aanvaardt en de kapittelvaders de weigering aannemen, moeten ze zo spoedig mogelijk overgaan tot een nieuwe verkiezing.*

535. *Wanneer de keuze heeft plaats gehad en aanvaard is, zullen alle broeders, die in het klooster aanwezig zijn, worden samengeroeven en zal de naam van de gekozene bekend worden gemaakt.*

536. *De magister van de Orde zal, als hij aanwezig is of zodra hij aankomt, voor het kapittel de geloofsbelijdenis afleggen, nog eer hij als magister van de Orde een daad stelt.*

VIERDE AFDELING FINANCIEEL-ECONOMISCHE ADMINISTRATIE

537. Een goed beheer stelt voorop, dat de verantwoordelijkheid voor de tijdelijke goederen van de communiteit door alle broeders zowel samen als door ieder afzonderlijk gedeeld wordt, ook met betrekking tot de wijze, waarop de dingen gebruikt worden. Dat houdt immers verband met de armoede, die hierin als het ware een praktische toepassing vindt. Als getrouwe en voorzichtige dienaren zullen de ambtsdragers de economische zaken in dienst van de liefde met bijzondere zorg beheren.

Drieëntwintigste hoofdstuk: De beginselen van de financieel - economische administratie

Art. I - Het doel van het beheer

538. § I. Het financieel-economische beheer heeft op de eerste plaats te maken met hetgeen noodzakelijk is voor het dagelijks leven van de broeders en hun apostolaat. Het strekt zich vervolgens uit over de gebouwen, waar de communiteit in leeft en bidt, over het huisraad en het onderhoud daarvan. Zo moet een verstandig beheer ook op tijd een kapitaal reserveren voor onvoorziene omstandigheden.

§ II. Ofschoon wij met dankbaar hart giften aannemen van onze weldoeners, is toch de eerste bron van al deze goederen de gestage arbeid van de broeders en hun matigheid bij gebruik en in uitgaven.

539. § I. *Omdat een ongeregelde opeenstapeling van goederen niet geoorloofd is, komt het aan het provinciaal kapittel toe om in geval er in een klooster werkelijk een te groot overschot is aan onroerend of roerend goed of kapitaal, daarover, na overleg met het consilie en het kapittel van het klooster, beslissingen te treffen.*

§ II. *Deze goederen moeten dan ten goede komen aan de noden van de provincie of, na overleg met de magister van de Orde, aan de Orde of een noodlijdende provincie.*

Art. II - Het subject van het beheer

540. Tijdelijke goederen verkrijgen, bezitten en beheren komt niet alleen aan de Orde toe, maar ook aan de afzonderlijke provincies en huizen.

541. *In de sectie over het economisch beheer wordt onder het woord Orde de juridische persoonlijkheid verstaan, die onder de onmiddellijke jurisdictie van de magister van de Orde kloosters en instituten op de wijze van een provincie heeft.*

542. § I. Ook al behoren instituten en werkverbanden tot een klooster, een provincie of de Orde en staan ze daarom onder de jurisdictie van de respectievelijke overste, kunnen ze toch, overeenkomstig het statuut van beheer van provincie of Orde, enige rechten genieten.

§ II. Op dezelfde wijze kan een eigen beheer aan bepaalde functionarissen van de provincie of de Orde worden toegestaan, die dan als gedelegeerde beheerders worden beschouwd.

§ III. De oversten kunnen ook, binnen de grenzen van het statuut van beheer van provincie of Orde, een bepaalde broeder de opdracht geven een bepaalde zaak af te handelen.

543. *De magister van de Orde en de provinciaal kunnen een afzonderlijke eigen kas hebben voor persoonlijke en delicate uitgaven.*

544. Als de vereiste toestemming aanwezig is, kunnen, behalve de oversten en de syndici, ook gedelegeerde of gedeputeerde beheerders op geldige wijze uitgaven doen en rechtsgeldige handelingen van gewoon en buitengewoon beheer stellen.

545. § I. Als een klooster, een provincie of de Orde door middel van de oversten of de gewone of gedelegeerde beheerder tijdens hun ambtsperiode schulden of verplichtingen op zich hebben genomen, is de rechtspersoon zelf daarvoor verantwoordelijk.

§ II. Op dezelfde wijze is, wanneer een gedeputeerde beheerder schulden of verplichtingen heeft aangegaan, die rechtspersoon verantwoordelijk, in wiens naam hij gehandeld heeft.

§ III. Als een broeder schulden of verplichtingen op zich heeft genomen zonder enige toestemming van de overste, dan is hij zelf verantwoordelijk, maar niet de Orde, de provincie of het klooster.

Art. III - Het object van het beheer of het recht op goederen

546. Tot het klooster behoort, tenzij het provinciaal kapittel anders bepaalt:

1° wat de daar geassigneerde broeders door hun werk en inzet of voor hun persoon of voor het klooster verkrijgen en ook hun persoonlijke toelagen van welke aard ook, behoudens de nrs. 174 en 200 § IV.

2° giften ten gunste van het klooster;

3° alle goederen, onroerende, roerende of ook kapitaal in de loop van de tijd wettig verkregen en de inkomsten daaruit.

547. *Wanneer een klooster opgeheven wordt, vervallen zijn bezittingen aan de provincie, met inachtneming van wat rechtens in acht genomen moet worden*

548. Aan de provincie behoren, tenzij het provinciaal kapittel anders bepaalt:

1° de vruchten van het werk van de provinciaal;

2° giften ten gunste van de provincie;

3° giften voor de opvoeding van postulanten, novicen en studenten als ook voor de missies of andere werken, die onder provinciaal beleid staan;

4° de vruchten van werken en instituten, waarvan de provincie de onkosten gedragen heeft;

5° de vruchten van het werk van broeders, die buiten de provincie geassigneerd of werkzaam zijn, overeenkomstig nr. 600;

6° de erfenissen van de leden van de provincie van welke aard ook en ook de vrije legaten, dat wil zeggen die aan de broeders worden nagelaten zonder enige op schrift gestelde of voor getuigen afgegeven bedoeling van de weldoener, behoudens nr. 200;

7° de onroerende of roerende goederen of ook het kapitaal die de provincie in de loop van de tijd verkregen heeft en de inkomsten daarvan;

8° bijdragen van de kloosters, die door het provinciaal kapittel zijn vastgesteld.

549. Aan de Orde behoren:

1° de onroerende of roerende goederen en het kapitaal van de Orde en van de instituten die onmiddellijk onder de jurisdictie van de magister van de Orde staan en de inkomsten daarvan;

2° de vruchten van het werk van de broeders die in die instituten en in de curie werkzaam zijn, en ook de giften die dezen zonder bijzondere voorwaarden ontvangen, behoudens nr. 600;

3° de bijdragen van de provincies die door het generaal kapittel zijn vastgesteld;

4° de bijdragen van de kloosters en instituten, die onmiddellijk onder de jurisdictie van de magister van de Orde staan, die door hem met zijn consilie zijn vastgesteld;

5° alle andere inkomsten die ten gunste van de Orde binnenkomen.

Vierentwintigste hoofdstuk: De wijze van beheer

Art. I - Algemene bepalingen

550. De onroerende en roerende tijdelijke goederen moeten beheerd worden volgens de normen van het kerkelijk recht en van onze wetten en verder volgens de bijzondere statuten van beheer van de provincie of de Orde.

551. Naast het kerkelijk recht en het onze zullen in het economisch beheer ook de voorschriften van de burgerlijke wet nauwkeurig onderhouden worden.

552. *De provincie moet beschikken over een statuut van beheer, dat deel uitmaakt van het statuut van de provincie en dat aan haar eisen beantwoordt, waarin alles wat betrekking heeft op het beheer van tijdelijke goederen nauwkeurig wordt bepaald. Dit statuut moet aan de akten van het provinciaal kapittel toegevoegd worden en zal wat het wezenlijke aangaat niet gemakkelijk veranderd worden.*

553. *In de geest van nr. 552 zal ook de Orde een eigen statuut van beheer hebben, goedgekeurd door de magister van de Orde met zijn consilie.*

554. *De Orde, de provincie en het klooster hebben krachtens het kerkelijk recht een eigen rechtspersoonlijkheid. Wanneer deze echter door de staat niet wordt erkend, zullen ze een burgerlijke rechtspersoonlijkheid verkrijgen volgens de bepalingen van het statuut van de provincie of de Orde.*

555. § I. *De goederen van de verenigingen of instellingen, die namens het klooster, de provincie of de Orde voor de staat als rechtspersoon optreden, zijn in werkelijkheid onze goederen en moeten als zodanig behandeld worden.*

§ II. *Daarom kan de vertegenwoordiger van de burgerlijke rechtspersoon, die optreedt namens het klooster, de provincie, de Orde of namens een aan hen behorend instituut, alleen die handelingen stellen, die de overste of de bevoegde beheerder volgens ons recht stellen kan; hij is strikt verplicht die niet volgens eigen oordeel maar op aanwijzing van de bevoegde autoriteit te stellen.*

§ III. *Hetzelfde geldt voor de andere beheerders en voor de afzonderlijke personen, die door te stemmen of op andere wijze deel hebben aan het beheer. En voor allen zullen er juridische voorzorgen genomen worden, zodat er bij het overlijden van een broeder of anderszins geen nadeel of schade kan ontstaan.*

§ IV. *Als hij een leek is, zullen de rechten en plichten van de wettelijke vertegenwoordiger in een speciaal contract worden vastgelegd.*

556. *Met behoud van het fundamentele recht van de kloosters om hun goederen te beheren, kunnen de provincies in hun economisch statuut tot een gedeeltelijke centralisatie besluiten om het beheer beter en efficiënter te maken.*

Art. II - De ordening van het beheer

557. *Behoudens nr. 543 is iedere broeder, ook wanneer hij overste is, gehouden geld en inkomsten aan de syndicus af te staan, opdat die nauwkeurig worden opgetekend en, met in acht name van het recht van derden, bij de goederen van de gemeenschap worden gevoegd.*

558. *Alle gelden en kapitaalgoederen van welke aard ook, alle inkomsten en uitgaven zullen nauwkeurig worden geboekt. Ook zullen schulden en financieel-economische verplichtingen zoals rechten en kredieten duidelijk worden geregistreerd.*

559. § I. *Iedere syndicus en beheerder moet een veilig bewaarde en goed geordende boekhouding hebben. Aan het eind van zijn functie zal hij alle akten aan zijn opvolger overhandigen.*

§ II. *De beheerders die voor de afhandeling van een bepaalde zaak worden aangewezen zullen, wanneer de zaak is afgehandeld, alle bescheiden aan de respectievelijke syndicus overhandigen.*

560. § I. *Entiteiten van de Orde bepalen door kapittel of in de statuten hoe te handelen met de geldelijke middelen (administratie; beheer van kostbaarheden, aandelen, obligaties of dergelijke; het plaatsen en de transacties bij banken) volgens de bijzondere omstandigheden van de plaats.*

§ II. *In iedere provincie moeten ethische normen worden opgesteld voor het investeren en plaatsen van geld. De provinciaal met zijn consilie moet daarvoor zorg dragen, na advies te hebben gevraagd aan de economische raad en de provinciale promotor of commissie voor Gerechtigheid en Vrede. Onder die voorwaarden bekijken de provincie en de afzonderlijke huizen bij welke banken (cf. § III) zij hun gelden vastzetten en in welke maatschappijen ze kunnen deelnemen.*

§ III. *De gelden zullen alleen aan die banken worden toevertrouwd, waarvan de veiligheid vaststaat en wel overeenkomstig nr. 555 op naam van de respectievelijke rechtspersoon of het instituut waartoe de gelden behoren.*

§ IV. *De beheerder zal, met toestemming van de overste, de bank uitkiezen.*

561. *Geen broeder is het geoorloofd een persoonlijke rekening te hebben bij een bank, tenzij met verlof van zijn overste. In dat geval zal ook een andere broeder, aangewezen door de overste, gemachtigd zijn om het geld er af te halen.*

Art. III - De verantwoording over het beheer

562. *Iedere broeder die ambtshalve of krachtens opdracht goederen beheert, moet daarvan verantwoording afleggen.*

563. § I. *De syndicus van het klooster moet elke maand ten overstaan van het huisconsilie verantwoording afleggen over alle inkomsten, uitgaven, schulden en vorderingen.*

§ II. *Elk jaar moet de huisoverste, de prior van het klooster en de vicaris provinciaal aan de provinciaal een nauwkeurig en volledig verslag opsturen, dat door de syndicus is opgemaakt. Hierbij moet ook een begroting worden ingesloten voor het volgende jaar, na het kapittel gehoord te hebben, indien het provinciaal kapittel dit zo besloten heeft; deze begroting moet door het consilie van het klooster of vicariaat worden goedgekeurd en het document moet bewaard worden bij de boekhouding van de respectievelijke syndicus.*

564. *De jaarlijkse verslagen van de onderscheiden kloosters en instellingen moeten gecontroleerd worden door het consilie van de provincie.*

565. *De provincie gebruike een uniform schema dat de syndici van de kloosters en de vaste administratieleden hanteren om de financieel-economische verslagen op te maken voor hun respectievelijke oversten en consilies.*

566. § I. *Ieder jaar moet de syndicus van een provincie en van een vice-provincie een nauwkeurig en volledig verslag uitbrengen ten overstaan van het betreffende consilie over de inkomsten en uitgaven, de vorderingen en schulden van hun entiteit en over wat door hen gedaan is en over de financieel-economische situatie van de entiteit; bovendien moeten zij een begroting voorstellen voor het komende jaar. Al deze verslagen moeten door het betreffende consilie goedgekeurd worden. Iedere maand moet de syndicus zijn economisch verslag voorleggen aan de overste van de entiteit.*

§ II. *De vicaris provinciaal zendt op dezelfde wijze aan zijn provinciaal een nauwkeurig verslag over de financieel-economische situatie, door het consilie goed te keuren op dezelfde wijze als hiervoor in paragraaf I vermeld.*

567. *Ieder jaar voor het einde van augustus moeten, met hulp van hun syndici, de provinciaals, vice-provinciaals en hoofden van de instituten onder de onmiddellijke jurisdictie van de magister van de Orde, sturen aan de magister van de Orde:*

1° Een financieel-economisch jaaroverzicht, d.w.z. een volledig overzicht van de financieel-economische toestand van hun entiteit. Inkomsten, uitgaven, vorderingen en schulden, de begroting en ook de plannen die begonnen zijn of voorbereid worden moeten daarin beschreven worden. Als een entiteit meerdere vicariaten, kloosters, huizen of instituten heeft dan moet ook voor elk van hen hetzelfde gedaan worden. Ofschoon de vorm van dit overzicht kan verschillen volgens plaatselijke gewoonten, moet het verslag een volledige getuigenis zijn

van dit alles. Om alles gemakkelijk te maken zal er door de syndicus van de orde een voorbeeld gegeven worden.

2° Een opgave van in mindering te brengen bijdragen, nodig om de jaarlijkse bijdrage van entiteiten aan de Orde te berekenen. Uit deze opgave zal duidelijk worden hoeveel er uitgegeven wordt aan de vorming van de broeders en ook aan de gezondheidszorg van de broeders en aan het helpen van andere entiteiten van de Orde en welk vermogen resteert ter berekening van de bijdrage. Ten behoeve hiervan zal de syndicus van de Orde ieder jaar een vragenlijst sturen die voor alle entiteiten gelijk moet zijn.

568. § I. *Afgevaardigde en aangestelde administrateurs moeten verantwoording afleggen volgens de normen die voor de syndici van de kloosters en de provincie zijn vastgesteld.*

§ II. *Bovendien moet een aangestelde administrateur bij het beëindigen van zijn taak verantwoording afleggen aan de overste die met zijn consilie hem heeft aangesteld.*

569. *De syndicus van de provincie of Orde moet ook verantwoording afleggen aan het respectievelijk kapittel betreffende zijn beleid.*

570. *De syndicus van de Orde moet op dezelfde wijze verantwoording afleggen aan de magister van de Orde en zijn consilie als voor de syndicus van de provincie is vastgesteld.*

571. *De oversten van de kloosters en de directeuren van instellingen die onder onmiddellijke rechtsmacht vallen van de magister van de Orde moeten op dezelfde manier als in nr. 563 en 565 uiteengezet is een nauwkeurig verslag opsturen naar de magister van de Orde, dat door de respectievelijke consilies is goedgekeurd.*

572. *De provinciaal en de magister van de Orde verantwoorden zich omtrent hun persoonlijk beheer bij de respectievelijke kapittels.*

Art. IV - De contributies

573. § I. *Volgens de normen die zij zelf bepalen legt het generaal kapittel of het provinciaal kapittel contributies op, die tot de normale uitgaven van de kloosters of provincies gerekend moeten worden.*

§ II. *De magister van de Orde met zijn consilie kan contributies opleggen aan de kloosters die onder zijn onmiddellijke rechtsmacht vallen.*

574. § I. *De contributies dienen om de gewone begroting te dekken.*

§ II. *Ze worden naar recht en verhouding opgelegd al naargelang de verschillende inkomsten van de kloosters en provincies.*

575. § I. *De meer kostbare ondernemingen mogen niet uit de gewone contributies betaald worden, maar moeten worden verhaald op een aparte begroting. Voor de middelen die nodig zijn om dit soort plannen te verwezenlijken, zie de nrs. 585 e.v.*

§ II. *De uitgaven voor een generaal kapittel worden als volgt gepland:*

1° de reiskosten worden vergoed volgens een zogenaamd evenwichtige verdeling, zodat ieder kapittellid in feite dezelfde prijs betaalt;

2° de verblijfskosten en de algemene uitgaven voor het kapittel worden naar verhouding verdeeld over het generalaat en de afzonderlijke provincies, waarbij een billijkheid en verhouding in acht genomen worden op de wijze die het kapittel zelf bepaalt;

3° zes maanden vóór het bijeenroepen van het generaal kapittel maken de syndicus van de Orde en van het klooster alwaar het kapittel plaatsvindt een raming van de onkosten van het kapittel, die ze aan het oordeel van de magister van de Orde en zijn consilie voorleggen. Vervolgens sturen zij deze op naar de diverse provincies voor advies.

Vijfentwintigste hoofdstuk: Bijzondere beheerskwesities

Art. I - De onderlinge samenwerking tussen kloosters, provincies en orde

576. *Ter bevordering van de geest van armoede en werkzaamheid in broederlijke liefde alsmede ter vermeerdering van de verantwoordelijkheidszin van allen tegenover de gemeenschap moet men het kapittel van het klooster inlichten omtrent de financieel-economische situatie van het eigen klooster.*

577. *De syndicus van de provincie zal de kloosters informeren omtrent de financieel-economische situatie van de provincie volgens de richtlijnen van de provinciaal.*

578. *Aan het einde van een administratief jaar zal de syndicus van de Orde met goedkeuring van de magister van de Orde aan alle provinciaals een goed opgesteld verslag toezenden betreffende de financieel-economische situatie van de Orde in het afgelopen jaar, waarbij een nota wordt ingesloten omtrent de te voorziene buitengewone uitgaven in het bijzonder.*

579. *Volgens de bepalingen van het financieel-economisch statuut moet de syndicus van de provincie samenwerken met de syndici van de afzonderlijke kloosters om elkaar wederzijds te adviseren en administratieve problemen te bespreken.*

580. *Het behoort tot de taak van de syndicus van de Orde volgens de aanwijzingen van de magister van de Orde toe te zien op de financieel-economische administratie van alle kloosters en instituten die onmiddellijk onder de magister van de Orde staan.*

581. § I. *De provincie moet een financieel-economische commissie hebben waarvan de syndicus van de provincie en minstens twee geschikte broeders leden zijn. De voorzitter ervan wordt benoemd door het provinciaal kapittel. Aan deze commissie kunnen, als dit nuttig wordt geacht, deskundige en betrouwbare leken worden toegevoegd.*

§ II. *Deze financieel-economische commissie moet niet alleen alle rapporten onderzoeken die aan het provinciaal kapittel of ook aan het consilie van de provincie moeten worden voorgelegd, maar zij moet ook het provinciaal consilie met raadgevende stem bijstaan wanneer het over belangrijke financieel-economische zaken gaat zoals vooral het opmaken van een begroting, de verdeling der contributies en de financiële ramingen.*

§ III. *De regels die de financieel-economische commissie hanteert moeten in het financieel-economisch statuut opgetekend staan.*

582. *Ook de Orde moet een financieel-economische commissie hebben waarvan de syndicus van de Orde ambtshalve voorzitter is; deze commissie heeft dezelfde functie als de financieel-economische commissie van de provincie.*

Art. II - Beleggingen

583. § I. *Het provinciaal kapittel kan naar eigen goeddunken besluiten om geldbeleggingen in strikte of brede zin niet door de afzonderlijke kloosters maar gezamenlijk voor de gehele provincie te doen plaatsvinden, op voorwaarde dat het eigendomsrecht, ook wat de rente betreft, veilig gesteld wordt.*

§ II. *Wat beleggingen en noodzakelijke transacties betreft geve het consilie van de provincie algemene regels, zodat de syndicus van de provincie in samenwerking met de financieel-economische commissie en op advies van onafhankelijke deskundigen tijdig een zaak kan afhandelen.*

584. *Met inachtneming van het algemeen recht volstaat voor het aangaan of wijzigen van geldbeleggingen in strikte zin de toestemming van het provinciaal consilie.*

Art. III - De planning

585. § I. *Omdat het voor de afzonderlijke kloosters of instellingen nauwelijks te doen is om met eigen middelen zaken van groot belang af te werken en omdat voor de uitvoering daarvan samenbundeling van alle mankracht en van alle gemeenschappen van de provincie gevraagd wordt, moet er een goede planning worden gemaakt. Deze planning sluit al naargelang noodzaak en mogelijkheden een prioriteitschema in, zodat allen elkaar om de beurt helpen.*

§ II. *Het gaat hierbij niet alleen om nieuwbouw of restauratiewerkzaamheden of over nieuwe ondernemingen, die slechts éénmaal een aanzienlijke uitgave betekenen, maar ook over die ondernemingen waarvoor jaarlijkse subsidies nodig zijn.*

586. § I. *Het plan krijgt zijn fiat van het provinciaal kapittel nadat het in stemming gebracht is bij de financieel-economische commissie.*

§ II. *Vanwege de noden van de provincie of een ander klooster kan men beperkingen opleggen aan de rechten van kloosters betreffende tijdelijke goederen bij het maken van een planning; men kan zelfs overgaan tot overdracht of afstand doen, op voorwaarde dat eerst het kapittel van het betrokken klooster gehoord is.*

587. *Alvorens een aanzienlijke zaak, waarvoor in het begin of later geld nodig is, uitgevoerd gaat worden, moet in de begroting duidelijk aangegeven worden uit welk fonds de financiering zal geschieden.*

588. § I. *Geen enkel gebouw mag worden neergezet tenzij na rijp beraad van deskundigen betreffende de plaats en andere noodzakelijke factoren; ook moet het provinciaal consilie na overleg met de financieel-economische commissie het gehele ontwerp van het gebouw met de voorziene uitgaven goedgekeurd hebben. Het gebouw zal bovendien zo geconstrueerd worden dat het geen hoge onkosten meebrengt voor het normale onderhoud.*

§ II. *De gebouwen moeten uitgevoerd worden zoals zij door het provinciaal consilie zijn goedgekeurd en niemand mag daar op eigen initiatief van afwijken.*

589. *Alles wat hier over gebouwen gezegd is geldt met de nodige aanpassing ook voor belangrijke verbouwingen, herstelwerkzaamheden en andere belangrijke ondernemingen.*

Art. IV - Begrenzing van de uitgaven

590. *Het provinciaal kapittel bepaalt tot hoever een kloosteroverste alléén of met zijn consilie uitgaven kan doen en tot hoever een provinciaal alléén kan uitgeven en toestemming kan geven aan anderen.*

591. *Belangrijke aangelegenheden die de Orde niets kosten omdat buitenstaanders het betalen, zijn toch onderworpen aan de toestemming waarover in nr. 590 en voorgaande gesproken is.*

592. *Het generaal kapittel bepaalt tot hoever de magister van de Orde alléén in zijn uitgaven kan gaan zonder toestemming van zijn consilie.*

Art. V - Misstipendia

593. *Aangenomen misintenties moeten de broeders aan de sacrista maior overhandigen; deze zal ze nauwkeurig optekenen in een speciaal boek, met opgave van de dag van ontvangst, het aantal, de intentie, het bedrag en de dag van de celebratie.*

594. *De sacrista maior heeft een afzonderlijke kas waarin de gelden van de te lezen missen bewaard moeten worden. Pas als de missen gelezen zijn wordt het geld in de gemeenschappelijke kas gestort. Elke maand moet hij verslag uitbrengen aan het consilie van het klooster over de missen die gelezen zijn en die nog gelezen moeten worden.*

595. *Missen die niet op de vastgestelde tijd door de broeders van het klooster gelezen kunnen worden, moeten opgestuurd worden naar de provinciaal; wat in de provincie overblijft, sturen naar de magister van de Orde.*

Art. VI - Vrome stichtingen en giften onder bezwarende titel

596. § I. *Alleen morele rechtspersonen, doch niet de afzonderlijke broeders, mogen met toestemming van de respectievelijke consilies vrome stichtingen of andere giften met duurzame of bezwarende verplichtingen aanvaarden.*

§ II. *Alle giften onder bezwarende titel vereisen bovendien toestemming van het consilie van de provincie, welke niet gemakkelijk gegeven wordt als het over langdurige verplichtingen gaat.*

597. *Voorwaarden en verplichtingen moeten in duplo worden beschreven; één exemplaar wordt in het archief van de provincie bewaard en het andere in dat van het betrokken klooster.*

Art. VII - Enkele bijzondere gevallen

598. *De broeders die op reis gaan krijgen daarvoor van de overste het benodigde geld, waarover zij bij thuiskomst rekenschap afleggen evenals over hetgeen zij buiten het klooster ontvangen hebben.*

599. *Broeders die in een klooster van de Orde logeren betalen al dan niet een overeengekomen prijs volgens de wettige gewoonte van de provincie of het klooster.*

600. *Indien broeders, al dan niet geassigneerd, in een andere provincie verblijven of werken, dan moeten de betrokken provinciaals met wederzijdse toestemming of aangegane verbintenis hun financieel-economische situatie regelen. Zij bepalen namelijk welke uitgaven vergoed moeten worden aan de provincie waarin zij verblijven of omgekeerd welke verdiensten voor geleverde prestaties gerestitueerd moeten worden aan de provincie waar zij vandaan komen.*

601. *Wanneer broeders een vaste betrekking hebben bij instellingen, werkzaamheden of gelijksoortige aangelegenheden die niet onder de kloosters of provincies vallen, dan moet de provinciaal zorgen dat er een contract wordt gesloten waarin alle voorwaarden nauwkeurig omschreven zijn.*

Art. VIII - Het uitgeven van boeken

602. *Telkens als men een boek uitgeeft moet er een schriftelijke overeenkomst gemaakt worden.*

603. *Alle overeenkomsten moeten zo mogelijk opgemaakt worden op naam van de wettelijk erkende rechtspersoon; bovendien moet een afschrift in de boeken van de syndicus van de provincie, respectievelijk van de Orde bewaard worden.*

604. *In het financieel-economisch statuut moeten nauwkeurige richtlijnen gegeven worden voor het laten drukken van boeken; namelijk over de uitgaven die gedaan mogen worden, over de te stellen voorwaarden, en over de rechten van de schrijver ook na zijn dood.*

605. *De provincie behartige de uitgave van wetenschappelijk hoogstaand werk ook al overstijgt de kosten de te verwachten winst.*

Art. IX - Overeenkomsten

606. Alle overeenkomsten van enig belang op financieel-economisch gebied moeten schriftelijk gebeuren volgens de voorschriften van het financieel-economisch statuut van de provincie.

607. § I. Schulden en leningen mag men niet aangaan tenzij men er zeker van is dat de rente uit de gewone inkomsten betaald kan worden en het kapitaal op niet te lange tijd kan worden afgelost.

§ II. In de aanvraag om toestemming te verkrijgen voor het aangaan van schulden of leningen moeten zonder uitzondering alle andere schulden en leningen die de contractant op dat ogenblik heeft vermeld worden; anders is de verkregen toestemming ongeldig.

§ III. De overeenkomsten waaraan schulden of verplichtingen verbonden zijn moeten voorgelegd worden aan het oordeel van de financieel-economische commissie.

608. § I. *Het vervreemden van belangrijke roerende of onroerende goederen vergt van de financieel-economische commissie van de provincie dat zij onderzoekt of dit een goede zaak is, op schrift de waarde schat en een billijke prijs aangeeft, na zo nodig advies van deskundige leken.*

§ II. *Men kan geen huurcontract aangaan zonder voorafgaand advies van de financieel-economische commissie. Bovendien kan een overste geen huurcontract afsluiten zonder toestemming van zijn consilie.*

609. § I. *Contracten betreffende verkoop, huur met inachtneming van de jaarlijkse huurprijs, en van schulden of leningen zijn onderworpen aan de regels betreffende de beperking van de uitgaven zoals bepaald is in de nrs. 590 en 592.*

§ II. *De provinciaal met zijn consilie kan echter toestemming geven tot het aangaan van deze contracten tot het bedrag dat door de Heilige Stoel voor land of streek is vastgesteld (vgl. CIC 638, § 3). Anders moet men contact opnemen met de magister van de Orde.*

Art. X - Verzekeringen

610. *Alle kloosters, provincies en de Orde moeten de nodige verzekeringen afsluiten.*

611. *In landen waar een verplichte verzekering bestaat tegen ziekte, ouderdom, ongevallen, arbeidsongeschiktheid, schade aan derden enzovoort zullen de broeders daar gebruik van maken.*

612. *Het is absoluut noodzakelijk verzekeringen af te sluiten tegen de schade die men buitenstaanders kan aandoen. Geen enkele broeder mag een motorrijtuig besturen tenzij een behoorlijke verzekering is afgesloten.*

613. *In het financieel-economisch statuut van de provincie moet bepaald worden welke verzekeringen nodig zijn en hoe men ze moet afsluiten.*

Art. XI – Lekenpersoneel

614. *De oversten moeten het lekenpersoneel een rechtvaardig loon uitbetalen; daarbij moeten zij de burgerlijke wetten en met name de sociale zekerheden, belastingwetten en andere soortgelijke bepalingen in acht nemen.*

615. *In landen waar de sociale voorzieningen waarover boven gesproken werd ontbreken, moeten de oversten volgens de maatschappelijke gelijkheid voorzieningen treffen voor de sociale veiligheid van het personeel.*

Art. XII - Het beheer van de goederen van derden

616. *Niemand, ook de overste niet, mag geld of waardevolle papieren of kostbaarheden van personen buiten de Orde aannemen tenzij in ernstige en dringende gevallen en met toestemming van het consilie.*

617. § I. *Geen enkele broeder mag deel nemen aan het beheer van goederen van derden, of het nu fysieke of rechtspersonen zijn, tenzij bij uitzondering en dan met toestemming van de provinciaal.*

§ II. *Indien dit beheer aansprakelijkheid insluit, dan geve de provinciaal niet te gemakkelijk en alleen voor de strikt noodzakelijke tijd toestemming.*

Art. XIII - De vrijgevigheid

618. *Met toestemming van de overste zal de communiteit uit de bezittingen, haar door de Goddelijke Voorzienigheid toebedeeld, gaarne "bijdragen in de andere noden van de Kerk en ter ondersteuning van de armen, die in naam van Christus de religieuzen bijzonder ter harte gaan".*

619. *Omdat de broeders schatplichtig zijn aan allen in Christus, moeten zij de geest van vrijgevigheid beoefenen, die meer wordt bepaald door de intentie dan door de hoeveelheid. Wanneer zij weldoen vanuit de impuls van de liefde nemen zij de prioriteiten van diezelfde liefde in acht en moeten zij nimmer de gemeenschappen van de broeders vergeten die armlastig zijn.*

BIJLAGEN

Wat hier volgt heeft de bedoeling aanwijzingen te geven, tenzij uit de aard zelf (bv. privileges) of uit een verdere bepaling van onze wetgeving blijkt, dat het een verplichtend karakter heeft.

1. De aard van onze constituties, verordeningen en verklaringen (1, § 9; 275 § 1)

Uit de akten van het generaal kapittel van River Forest (1968), nr. 85: De *constituties* zijn basiswetten voor de orde, d.w.z. evangelische en theologische beginselen, of bepalingen over de natuur, het doel, de levenswijze en het bestuur van de orde. Andere bijzondere normen, die volgens de tijdsomstandigheden uitgevaardigd worden om de constituties toe te passen of ten uitvoer te brengen, worden *verordeningen* genoemd. *Verklaringen* van een generaal kapittel geven een interpretatie aan van de wet of schorten de verplichtende kant ervan op.

3. Het habijt (50)

Bij het maken van een kleed voor een habijt wordt een voorstuk en een achterstuk aan elkaar genaaid. Het kleed hangt tot aan de enkels maar niet dieper. De mantel is vier vingers korter dan het kleed. Het scapulier is iets korter dan de mantel. Het is zo breed, dat het de naad van de mouwen met het kleed bedekt. De opening van de witte, zowel als van de zwarte kap mag slechts een handpalm breder zijn dan het hoofd. Het voorstuk ervan mag niet langer zijn dan het borstbeen; het achterstuk niet langer dan vier vingers onder de gordel: op de armen valt zij niet dieper dan de helft van de bovenarm.

5. Verklaring en officieel getuigenis voor de toelating tot de Orde of tot de eenvoudige professie (174 § 1 -2; 191 § 1)

Wij verklaren u dat u na uw professie verplicht zult zijn tot het onderhouden van de drie geloften van gehoorzaamheid, kuisheid en armoede. Vervolgens dat u de wetten van de Orde zult moeten naleven, en ten slotte dat uw professie ongeldig zal zijn, zo u opzettelijk een of ander ernstig beletsel of een zware handicap voor uw gezondheid zult verzwijgen of ontveinzen, waarvoor u terecht zou geweigerd worden. Wij delen u eveneens mee dat u geen enkel loon zult kunnen opvorderen voor om het even welke arbeid die u voor de Orde zult gepresteerd hebben.

(handtekening) (handtekening van de prior, kandidaat)
getuigen: (handtekening), (handtekening)

6. Getuigenis over de opneming in het noviciaat (178 § 1)

Ik, frater N.N., geboren te ... in het bisdom ... op ..., zoon van ... en van ..., bevestig dat ik in het jaar ... op ... na een verklaring daartoe van ... prior van dit klooster ... te ..., uit eigen beweging en zonder enige dwang of vrees, het noviciaat in de Orde van de dominicanen begonnen ben voor de ... provincie, terwijl ... magister was en ... provinciaal van voormelde provincie.

(handtekening) getuigen: (handtekening)
novice (handtekening)

ter bevestiging:
(handtekening) prior

8. Getuigenis over het afleggen van een eenvoudige of plechtige professie (194)

Ik frater ... (in de wereld ...) geboren te ... in het bisdom ..., op ..., zoon van ... en ... getuig dat ik in het jaar ... op ... vrijwillig en zonder enige dwang of vrees, de plechtige/eenvoudige professie, naar de gebruikelijke vorm van de Orde heb afgelegd, voor de ... provincie in de handen van ... prior van het klooster te ..., terwijl ... magister van de Orde was en ... provinciaal van voormelde provincie.

... (handtekening)

getuigen waren:

... (handtekening)   Ter bevestiging
 ... (handtekening)   ... (handtekening)

Prior

9. Getuigenis over het hernieuwen van een eenvoudige professie (203 § I)

Ik, frater ..., bevestig dat ik in het jaar ... op ... in het bijzijn van de hieronder vermelde getuigen, mijn professie hernieuwd heb voor ... jaar, in de handen van ... prior van dit klooster.

... (handtekening)

getuigen waren:

... (handtekening)   Ter bevestiging
 ... (handtekening)   ... (handtekening)

Prior

14-bis. Over de stem van de overste in het consilie (LCO 297-bis)

(excerpt)

... Oversten in onze Orde, broeders dan wel zusters, brengen hun stem uit, volgens vaste uitleg van onze eigen constituties, samen met hun consilie. ...

16. Proces-verbaal van de keuze of postulatie van een prior (453 § III, 480 § II, 482)

Omdat ... zijn termijn van drie jaar als prior heeft beëindigd (of om die of die reden) en onze gemeenschap thans geen prior heeft, moesten wij voorzien in een nieuwe prior. Daarom heb ik, ... als voorzitter van de verkiezing, iedereen opgeroepen, die stemrecht heeft of zou kunnen hebben bij deze verkiezing, en hebben wij de keuze gehouden volgens de voorschriften van nr. 452 van onze constituties en verordeningen.

Volgende ... stemgerechtigden waren aanwezig:

1. ..., supprior in capite, voorzitter
2. ...

(alle namen worden hier onder elkaar genoteerd).

In de eerste (en enige) stemronde behaalden:

... ...stemmen

... ...stemmen

In de tweede stemronde behaalden:

... ...stemmen

... ...stemmen

Tenslotte behaalden in de ... stemronde:

... ...stemmen

... ...stemmen

Omdat toen de vereiste meerderheid voor de keuze (of postulatie) bereikt werd, heb ik (of heeft de eerste stemopnemer *bij een keuze van de supprior*) verklaard dat ... verkozen (of gepostuleerd) was als prior van het klooster.

Aangezien onze keuze (of postulatie) op de voorgeschreven wijze verlopen is en het een geschikte persoon betreft, verzoeken wij u beleefd (*bij postulatie toevoegen*: na het geven van dispensatie over ...) haar goed te keuren en de keuze van de verkozen (of gepostuleerde) kandidaat te bekrachtigen en hem toe te staan onze prior te worden.

Gegeven te ... in het klooster ... op ... 20..

... voorzitter van de verkiezing

... eerste stemopnemer

... tweede stemopnemer

... actuaaris

Indien er zeven stemronden zonder resultaat bleven:

Omdat in de zevende en laatste stemronde de vereiste meerderheid niet werd bereikt, komt het u, volgens nr. 474, 5e van onze constituties en verordeningen, toe te voorzien in de benoeming van een prior. Daarom verzoeken wij u beleefd een prior over ons klooster aan te stellen.

Gegeven te ... in het klooster ... op ... 20..

... supprior in capite

... eerste stemopnemer

... tweede stemopnemer

18. Geloofsbelijdenis (471)

In hechte trouw geloof en belijd ik, ... alles wat vervat is in de Geloofsbelijdenis namelijk:

Ik geloof in één God, de almachtige Vader, schepper van hemel en aarde, van al wat zichtbaar en onzichtbaar is. En in één Heer, Jezus Christus, eniggeboren Zoon van God, vóór alle tijden geboren uit de Vader. God uit God, Licht uit Licht, ware God uit de ware God. Geboren, niet geschapen, één in wezen met de Vader, en dóór wie alles geschapen is. Hij is voor ons, mensen, en omwille van ons heil uit de hemel neergedaald. Hij heeft het vlees aangenomen door de Heilige Geest uit de maagd Maria, en is mens geworden. Hij werd voor ons gekruisigd, Hij heeft geleden onder Pontius Pilatus en is begraven. Hij is verrezen op de derde dag, volgens de Schriften. Hij is opgevaren ten hemel: zit aan de rechterhand van de Vader. Hij zal wederkomen in

heerlijkheid om te oordelen levenden en doden en aan zijn Rijk komt geen einde. Ik geloof in de Heilige Geest, die Heer is en het leven geeft; die voortkomt uit de Vader en de Zoon; die met de Vader en de Zoon te zamen wordt aanbeden en verheerlijkt; die gesproken heeft door de profeten. Ik geloof in de éne, Heilige, katholieke en apostolische Kerk. Ik belijd één doopsel tot vergeving van de zonden. Ik verwacht de opstanding van de doden en het leven van het komend Rijk. Amen.

Even getrouw aanvaard en behoud ik elk gegeven van geloofs- en zedenleer, dat de Kerk in een plechtige uitspraak bepaald heeft of in haar gewoon magisterium uitgesproken en verklaard heeft, zoals zij dat voorhoudt, en in het bijzonder wat betrekking heeft op het mysterie van de Kerk van Christus, op haar sacramenten en misoffer en op het primaatschap van de paus.

23/24. Geloofsbrief van een socius van een prior of van een afgevaardigde naar het provinciaal kapittel.

Wij ondergetekenden verklaren dat ... volgens de regels van ons recht gekozen is tot socius van onze prior ... (tot afgevaardigde van het [eerste ..., tweede ... etc.] kiescollege) voor het provinciaal kapittel dat dit jaar gehouden wordt in het klooster te ... Daarom vragen wij dat hij zo als een socius (afgevaardigde) toegelaten wordt tot het kapittel als stemgerechtigde.

Gegeven te ... in het klooster ... op ... 20..

... supprior (of: voorzitter)

... eerste stemopnemer

... tweede stemopnemer

BEKNOPT ONDERWERPREGISTER

N.B. 1: Onderwerpen in hoofdletters verwijzen naar hoofdstukken en artikelen.

N.B. 2: Er wordt verwezen naar de nummers van de constituties en verordeningen.

N.B. 3: Een uitvoeriger en gedetailleerder onderwerpregister is te vinden in LCO Latijn.

Administrateur, 568

Affiliatie

definitie, 267

Akten

gen. kapittel, 419 § II

prov. kapittel, 362 § II - 364

AMBTSDRAGERS KLOOSTER, 320-330

bibliothecaris, 330

lector conventualis, 326-bis

overige ambtsdragers, 330

sacrista, 330

supprior in capite, 325-326

supprior, 320-324

syndicus, 327-329

AMBTSDRAGERS PROVINCIE, 376-383

aanvullende, 380

archivaris, 381

geheim archief, 382

secretariaat, 383

socius vd. provinciaal, 376-377

syndicus, 378-379

vicaris provinciaal, 345-346; 477-484

Archief

actueel, 383

geheim, 382

Archivaris

vd. Orde, 431, 437 (146)

vd. provincie, 381 (128)

ARMOEDE, 30-38

Aspiranten provincie, 268

Aspiranten, 167, 268

Assignatie

definitie, 270 § I

nadere bepalingen, 270-272

ASSISTENTEN MAGISTER

VD ORDE zie: SOCII

Basisopleiding plaats, 232

Begroting, 562-567

BEHEER, DOEL 538-539

inkomstenbron, 538 § II

overschot, 539

BEHEER, OBJECT

klooster, 546

Orde, 549

provincie, 548

BEHEER, SUBJECT, 540-545

aansprakelijkheid, 545

broeders, 542 § III

functionarissen, 542 § II

instituten, 542 § I

Magister vd. Orde, 543

provinciaal, 543

provincies, enz., 540

rechtspersoon, 545

werkverbanden, 542 § I

BEHEER, WIJZE WAAROP, 550-575

administrateurs, 568

afrekening en begroting, 563

banken, 560-561

beheerders, 555 § III

contributies, 573-575

controle, 564

leek, 555, § IV

normen, 550-551

ordening, 557-561

persoonlijke rekening, 561

rechtspersoon, 554

statuten van beheer, 550-553

syndicus vd. provincie, 566

syndicus, 557-559

verantwoording, 562-572

verantwoording syndicus, 563

verenigingen, 555 § I

verslag en begroting prov., 566-567

vertegenwoordiger, 555 § II

BEHEERSKWESTIES, 576-619

BEGRENZING UITGAVEN, 590-592

BEHEER GOEDEREN DERDEN, 616-617

BELEGGINGEN, 583-584

BIJZONDERE ZAKEN FINANCIEN, 598-601

financieel-economische commissie, 581

LEKENPERSONEEL, 614-615

MISSTIPENDIA, 593-595

OVEREENKOMSTEN, 606-609

PLANNING, 585-589

planning gebouwen, 585-589

planning, goedkeuring, 586

SAMENWERKING, 576-582 (191)

samenwerking broeders, 576

samenwerking kloosters, 577

samenwerking provincies, 578

- samenwerking syndici, 579
- SAMENWERKING, 576-582
- Benoemingen duur, 293
- BESTUUR HUIZEN, 331-337
  - consilie, 333
  - filiaalhuis, 335
  - overste, 331-332
  - syndicus, 334
- BESTUUR PROVINCIE, 338-346
  - consilie vd. provincie, 365-375, ->
  - consilie provincie
  - provinciaal kapittel, 351-364, ->
  - kapittel provinciaal
  - provinciaal, 338-343
  - socius vd. provinciaal, 346, 348 § II-V, 376-377
  - vicaris provinciaal, 345-346, 477-484
  - Bevoegdheid biechthoren, 136-138
  - Bevoegdheid tot preken, 136-138
- Bezoek, canoniek
  - studiebevordering, 89, § I
  - verordeningen, 288
- Bibliothecaris
  - klooster, 330
- Biecht
  - jurisdictie, 136-138
  - vader, 251
- Boeken,
  - uitgeven van 602-605, -> publiceren
- Broeders
  - rangschikking, 266
- Broederschappen
  - leken-, 149 § I
  - priester-, 149, § II
  - rozenkrans-, 129, 153
  - structuur/bestuur, 151
  - vd. HeiligeNaam Jezus, 153
- Centrum hogere studies, 93-bis
  - ivm prov. kapittel, 357
- Commissie financ.-economisch
  - taken, 581-582
- Commissie intellectueel leven
  - leden, 89 § II
  - studiebevordering, 89 § II
  - taak, 89 § II
- Communicatiemiddelen, sociale 104
- Confirmatie, 453-455
  - vd. prior, 465-473
  - vd. provinciaal, 509 § I
  - vd. vicaris-provincialis, 482
- Consilie
  - Van een huis, 333
  - vd. magister vd. Orde, 424
- CONSILIE KLOOSTER, 314-321
  - beslissingsbevoegdheid, 317 § I
  - definitie, 314
  - frequentie, 319
  - kapittel, 315-bis
  - leden, 315
  - secretaris, 316
  - spoedgevallen, 317 § II
  - syndicus, 317 § III
  - taak, 318
- CONSILIE PROVINCIE, 365-375
  - agenda, 371
  - consilie intermedium, 375
  - controle financiën, 564
  - definitie, 365
  - keuze leden, 519
  - leden, 366
  - onderwerpen, 373-374
  - raadpleging, 369 § I, 370
  - secretaris, 367
  - spoedvergadering, 369 § I
  - taak, 372
  - vervanging, 368 § I
- Constitutie
  - afkondiging, 282 § I
  - bepaling, 275 § II
  - definitie, 276 § I
- CONSTITUTIE, FUNDAMENTELE § I - IX
- CONTRIBUTIES, 573-575
  - doel, 574
  - uitgaven generaal kapittel, 575 § II
- vaststelling door kapittel, 573 § I
- Convent apostolaatsschema, 311
- Deputatie
  - definitie, 273-274
- Diffinitor
  - provinciaal kapittel, 513-518
  - voor generaal kapittel, 520-525
- DIFFINITOREN, 513-519
  - keuze, 515
  - keuzeverloop, 515 § IV
  - taak, 513
  - verkiesbaar, 514
- Directeuren instituten, 438-ter
- Dispensatie
  - anderszins, 292 § II
  - duur, 293
  - in ordeswetten, 292 § I
- Dominicaanse familie, 141
- Eigen recht vd Orde, 275 § II
- Filiaalhuis, 335

- Formeel bevel
 bepaling, 294
 duur, 296
 geldigheid, 297
 oplegger, 295
- FUNCTIONARISSEN GENERALAAT
 431-438-ter
 archivaris, 431, 437
 directeuren instituten, 438-ter
 postulator-generaal, 431, 434
 procurator-generaal, 431, 432-433
 promotoren-generaal, 431, 438
 secretaris-generaal, 431, 435
 syndicus vd. orde, 431
 volgorde staf, 438-bis
- GEBEDEN VOOR OVERLEDENEN, 70-75
- GEBEDSVORMEN, ANDERE, 66-69
- Gebouwen, 588-589
- GEHOORZAAMHEID, 17-24
- GEMEENSCHAPSLEVEN, 2-16
- Generaal Kapittel
 zie: Kapittel generaal
- Genootschappen, 152-153
- Gewoonten, wettige, 275 § I
- Gewoonten, wettige-
 duur 289 § I
- Huis
 - klooster, 262
 definitie, 260
- Huisoverste, ->Overste v. huis
- Huizen
 omvang, 331-bis
- Inkleding
 bedienaar, 175
 tijdstip, 176
- Instituten vd. orde, 438-ter
- Jurisdictie
 biecht-, 136-138
- KAPITTEL GENERAAL, 405-420
 akten, 419 § II
 Andere aanwezigen, 410
 buitengewoon, 276 § II, 421-423
 commissies, 415 § V
 definitie, 405
 diffinitorenkapittel, leden, 408
 dispensatie, 420
 frequentie keuzekapittel, leden, 407
 petitie, 415 § I-IV
 Plaats en tijd, 413
 processen-verbaal, 419
 provinciaalskapittel, leden, 409
 secretaris-generaal, 414
 soorten, 406
 verslag provinciaals, 416
 vertegenwoordiging 258 § III
 volgorde kapittels, 412
 werkwijze, 417
- KAPITTEL KLOOSTER, 307-313
 definitie, 307
 huisconsilie, 310
 lector conventualis, 310
 leden, 308
 secretaris, 309
 taak, 310-311
 werkwijze, 312-313
- KAPITTEL PROVINCIAAL, 351-364
 akten, 362 § II - 364
 buitengewoon prov. kap., 351 § II
 definitie
 duur, 361
 frequentie, 353
 keuze afgevaardigden, 356
 keuze consilieleden, 519
 keuze diffinitoren gen. kap., 520-525
 keuze diffinitoren, 513-518
 keuze provinciaal, 502-512
 keuze socius diff. gen. kap., 520-525
 keuze socius vd. prior, 489-596
 keuzen leden, 489-501, ->
 keuzen leden prov. kapittel
 rechtsmacht, 360
 statuten vd. prov. 357
 stemgerechtigden, 352
 stemming, 359
 tijdstip, 354
 uitnodiging
 verslaggeving provinciaal, 356,2e
 verslaggeving, 356,2e
 verslaggeving, 362 § I
 voorbereidingscommissie, 357
 vooroverleg, 356,3e
 werkwijze, 358-359
- KEUZE VICARIS PROVINCIAAL, 477-481
 bekrachtiging, 481 § I
 geldigheidsvereisten, 479
 keuzeverloop, 480
 Kiesgerechtigden, 478
 voorzitter, 477
- KEUZEN LEDEN PROV.
 KAPITTEL. 485-501
 deskundigen, 485
 gedelegeerden, 497-501
 socius vd. prior, 489-496
- Kleinseminarie, 166

- Klooster
  - huis, 264
  - definitie, 260
  - eerste prior, 263
- KLOOSTERS, 260-264
  - definitie, 260
  - huis, 260
  - oprichting, 261
  - recht op goederen, 546
  - verplaatsen/heropenen, 261 § II
- KUISHEID, 25-29
- Lector conventualis, 88, 310
- Lector conventualis-
  - taak, 326-bis § II
- Lectoraat, 94-95
- Leergezag, 80
- Lekenbroederschappen, 149, § I
- LEVENSFORM, KLOOSTERLIJKE, 39-55
- LITURGIE, 57-65
- MAGISTER VAN DE ORDE, 396-401 526-536
  - brieven/decreten, 399
  - confirmeert de provinciaal, 509 § I
  - duur functie, 397
  - eenheidsbeginsel, 396
  - eigen kas, 543
  - keuze, 526-536
  - rechtsmacht, 398 § I
  - studiebevordering, 90
  - taak tav studie, 230
  - vereisten voor keuze, 527
  - vicarissen vd. Magister, 400-401
  - visitatie, 398 § II
- Magister vd. broeders, 217
- Magister vd. fraters, 222
- Magister vd. geprofesten
  - aanstelling, enz., 213 § III
  - taak, 214 § I
  - verslaggeving, 214 § III
- Magisteriaat theologie, 96-97
- Moderator studiecetrum, 92-bis, 233
- Monialen, 142-146
- Novice afspraken, 174
- Novicenmeester, 181-182
- Novicenmeester-
  - taak, 186-187
  - verslaggeving, 185
- NOVICIAAT, 177-188
  - huis, 180
  - aanvang, 178, § I en II
  - afbreken, 183-184
  - doelstelling, 177
  - duur, 178 § III en IV
  - novicen, 179
  - novicenmeester, 181-182
  - onderrichting, 187-188
  - toelating, 168-174
- Oecumene, 123, 130
- Opleidingshuis, 160
- OPNAME BROEDERS, 265-274
  - affiliatie, 267
  - assignatie, 270-272
  - deputatie, 273
  - eerste professie, 265
  - rangschikking, 266
  - verandering provincie, 269
- Orde
  - recht op goederen, 549
- Ordeswetten
  - zie: wetten, onze
- Overste van een huis, 331-332
  - aanstelling, 332
  - rechtsmacht, 331
- Parochies, 128
- Postulator-generaal, 431, 434
- PREDIKING, DRAAGWIJDTE, 131-134
  - het geweten, 132
  - maatschappij, 131
  - vorming leken, 132
- PREDIKING, KERK, 124-130
  - doel, 124
  - oecumene, 130
  - parochie, 128
  - rozenkrans, 129
- PREDIKING, MISSIE, 108-123
  - dialog, 111
  - doel vd. missie, 117
  - doelgroepen, 109
  - eigentijds, 110
  - gemeenschapsleven, 119
  - inter-provinciale samenwerking, 113-114
  - jongeren, 122
  - missionaris, 108, § II
  - oecumene, 123
  - onderzoekscetra, 121
  - taak vd. Orde, 108 § I
  - vorming missionarissen, 115
- PREDIKING, PRIORITEITEN, 106-107
- Magister vd. Orde, 106 § IV
  - noden van de kerk, 106 § I
  - planning, 107
  - vormen, 106, § II
- PREDIKING, VEREISTEN, 98-105
  - aanwezigheid op plaatsen, 103 § I
  - communicatiemiddelen, 104

- onderrichting, 102
- onderzoek, 103 § II
- sacramenten, 105
- samenwerken met., 101
- Prenoviciaat, 167
- Priesters
  - jonge, 250
  - studerende, 249
- PRIOR, 298-306
  - keuze, 301 § I, -> priorskeuze
  - aanvang ambt, 301 § II
  - ambt neerleggen, 305
  - ambtstermijn, 301 § I
  - bij afwezigheid, 304
  - rechtsmacht, 298
  - socius voor kapittel, 489-496
  - studiebevordering, 88
  - supprior in capite, 302 § II
  - taak, 299-300
  - verlenging termijn, 302 § I
  - verslaggeving, 306
  - vicaris, 302 § II, 303
  - vicaris, 303
- PRIORSKEUZE
  - 457-476, ->verkiezingen
  - aanstelling prior, 474-475
  - aanvang prioraat, 471
  - actief stemrecht, 459
  - bedenkingstermijn, 470 § III
  - bekrachtiging, 465-468
  - bekrachtigingsbrief, 470-471
  - brief afwijzing, 472-473
  - initiatiefnemer, 461-462
  - keuzeverloop, 463-464
  - nieuwe prior, 469-471, 476
  - passief stemrecht, 457-458
  - postulatie, 460, 464
  - stemgerechtigden, 461
  - supprior in capite, 461-463
  - taak provinciaal, 465-468, 472
  - tijdstip, 461
  - voorzitter, 463
  - wettige keuze, 464
- Procurator-generaal, 431-433
- PROFESSIE, 189-212
  - register, 194
  - aard, 189, § I
  - bedienaar, 193
  - ondervraging, 191 § I
  - plaats, 194
  - stadia, 190
  - toelating, 192, § I
  - van gehoorzaamheid, 189, § 2
- PROFESSIE, EENVOUDIGE, 195-204
  - formule, 199 § I
  - duur, 195 § II
  - geldigheidseisen, 196
  - goederen, 200 § I
  - hernieuwing, 201vv
  - religieuzen, 201, § II
  - tijdstip, 195 § I
  - toelatingen, 198
- PROFESSIE, PLECHTIGE, 205-212
  - formule, 211
  - geldigheidseisen, 206
  - goederen, 212
  - tijdstip, 205, 210
  - opdracht, 239-240
  - vereisten, 238
- Professorenkorps, 233, 237 § I
- Promotor permanente vorming
  - 89 § III (46), 251-ter
- Promotor-generaal, 431, 438
- PROVINCIAAL, 338-346
  - skeuze, 343, ->provinciaalskeuze
  - ambt neerleggen, 348 § IV
  - bekrachtiging prior regionalis, 481
  - confirmeert prior reg. 481 § I
  - confirmeert prior, 465-468, 472
  - duur ambtstermijn, 343-344
  - eigen kas, 543
  - functies, 339
  - indien geen jurisdictie, 348 § III
  - keuze, ->provinciaalskeuze
  - keuze, 343, 351 § II, 357, 502-512
  - ordinarius, 338 § I
  - rechtsmacht, 338 § II
  - taak tav studie, 89 § I, 231
  - verantwoording financiën, 567
  - verslag mag. vd. Orde, 341, 3e
  - verslaglegging, 342
  - vicaris, 345-346
  - visiteren, 288, 340-341, -> visitatie
- Provinciaal kapittel
  - > kapittel provinciaal
- PROVINCIAALSKEUZE, 502-512,
  - >verkiezingen
  - aanstelling door mag.v.d.O., 512
  - confirmatie, 509-510
  - keuzeverloop, 506-508
  - nieuwe keuze, 511
  - tijd van keuze, 502-503
  - verkiesbaar, 505
- Provincierecht, 278

- PROVINCIES, 253-259
   bestaansgrond, 253
   oprichting, 255
   provinciaal kapittel, 258 § III
   rangschikking, 259
   recht op goederen, 548
   rechten, 254
   samenvoegen/fuseren, 256-bis
   verlies bestaansgrond, 258
   vice-provincie, 256-258
     Afgevaardigden Gen. Kapittel, 408
 Publiceren v. boeken, 139-bis, ->Boeken
   verlof tot, 139-bis
 Publiceren, 139-140
 Raad vd. vorming, 158
 Rangorde
   broeders, 266
   generale staf, 438-bis
   provinciaal, 259 § II
   provincies, 259
 Recht
   ordes- , 278 § II
   provincie- , 278
 Rechtsgeldigheid, 297-bis
 Regens van de studie
   benoeming, 93 § III, 231
   benoemingseisen, 93 § II
   taak, 93 § I
 Rekening en Verantwoording, 562-567
 Rozenkrans
   -broederschappen, 129
 Rozenkrans, 129
 Sacrista, 330
 SAMENWERKING PROVINCIES, 390-395
   conferenties, 395 § I
   confraters, 393
   socii vd. magister, 395 § II
 Middelen, 391
   tussen wie, 390
 Secretaris-generaal, 431, 435
 Seculiere instituten, 147-148
 Socius
   vd. diff. gen. kap., 520-525
   vd. prior, 310
   vd. prior, keuze, 489-496
   vd. prov. voor gen.kap. 520-525
   vd. provinciaal, 348 § II-V, 376-377
 SOCII VD MAGISTER
   VD ORDE, 425-430
   aantal, 425 § II
   benoeming, 429
   functies, 426-428
   taken, 425-428
   verslaggeving, 430
 Stages, 162
 Statuut
   vicariaat, 384-bis, 386
   provincie
     bevat, 279 § I
     regelingen prov. kap., 352 § II, 357
     veranderingen, 279 § II
 Statuut vd. studie, 231
 Stemmen
   Per briefwisseling, 455-bis
   Per elektronisch medium, 455-ter
 Stemrecht, actief
   vereisten, 440-442
 Stemrecht, passief
   vereisten, 443
 Studentaat, 221
 STUDIE, BEVORDERING, 84-97
   graden, 94
   instituten, 84
   onderzoek, 86
   regens, 93
   studiecentrum, 91-92
   studietijd, 85 § II
   taak oversten, 87-90
   universiteit, 93-bis
 STUDIE, BRONNEN, 76-83
   contemplatie, 83
   God, 78
   leergezag, 80
   openbaring, 79
   Thomas, 82
   vaders, 81
 Studiecentrum
   bestuur, 236
   interprovinciaal, 234
   leergang, 233
   leiding, 237
   moderator, 92bis § I
   moderatorium, 92bis § I
   provincie, 233
 rechten en plichten, 91 § IV
   samenstelling, 91 § II
   soorten, 92
 Studiehuizen, 230, 231, 235
 Studiepakket, 241
 Studievakken, 242
 Supprior, 321-324, 304, 310
   aanstelling, 322
 Supprior in capite, 325-326
   taak, 461

- Syndicus
 Aanstelling in huis, 318
 beheer gelden, 557-559
 in concilie, 317, 370
 huis, 334
 klooster, 327-329, 317 § III
 vd. orde, 431, 436
 vd. prov, 370 § I, 378-379, 566, § I
 verantwoording beheer, 563
 zie ook: BEHEER,..
- Uitgaven generaal kapittel, 575 § II
 Uitwonende broeders, 336, 387
 Universiteit, 93-bis
- VERANTWOORDING, 562-572 (187)
 vd. syndicus klooster, 563
 vd. syndicus vd. prov., 566
- VERKIEZINGEN
 actuaris, 448
 confirmatie, 453-454
 confirmatiebrief, 455
 initiatiefnemer tot keuze, 445 § I
 keuze oversten, 451
 keuzeverloop Oversten, 452-455-ter
 keuzeverloop, 449 § II
 kiesplicht, 446-447
 meerderheid, 450
 Mis vd. Heilige Geest, 451
 ongeldigheid, 456
 postulatie, 450 § IV
 procedure, 449-455
 stemopnemers, 448
 stemronden, 450
 tijdstip, 445 § II
 verloop keuze oversten, 452-453
 voorzitter, 445 § I, 448 § I
- Verordeningen
 afkondiging, 282 § I en II
 duur, 284
 generaal kapittel, 284
 in constitutieboek, 285 § I
 omschrijving, 275 § I
 prov. kapittel, 286 § II
 prov. statuut, 286 § I
 v. oversten, 280, 287
 vd. Magister, 284
- Verslag en Begroting
 vh. klooster, 563-565
 vd. provinciaal, 567 § I
 vd. vicaris provinciaal, 563, 567 § II
 vd. vice-provinciaal, 567 § I
- VICARIAAT, PROVINCIAAL 384-386
 Concilie vicariaat, 386
- Statuut, 384, § II, 384-bis
- VERZEKERINGEN, 610-613
- VRIJGEVIGHEID, 618-619
- VROME STICHTINGEN, 596-597
- VICARIS
 vd. prior, 302 § II, 303
 provinciaal, 345-346, 477-484
 vd. provincie, 347-350
 vd. Magister generaal, 400-401
 vd. Orde, 400-404, 531 § I
- VICARIS-PROVINCIAAL
 keuze, 477-484
- VICARIS VAN DE PROVINCIE, 347-350
 aanstelling, 348 § I, II
 duur, 349
 rechtsmacht
 verslaggeving, 350
- VICARIS VAN DE ORDE, 400-404
 aanstelling, 403
 functie, 402
 taak, 404, 531, § I
- Vice-provinciaal, 257
- Vice-provincie
 bestaansgrond, 257
- Visitatie
 340-341, -> bezoek, canoniek
 verslaggeving, 341
- Visiteren vd. prov. 288,340-341
- VORMING BROEDERS
 algemene beginselen, 154-164
 geestelijke begeleiding, 159
 opleidingshuis, 160
 proces, 164
 raad vd. vorming, 158
 stages, 162
- Statuut vd. vorming, 163
 voorwaarden, 155
 vormingshuizen, 161
- VORMING BROEDERS-COOPERATOR, 217-225
 doelstelling, 219-220
 duur, 217-218
- VORMING FRATERS, 221-225
 doelstelling, 223
 duur studentaat, 222
 studentaat, 221
 werkwijze, 225
- VORMING FRATERS, INTELL., 226-245
 aanvullende studies, 244
 interprovinciaal, 234
 moderator, 233
 oordeelsvorming, 228 § II
 opleiding elders, 233 § II-V

- plaats, 232
- professorenkorps, 233, 237 § I
- regens, 233 § V
- statuut, 229
- studie universiteit, 243
- studiepakket, 241
- studieregeling, 229
- studievakken, 242
- taak Magister vd. Orde, 230
- taak provinciaal, 231
- toelating, 227
- VORMING GEPROFESTEN, 213-251-ter
  - magister vd. geprofesten, 213-214
  - vormingsklooster, 213 § II
- Vorming vd. broeders
  - doel, 154
- VORMING PERMANENTE, 251-bis - 251-ter
  - bedoeling, 251-bis
  - promotor, 251-bis
  - taak van .. , 251-bis
- Vormingshuis, 161
- Vormingsklooster, 213, 215
- Wetsontwerpen
  - verplichtend, 277
- Wetten, onze
  - aard verplichting, 281
  - bepaling, 275 § II
  - dispensatie, 292
  - interpretatie, 290-191
  - opschorting, 283 § I
- WIJDELINGEN, 246-251-ter
  - aanvraag wijding, 248
  - toelating wijding, 247
  - vereisten wijding, 246